

BOSNA I HERCEGOVINA
Institucija ombudsmena/ombudsmana
za ljudska prava
Bosne i Hercegovine

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
Институција омбудсмена/омбудсмана
за људска права
Босне и Херцеговине

Specijalno izvješće

**Analiza realiziranja preporuka Ombudsmana za
ljudska prava Bosne i Hercegovine**

Banja Luka, travanj 2024. godine

SPECIJALNO IZVJEŠĆE

ANALIZA REALIZIRANJA PREPORUKA OMBUDSMANA ZA LJUDSKA PRAVA BOSNE I HERCEGOVINE

Banja Luka, travanj 2024. godine

Autori Izvješća ombudsmani BiH:

- dr. Jasminka Džumhur
- Nives Jukić dipl. iur.
- dr. Nevenko Vranješ

Radna grupa:

- dr. Jasminka Džumhur, koordinatorica radne grupe
- dr. Predrag Raosavljević, pomoćnik ombudsmana BiH, šef Odjela za eliminiranje svih oblika diskriminacije
- Alma Mehonić Kišić, stručna savjetnica u Odjelu za praćenje ostvarivanja prava u pravosuđu i upravi
- Vanja Burić, stručna savjetnica u Odjelu za eliminiranje svih oblika diskriminacije

Tehnička podrška:

- Dragan Perić, šef Odjela za informacijske tehnologije

Sadržaj

1. UVOD	5
2. METODOLOGIJA ISTRAŽIVANJA	9
3. RELEVANTNO ZAKONODAVSTVO	10
4. ANALIZA ODGOVORA	18
4.2. Preporuke iz 2022. godine.....	18
4.3. Preporuke iz 2023. godine.....	24
5. NALAZ I MIŠLJENJE OMBUDSMANA ZA LJUDSKA PRAVA BOSNE I HERCEGOVINE	28
ANEKS – TABELE PREPORUKA 2022./2023.	32

1. UVOD

Zakonom o ombudsmanu za ljudska prava Bosne i Hercegovine¹ u članku 1. predviđeno je da je Ombudsman za ljudska prava Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu Ombudsman BiH) neovisna institucija uspostavljena s ciljem promoviranja dobre uprave i vladavine prava, zaštite i promoviranja prava i sloboda fizičkih i pravnih osoba, a koja s tim u svezi nadgleda aktivnosti institucija Bosne i Hercegovine, njezinih entiteta i Brčko distrikta BiH.

Institucija ima i posebne nadležnosti utvrđene Zakonom o zabrani diskriminacije², Zakonom o slobodi pristupa informacijama na razini institucija Bosne i Hercegovine³, Zakonom o slobodi pristupa informacijama Federacije BiH⁴, Zakonom o slobodi pristupa informacijama Republike Srpske⁵, Zakonom o ministarskim imenovanjima, imenovanjima Vijeća ministara i drugim imenovanjima Bosne i Hercegovine⁶, Zakonom o vladinim, ministarskim i drugim imenovanjima Federacije Bosne i Hercegovine⁷ i Zakonom o vladinim, ministarskim i drugim imenovanjima Republike Srpske⁸.

Ombudsmani BiH u okviru svojih ovlasti i nadležnosti razmatraju predmete koji se odnose na slabo funkcioniranje ili povrede ljudskih prava i sloboda počinjenje od bilo kojeg tijela vlade.

Zakon o zabrani diskriminacije Bosne i Hercegovine povjerava Instituciji ombudsmana BiH status “centralne institucije nadležne za zaštitu od diskriminacije” sa zadatkom razmatranja predmeta navodne diskriminacije koju je počinila bilo koja pravna ili fizička osoba i u bilo kojoj oblasti života. Zakon predviđa široku lepezu nadležnosti Ombudsmana Bosne i Hercegovine koje sežu od promotivnih aktivnosti, preko istraživanja u oblasti diskriminacije, do postupanja po žalbama pojedinaca koji tvrde da su žrtve diskriminacije i preuzimanja aktivne uloge u prekršajnim postupcima za zaštitu od diskriminacije.

Zakonom o ministarskim imenovanjima, imenovanjima Vijeća ministara i drugim imenovanjima Bosne i Hercegovine, Zakonom o ministarskim, vladinim i drugim imenovanjima Federacije Bosne i Hercegovine i Zakonom o ministarskim, vladinim i drugim imenovanjima Republike Srpske, Ombudsmanu Bosne i Hercegovine su date ovlasti neovisnog praćenja primjene principa vladavine prava u ovoj oblasti.

Ombudsmani za ljudska prava Bosne i Hercegovine djelujući sukladno s ovlastima propisanim Zakonom o ombudsmanu za ljudska prava Bosne i Hercegovine i važećim zakonima o slobodi

¹ Zakon o ombudsmanu za ljudska prava Bosne i Hercegovine, „Službeni glasnik BiH“ br: 19/02, 35/04, 32/06, 38/06, 50/08 i 61/23

² Zakon o zabrani diskriminacije, „Službeni glasnik BiH“, br: 59/09 i 66/16

³ Zakon o slobodi pristupa informacijama na razini institucija Bosne i Hercegovine, “Službeni glasnik BiH”, broj 61/23

⁴ Zakon o slobodi pristupa informacijama Federacije Bosne i Hercegovine, „Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine“, br: 32/01 i 48/11;

⁵ Zakon o slobodi pristupa informacijama Republike Srpske, „Službeni glasnik Republike Srpske“, broj:20/2001

⁶ Zakonom o ministarskim imenovanjima, imenovanjima Vijeća ministara i drugim imenovanjima Bosne i Hercegovine, „Službeni glasnik BiH“, broj 37/03

⁷ Zakonom o vladinim, ministarskim i drugim imenovanjima Federacije Bosne i Hercegovine, „Službene novine FBiH“ br: 12/03 i 34/04

⁸ Zakonom o vladinim, ministarskim i drugim imenovanjima Republike Srpske, „Službeni glasnik RS“, broj 41/03

pristupa informacijama, postupaju po žalbama koje se odnose na povredu prava na slobodu pristupa informacijama i provode istrage po službenoj dužnosti.

U situacijama kada ocijene da je u određenom predmetu došlo do povrede ljudskih prava i sloboda, Ombudsman BiH upućuje preporuke nadležnim tijelima, kako bi se iste ispravile.

Tijela koja zaprime preporuku Ombudsmana BiH dužna su pismeno odgovoriti i izvijestiti Ombudsmana BiH o učinku preporuka u roku koji su Ombudsmani BiH odredili. Člankom 32. stavak 2. propisano je

„Ako, jednom kada su preporuke date, predmetno tijelo vlade ne poduzme odgovarajuće mjere u roku koji je ombudsman odredio, ili ako ne obavijesti ombudsmana o razlozima njihovog nepoduzimanja, ombudsman može ukazati ministru odgovornom za to tijelo ili najvišim tijelima vlade, na tijek predmeta i na date preporuke. Ako ombudsman nakon toga ne dođe do rješenja u predmetu u kojem je po njegovom mišljenju bilo moguće naći pozitivno rješenje, taj problem bit će uvršten u godišnje ili specijalno izvješće, pominjući imena tijela vlasti ili dužnosnika koji su zauzeli takvo stajalište.“

U slučajevima kada se preporuka upućuje tijelu vlasti, pravnoj ili fizičkoj osobi za otklanjanje diskriminacije, propuštanje postupanja po istoj otvara mogućnost pokretanja prekršajnog postupka, odnosno prekršajne odgovornosti⁹. Isto tako, sukladno odredbi članka 15. stavak 9. u slučaju kada sud razmatra predmet o kojem je Institucija ombudsmana za ljudska prava Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Institucija ombudsmana) već donijela preporuku, koju stranka u postupku koristi kao dokaz, sud je dužan, sukladno s pravilima postupka, razmotriti preporuke Ombudsmana BiH. Iako preporuke Ombudsmana BiH nemaju snagu izvršne isprave, niti postoji zakonom predviđena sankcija za neprovođenje preporuke, Zakonom o zabrani diskriminacije u Bosni i Hercegovini ojačana je pravna snaga preporuka.

Osim postupanja po konkretnim žalbama, Ombudsman BiH ima mogućnost proaktivnog rada na strateškim pitanjima, odnosno provođenje strateških istraga na vlastitu inicijativu, koje imaju za cilj široj javnosti skrenuti pozornost na probleme kojima je izložen veliki broj građana, a to se čini tzv. specijalnim izvješćima (članak 34. i 35. Zakona o Ombudsmanu za ljudska prava BiH). Cilj specijalnih izvješća jeste da se na sveobuhvatan način prikaže stanje u određenoj oblasti, sa aspekta relevantnog zakonodavstva, problema i nedostataka u primjeni istog u praksi, te upućivanja preporuka u cilju uklanjanja uočenih nepravilnosti. Također, cilj specijalnog izvješća može biti i da posluži kao informativni instrument donositeljima zakona prigodom kreiranja mjera za unaprjeđenje određene oblasti prava, ali i praktičarima prigodom primjene zakona, a sve u cilju osiguranja učinkovitije zaštite prava građana.

Ombudsmani BiH obvezni su svake godine dostaviti izvješće o rezultatima svojih aktivnosti u prethodnoj godini, Predsjedništvu Bosne i Hercegovine, Zastupničkom domu i Domu naroda Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine, Parlamentu Federacije Bosne i Hercegovine i Narodnoj skupštini Republike Srpske, koje sadrži statističke pokazatelje o žalbama, rezultatima njihovog razmatranja, te preporukama upućenim nadležnim tijelima, čijim realiziranjem bi se

⁹ Članak 19. stavak 4. Zakona o zabrani diskriminacije.

utvrđena kršenja ljudskih prava i sloboda trebala otkloniti, ali i prevenirati njihovo daljnje kršenje (članak 34. i 35. Zakona o Ombudsmanu za ljudska prava BiH).

O važnosti unaprjeđenja stupnja implementiranja preporuka govori i činjenica da su u prethodnom razdoblju i brojna međunarodna tijela za zaštitu ljudskih prava u svojim dokumentima tretirala pitanje njihovog implementiranja.¹⁰

S obzirom na prednje, Ombudsmani BiH su, na svojoj 5. redovitoj sjednici, održanoj dana 22.06.2023. godine u Sarajevu donijeli Zaključak kojim su imenovali radnu grupu za izradu Analize realiziranja preporuka.

Zastupnički dom Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine, aktom broj 01-02-1413/23 od 07.07.2023. godine obavijestio je Ombudsmane BiH da je na svojoj 3. redovitoj sjednici, održanoj 06.07.2023. godine usvojio je inicijativu kojom je:

„zadužio Ured ombudsmana za ljudska prava BiH; da u roku od devedeset dana sačini i dostavi Parlamentu sveobuhvatnu informaciju o implementaciji preporuka upućenih pojedincima i federalnim i županijskim tijelima uz imenovanje jasno navedene adrese svih onih koji su preporuke ignorirali, nisu ispoštovali ili ispoštovali. Dostavljena informacija će biti temeljem za razmatranje na tematskoj sjednici Zastupničkog doma koja će se održati neposredno nakon dostavljanja tražene informacije od Ureda ombudsmana uz poziv na podršku organizaciji sjednici, međunarodnim organizacijama, Vijeću Europe, UNDP-u, OSCE-u¹¹“.

Rok određen zaključkom Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine, nije bilo moguće ispoštovati iz objektivnih razloga. Proces prikupljanja podataka i izrade ovog dokumenta usljed obimnosti materijala koji je bilo neophodno analizirati, odvijao se od srpnja 2023. godine, pa do kraja siječnja 2024. godine, o čemu će više riječi biti u slijedećem poglavlju.

U konačnici, Ombudsmani BiH napominju da je cilj Analize realiziranja preporuka informirati javnost i zakonodavna tijela u Bosni i Hercegovini o stupnju implementiranja preporuka Ombudsmana BiH od strane bilo kojeg tijela vlasti, oblastima kršenja ljudskih prava i sloboda u kojima je razina implemetacije najniža, kao i i ključnim razlozima neprovođenja preporuka.

¹⁰ Tako se u Izvješću Europske komisije za Bosnu i Hercegovinu za 2023. godinu ukazuje da je u 2022. godini, izdato 359 preporuka, od kojih je samo 129 u potpunosti provedeno. Također, Izvješće ističe da je potrebno priorizirati i osigurati mehanizam praćenja izvršenja preporuka, jer se tijela vlasti često ne izjašnjavaju i ne odgovaraju u svezi s realiziranjem preporuka. Posebno je ukazano da Institucija ombudsmana u proteklih osam godina nije pokrenula nijedan prekršajni postupak zbog nepoštivanja njezinih preporuka, iako za to ima ovlasti, niti je pokrenula ili intervenirala u upravnom ili sudbenom postupku.

Univerzalni periodični pregled o stanju ljudskih prava u Bosni i Hercegovini ukazao je da je potrebno ojačati Instituciju ombudsmana sukladno sa Pariškim principima, te osigurati neophodne financijske i ljudske resurse potrebne za učinkovito funkcioniranje. TAIEX PeerReviewMission (PRM) o neovisnim nadzornim tijelima održana je od 29. studenog do 2. prosinca 2022. godine. Tom prigodom Misija je utvrdila da je: “ *Stopa realiziranja izdatih preporuka niža od 70%*.”, i u izvješću uputila niz preporuka Instituciji ombudsmana, koje sadrže prijedloge u svrhu unaprjeđenja stope realiziranja izdatih preporuka.

¹¹Parlament Federacije BiH, kao nijedno drugo tijelo vlasti u BiH, prema Zakonu o Ombudsmanu za ljudska prava BiH nema naredbodavne ovlasti prema Ombudsmanu, Ombudsmani su prepoznali značaj problematike i pristupili izradi ovog Izvješća.

Također, cilj je i potaknuti odgovorne subjekte na obveze otklanjanja posljedica povrede ljudskih prava, jačanje svijesti i promoviranja ljudskih prava.

Cilj Analize je utvrditi i nedostatke, uočene od strane tijela kojima su preporuke upućene, u samom procesu sačinjavanja i definiranja preporuka od strane Ombudsmana BiH, kako bi se u narednom razdoblju proces unaprijedio, a tijelima vlasti olakšalo implementiranje istih, na zadovoljstvo svih aktera ovog procesa.

2. METODOLOGIJA ISTRAŽIVANJA

Aktivnosti na sačinjavanju ovog dokumenta realizirale su se u razdoblju od srpnja 2023. godine pa do kraja siječnja 2024. godine. U tu svrhu Institucija ombudsmana otvorila je dva predmeta Ž-BL-08-500/23 i Ž-SA-08-788/23.

Referentno razdoblje za koje se provodilo istraživanje jeste od 01.01.2022. godine pa do 30.06.2023. godine, kao reprezentativan uzorak na osnovi koje se mogu izvući zakonitosti u postupanju javnih tijela po preporukama Ombudsmana BiH.

Istraživački rad podijeljen je u nekoliko faza:

Početna faza istraživanja imala je za cilj prikupljanje i sumiranje informacija o stupnju implementiranja preporuka u referentnom razdoblju, kao i identificiranje podataka o tijelima koja su propustila dostaviti odgovore na preporuku Ombudsmana BiH, odnosno koja su po prijemu preporuke dostavili informaciju da istu neće implementirati.

Tom prigodom utvrđeno je slijedeće:

Tijekom 2022. godine Institucija ombudsmana zaprimila je 2.850 žalbi, u 428 predmeta izdala 359 preporuka (15% predmeta je riješeno preporukom). Od ukupnog broja preporuka u 129 slučajeva (35,9%) preporuka je realizirana u za to predviđenom roku, u 75 slučajeva (20,8%) ostvarena je suradnja, 16 preporuka (4,4%) je djelomično realizirano, u 100 slučajeva (27,8%) nije zaprimljen nikakav odgovor po upućenoj preporuci, a 108 preporuka (30%) nije realizirano.

Tijekom 2023. godine, a zaključno s danom 30.06.2023. godine zaprimljeno je ukupno 1.364 predmeta (razdoblje obuhvaćeno istraživanjem), a Institucija ombudsmana uputila je ukupno 154 preporuke (11,2%), od čega je u potpunosti i u ostavljenom roku realizirano 46 preporuka (29,8%), a 108 preporuka su registrirane sa različitim stupnjima realiziranja, kako slijedi: u 38 slučajeva je ostvarena suradnja (24,6%), u 8 slučajeva preporuka je djelomično realizirana (5,1%), u 35 slučajeva nije zaprimljen nikakav odgovor po upućenoj preporuci (22,7%), a 27 preporuka nije realizirano (17,5%).

Dakle, istraživanjem je bilo obuhvaćeno ukupno 338 preporuka.

Druga faza izrade Analize imala je istraživački karakter i podrazumijevala je slanje akta - upita nadležnim tijelima¹². Predmetnim aktom Ombudsmani BiH su upoznali nadležna tijela o namjeri sačinjavanja Analize realiziranja preporuka, zatraženo je dostavljanje informacije, tj. izjašnjenja na preporuku, odnosno informacije koje aktivnosti i mjere namjeravaju poduzeti da bi se predmetna preporuka ispoštovala. Zatraženo je od tijela da, ukoliko preporuka neće biti ispoštovana, Ombudsmanima BiH pojasne razloge zbog kojih nije moguće postupiti po istoj.

Treća faza istraživanja podrazumijevala je sumiranje pristiglih odgovora i aktivnosti na sačinjavanju dokumenta.

¹² Akt broj Ž-SA-08-788/23, odnosno Ž-BL-08-500/23 od 30.08.2023. godine

3. RELEVANTNO ZAKONODAVSTVO

Ustav Bosne i Hercegovine¹³

Članak 2. stavak 1.

Bosna i Hercegovina i oba entiteta će osigurati najvišu razinu međunarodno priznatih ljudskih prava i osnovnih sloboda.

Zakon o ombudsmanu za ljudska prava Bosne i Hercegovine¹⁴

Članak 1.

1. Ovim zakonom uređuju se ovlasti i nadležnosti Institucije ombudsmana za ljudska prava Bosne i Hercegovine i ombudsmana, sastav i imenovanje i ostavke, imunitet i nespojivost, postupak istrage, obveza suradnje sa ombudsmanom, povjerljiva i tajna dokumenta, obveza diskrecije, odgovornost tijela vlasti i zvaničnika, preporuke, obavještanje i komunikacija, izvješća i, pravila i procedure, osoblje i oprema, financiranje Institucije.

2. Ombudsman za ljudska prava Bosne i Hercegovine je neovisna institucija uspostavljena s ciljem promoviranja dobre uprave i vladavine prava, zaštite i promocije prava i sloboda fizičkih i pravnih osoba, kako je zajamčeno posebno Ustavom Bosne i Hercegovine i međunarodnim sporazumima koji se nalaze u dodatku tog ustava, a koja će u svezi s tim nadgledati aktivnosti institucija Bosne i Hercegovine, njezinih entiteta i Brčko distrikta BiH, sukladno odredbama ovog zakona.

Članak 2.

- (1) Institucija će razmatrati predmete koji se odnose na slabo funkcioniranje ili povrede ljudskih prava i sloboda počinjene od bilo kojeg tijela vlade.
- (2) Institucija će djelovati po prijemu žalbe ili ex officio.
- (3) Institucija može poduzimati opće istrage.
- (4) Institucija može preporučiti odgovarajuće pojedinačne i/ili opće mjere.

Članak 25.

1. Tijela vlasti u Bosni i Hercegovini obvezna su Instituciji pružiti odgovarajuću pomoć u istrazi i vršenju kontrole.
2. U vrijeme istrage ombudsman ima pristup bilo kojem tijelu vlasti u Bosni i Hercegovini u cilju provjere traženih informacija, obavljanja osobnih razgovora i razmatranja potrebnih spisa i dokumenata.
3. Ombudsmanu ne smije biti odbijen pristup spisima ili administrativnim dokumentima koji se tiču aktivnosti ili djelatnosti koja je pod istragom (...)

¹³Aneks IV Općeg okvirnog sporazuma za mir u Bosni i Hercegovini

¹⁴Zakon o ombudsmanu za ljudska prava Bosne i Hercegovine, Službeni glasnik BiH", br. 19/2002, 35/2004, 32/2006, 38/2006 - ispr., 50/2008 - dr. zakon i 61/2023

Članak 31.

(1) Ukoliko neprijateljsko ponašanje ili stav koji ometa istragu ombudsmana potječu od tijela vlade ili njezinih dužnosnika, to može biti predmetom specijalnog izvješća i bit će pomenuto u odgovarajućem dijelu godišnjeg izvješća.

(2) Kada neki dužnosnik iz tijela vlade ugrozi istragu tako što odbije dostaviti dokumente koje je zatražio ombudsman, ili zanemari da dostavi takve dokumente ili uskrati ombudsmanu pristup administrativnim spisima ili dokumentima neophodnim za istragu, ombudsman će poslati relevantni spis osobi nadređenoj tom dužnosniku ili nadležnim tijelima tužiteljstva za odgovarajući stegovni ili kazneni postupak koji će se provesti sukladno sa zakonom.

(3) Kada nadležna tijela vlasti propuste poduzeti radnju, ombudsman može, umjesto tog tijela, pokrenuti stegovni postupak protiv odgovornog dužnosnika ili, tamo gdje je to potrebno, pokrenuti kazneni postupak pred sudom.

Članak 32.

(1) Ombudsman može dati preporuke vladinim tijelima u cilju usvajanja novih mjera. Tijela vlade koja dobiju takve preporuke dužna su da pismeno odgovore i obavijeste ombudsmana o učinku preporuka u roku koji je ombudsman odredio.

(2) Ukoliko, jednom kada su preporuke date, predmetno tijelo vlade ne poduzme odgovarajuće mjere u roku koji je ombudsman odredio, ili ako ne obavijesti ombudsmana o razlozima njihovog nepoduzimanja, ombudsman može ukazati ministru odgovornom za to tijelo ili najvišim tijelima vlade, na tijek predmeta i na date preporuke. Ako ombudsman nakon toga ne dođe do rješenja u predmetu u kojem je po njegovom mišljenju bilo moguće naći pozitivno rješenje, taj problem bit će uvršten u godišnje ili specijalno izvješće, pominjući imena tijela vlasti ili dužnosnika koji su zauzeli takvo stajalište.

(3) Ni ombudsman ni Institucija nemaju nadležnost da izmijene ili ukinu mjere ili naloge vlade, ali mogu dati prijedlog za izmjenu kriterijuma korištenih pri njihovom usvajanju.

(4) Kada, nakon razmatranja predmeta, ombudsman ustanovi da način na koji je zakon primijenjen vodi nepravičnim rezultatima, on može uputiti nadležnom tijelu vlade preporuke koji bi dovele do pravičnog rješenja situacije predmetnog pojedinca. Ombudsman može nadležnom tijelu dati prijedlog mjera čija bi primjena vjerojatno poboljšala situaciju na koju se žali, uključujući isplatu odštete, i u godišnjem ili specijalnom izvješću Institucije dati prijedlog za izmjene i dopune zakona i drugih propisa kada on smatra da je to potrebno.

Zakon o zabrani diskriminacije u Bosni I Hercegovini¹⁵

Članak 15.

(9) U slučaju kada sud razmatra predmet o kojem je Institucija ombudsmana već donijela preporuku, koju stranka u postupku koristi kao dokaz, sud je dužan, sukladno s pravilima postupka, razmotriti preporuke ombudsmana.

¹⁵Službeni glasnik Bosne i Hercegovine, br 59/09 i 66/16

Članak 19.

(Povreda članka 2. stavak (2) ovog zakona)

(1) Pravna osoba koja dovede neku osobu ili skupinu osoba u nepovoljan položaj na osnovama nabrojanim u članku 2. (Diskriminacija), stavak (1), na način opisan u čl. 3. (Oblici diskriminacije) i 4. (Ostali oblici diskriminacije) ovog zakona, kaznit će se za prekršaj novčanom kaznom u iznosu od 1.500 KM do 5.000 KM.

(2) Za prekršaj iz stavka (1) ovog članka također će se kazniti i odgovorna osoba u državnoj, entitetskoj i županijskoj instituciji, instituciji Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, općinskoj instituciji, u pravnoj osobi s javnim ovlastima i u drugoj pravnoj osobi, i to novčanom kaznom u iznosu od 700 KM do 1.500 KM.

(3) Za prekršaj iz stavka (1) ovog članka također će se kazniti fizička osoba, i to novčanom kaznom u iznosu od 550 KM do 1.500 KM.

(4) Ako se prekršaj iz stavka (1) ovog članka učini propuštanjem da se postupi po preporuci Ombudsmana Bosne i Hercegovine, pravna osoba će se kazniti novčanom kaznom u iznosu od 2.500 KM do 6.500 KM, a odgovorna osoba u pravnoj osobi ili fizička osoba kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 1.000 KM do 3.000 KM.

(5) Ako se prekršaj iz stavka (1) ovog članka učini propuštanjem da se postupi po nalogu suda, pravna osoba će se kazniti novčanom kaznom u iznosu od 3.500 KM do 10.000 KM a odgovorna osoba u pravnoj osobi ili fizička osoba kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 2.000 KM do 5.000 KM.

Članak 20.

(Povreda članka 7. st. (6) i (7) ovog zakona)

(1) Pravna osoba kaznit će se za prekršaj novčanom kaznom u iznosu od 1.000 KM do 5.000 KM ako:

a) ne dostavi podatke ili dokumente na zahtjev Ombudsmana Bosne i Hercegovine, odnosno ako ih ne dostavi u propisanom roku i ne dozvoli uvid u njih, u suprotnosti s člankom 7. (Centralna institucija za zaštitu od diskriminacije), stavak (6) ovog zakona;

b) ne surađuje s Ombudsmanom Bosne i Hercegovine i ne daje pismeno odgovore ili obavještenja, odnosno ne izvijesti o učinku preporuka datih s ciljem otklanjanja diskriminacije, u suprotnosti s člankom 7. stavak (7) ovog zakona.

(2) Za prekršaje iz stavka (1) ovog članka također će se kazniti i odgovorna osoba u državnoj, entitetskoj i županijskoj instituciji, instituciji Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, općinskoj instituciji, u pravnoj osobi s javnim ovlastima i u drugoj pravnoj osobi, i to novčanom kaznom u iznosu od 500 KM do 1.500 KM.

(3) Za prekršaj iz stavka (1) ovog članka također će se kazniti i fizička osoba, i to novčanom kaznom u iznosu od 450 KM do 1.000 KM.

Zakon o slobodi pristupa informacijama u Federaciji Bosne i Hercegovine¹⁶

Članak 21. Ombudsman

Ombudsman obavlja svoje funkcije u smislu ovoga zakona u okviru svog mandata i odgovornosti utvrđenih Ustavom Bosne i Hercegovine i Zakonom o ombudsmanima za ljudska prava Bosne i Hercegovine (“Službene novine Federacije BiH“, broj 32/00, 19/02, 35/04, 32/06, 38/06).

Članak 22. Aktivnosti ombudsmana

U obavljanju svojih funkcija u smislu ovoga zakona ombudsman može, između ostalog, razmatrati: 1) sačinjavanje i dostavljanje informacija, kao što su vodiči i opće preporuke koje se odnose na provedbu i primjenu ovoga zakona, 2) uključivanje u godišnje izvješće posebnog dijela koji se odnosi na njegove aktivnosti u smislu ovog zakona i 3) predlaganje uputa o primjeni ovoga zakona svim nadležnim tijelima u Federaciji, u suradnji s Institucijom ombudsmana za Bosnu i Hercegovinu i ombudsmanom Republike Srpske.

Zakon o slobodi pristupa informacijama Republike Srpske¹⁷

Članak 21. Ombudsman

Ombudsman Republike Srpske obavljat će svoje funkcije u smislu ovog zakona, a sukladno sa njegovim mandatom i odgovornostima, kako je utvrđeno člankom II. 1. Ustava Bosne i Hercegovine i Aneksom 6. Općeg okvirnog sporazuma za mir u Bosni i Hercegovini, kao i sukladno sa svim kasnije donesenim propisima koji reguliraju njegovu nadležnost i odgovornost.

Članak 22. Aktivnosti ombudsmana

U obavljanju funkcija u smislu ovog zakona, ombudsman Republike Srpske može *inter alia* da razmatra:

- a) sačinjavanje i dostavljanje informacija, kao što su vodiči i opće preporuke za olakšavanje provođenja i uporabu ovog zakona;
- b) uključivanje u godišnje izvješće posebnog dijela koji se odnosi na njegove aktivnosti u smislu ovog zakona, i
- c) predlaganje instrukcija o primjeni ovog zakona svim nadležnim ministarstvima unutar Republike Srpske, u suradnji sa Institucijama ombudsmana Bosne i Hercegovine i Federacije Bosne i Hercegovine.

¹⁶ “Službene novine FBiH“, broj 32/01, 48/11

¹⁷ „Službeni glasnik RS“ broj 20/01

Zakon o ministarskim imenovanjima, imenovanjima Vijeća ministara i drugim imenovanjima Bosne i Hercegovine

Članak 16.

Prigovori

1. U slučaju kada postoje dokazi da principi utvrđeni u članku 3. ovog zakona, ili postupci, nisu ispoštovani, bilo koji član javnosti može podnijeti prigovor na konačno imenovanje sukladno s odredbama ovog zakona.
2. Prigovor se podnosi odgovornom javnom dužnosniku, a kopija se dostavlja Ombudsmanu za ljudska prava Bosne i Hercegovine (Zakon o ombudsmanu za ljudska prava Bosne i Hercegovine, "Službeni glasnik BiH", br. 32/00 i 19/02). Odgovorni javni dužnosnik će u roku od sedam dana od dana prijama prigovora obavijestiti podnositelja prigovora o ulozi ombudsmana.
3. Odredbama ovog zakona se ni na koji način ne mogu ograničiti ovlasti ombudsmana utvrđene Zakonom o ombudsmanu za ljudska prava Bosne i Hercegovine. Ombudsman može poduzeti sve mjere neophodne da se prigovor ispita. Ombudsman može pokrenuti pitanja vezana za postupak imenovanja na koji se prigovor odnosi i može zahtijevati da odgovorni javni dužnosnik njegovom uredu dostavi sve dokumente i spise vezane za navedeno imenovanje.
4. Odgovorni javni dužnosnik mora uredu ombudsmana dostaviti pismeni odgovor na prigovor u roku od 14 dana od dana kada je dat prigovor.
5. Ukoliko većina dokaza upućuje da je konačno imenovanje izvršeno u suprotnosti s principima iz članka 3. ovog zakona i postupcima utvrđenim ovim zakonom, ombudsman je dužan nadležnog javnog dužnosnika pismeno informirati o svim nepravilnostima koje su proistekle iz procesa imenovanja.
6. Ombudsman je dužan pripremiti nalaze i zaključke vezano za prigovor. Zaključci mogu sadržavati preporuku tamo gdje dokazi upućuju, kako je gore navedeno, da je došlo do kršenja principa iz članka 3. ovog zakona i procedura utvrđenih ovim zakonom. Ombudsman može, bez iznošenja povjerljivih informacija (uključujući i osobne podatke o kandidatima), objaviti nalaze i zaključke, uključujući i preporuke. Također, ombudsman dostavlja svoje nalaze i zaključke osobi (ili osobama) koja je podnijela prigovor.

Članak 17. Postupanje po preporuci ombudsmana

1. Kada je nalaz ombudsmana konačan o pitanju da postupak imenovanja nije proveden sukladno s odredbama ovog zakona, ombudsman može dati preporuku odgovornom javnom dužnosniku da se konačno imenovanje poništi i da se pristupi novom postupku imenovanja.
2. Ukoliko ombudsman da preporuke odgovornom javnom dužnosniku s ciljem da se usvoje nove mjere, odgovorni javni dužnosnik dužan je u određenom vremenskom roku dostaviti pismeni odgovor u kojem će obavijestiti ombudsmana o postupcima i rokovima za provođenje tih postupaka na osnovi navedenih preporuka.
3. Ako ni javni dužnosnik ne odgovori sukladno s odredbama stavka 2. ovog članka, ili ako ombudsman nije zadovoljan navedenim odgovorom ili prijedlogom mjera na osnovi njegovih preporuka, svoje nalaze i preporuke vezano za imenovanje upućuje Parlamentarnoj skupštini

Bosne i Hercegovine, kada se imenovanje odnosi na regulirano tijelo Bosne i Hercegovine, ili Skupštini Brčko distrikta, kada se imenovanje odnosi na regulirano tijelo u Brčko distriktu.

Zakon o vladinim, ministarskim i drugim imenovanjima Federacije BiH

Članak 16.

Prigovori

1. U slučaju kada postoje dokazi da principi utvrđeni u članku 3. ovog zakona, ili postupci, nisu ispoštovani, bilo koji član javnosti može podnijeti prigovor na konačno imenovanje sukladno sa odredbama ovog zakona.
2. Prigovor se podnosi odgovornom javnom dužnosniku, a kopija se dostavlja ombudsmanu za ljudska prava Federacije (Zakon o ombudsmanu Federacije Bosne i Hercegovine, Službene novine Federacije BiH, br. 32/00). Odgovorni javni dužnosnik će u roku od sedam (7) dana od dana prijama prigovora obavijestiti podnosioca prigovora o ulozi ombudsmana.
3. Odredbama ovog zakona se ni na koji način ne mogu ograničiti ovlasti ombudsmana utvrđene Zakonom o ombudsmanu Federacije. Ombudsman može poduzeti sve mjere neophodne da se prigovor ispita. Ombudsman može pokrenuti pitanja vezana za postupak imenovanja na koji se prigovor odnosi i može zahtijevati da odgovorni javni dužnosnik njegovom uredu dostavi sve dokumente i spise vezane za navedeno imenovanje.
4. Odgovorni javni dužnosnik mora uredu ombudsmana dostaviti pismeni odgovor na prigovor u roku od četrnaest (14) dana od dana kada je dat prigovor.
5. Ukoliko većina dokaza upućuje da je konačno imenovanje izvršeno u suprotnosti sa principima iz članka 3. ovog zakona i postupcima utvrđenim ovim zakonom, ombudsman je dužan da nadležnog javnog dužnosnika pismeno informira o svim nepravilnostima koje su proistekle iz procesa imenovanja.
6. Ombudsman je dužan da pripremi nalaz i zaključke vezano za prigovor. Zaključci mogu sadržavati preporuku tamo gdje dokazi upućuju, kako je gore navedeno, da je došlo do kršenja principa iz članka 3. ovog zakona i procedura utvrđenih ovim zakonom. Ombudsman može, bez iznošenja povjerljivih informacija (uključujući i osobne podatke o kandidatima), objaviti nalaze i zaključke, uključujući i preporuke. Također, ombudsman dostavlja svoje nalaze i zaključke osobi (ili osobama) koje je podnijelo prigovor.

Članak 17. Postupanje po preporuci ombudsmana

1. Kada je nalaz ombudsmana konačan po pitanju da postupak imenovanja nije proveden sukladno sa odredbama ovog zakona, ombudsman može dati preporuku odgovornom javnom dužnosniku da se konačno imenovanje poništi i da se pristupi novom postupku imenovanja.
2. Ukoliko ombudsman da preporuke odgovornom javnom dužnosniku s ciljem da se usvoje nove mjere, odgovorni javni dužnosnik je dužan da u određenom vremenskom roku dostavi pismeni odgovor u kojem će obavijestiti ombudsmana o postupcima i rokovima za provođenje tih postupaka na osnovu navedenih preporuka.
3. Ako odgovorni javni dužnosnik ne odgovori sukladno sa odredbama stavka 2. ovog članka, ili ako ombudsman nije zadovoljan navedenim odgovorom ili prijedlogom mjera na osnovi

njegovih preporuka, svoje nalaze i preporuke vezano za imenovanje upućuje Parlamentu Federacije.

Zakonom o vladinim, ministarskim i drugim imenovanjima Republike Srpske

Članak 16. Prigovori

1. U slučaju kada postoje dokazi da principi utvrđeni u članku 3. ovog zakona, ili postupci, nisu ispoštovani, bilo koji član javnosti može podnijeti prigovor na konačno imenovanje sukladno sa odredbama ovog zakona.

2. Prigovor se podnosi odgovornom javnom dužnosniku, a kopija se dostavlja Ombudsmanu Republike Srpske (Zakon o Ombudsmanu Republike Srpske, "Službeni glasnik Republike Srpske", broj 4/00). Odgovorni javni dužnosnik će u roku od sedam (7) dana od dana prijama prigovora obavijestiti podnositelja prigovora o ulozi Ombudsmana.

3. Odredbama ovog zakona se ni na koji način ne mogu ograničiti ovlasti Ombudsmana utvrđene Zakonom o Ombudsmanu Republike Srpske. Ombudsman može poduzeti sve mjere neophodne da se prigovor ispita. Ombudsman može pokrenuti pitanja vezana za postupak imenovanja na koji se prigovor odnosi i može zahtijevati da odgovorni javni dužnosnik njegovoj kancelariji dostavi sve dokumente i spise vezane za navedeno imenovanje.

4. Odgovorni javni dužnosnik mora kancelariji Ombudsmana dostaviti pismeni odgovor na prigovor u roku od četrnaest (14) dana od dana kada je dat prigovor.

5. Ukoliko većina dokaza upućuje da je konačno imenovanje izvršeno u suprotnosti sa principima iz članka 3. ovog zakona i postupcima utvrđenim ovim zakonom, Ombudsman je dužan da nadležnog javnog dužnosnika pismeno informira o svim nepravilnostima koje su proistekle iz procesa imenovanja.

6. Ombudsman je dužan da pripremi nalaz i zaključke vezano za prigovor. Zaključci mogu sadržavati preporuku tamo gdje dokazi upućuju, kako je gore navedeno, da je došlo do kršenja principa iz članka 3. ovog zakona i procedura utvrđenih ovim zakonom. Ombudsman može, bez iznošenja povjerljivih informacija (uključujući i osobne podatke o kandidatima), objaviti nalaze i zaključke, uključujući i preporuke. Također, Ombudsman dostavlja svoje nalaze i zaključke osobi (ili osobama) koja je podnijela prigovor.

Članak 17. Postupanje po preporuci Ombudsmana

1. Kada je nalaz Ombudsmana konačan po pitanju da postupak imenovanja nije proveden sukladno odredbama ovog zakona, Ombudsman može dati preporuku odgovornom javnom dužnosniku da se konačno imenovanje poništi i da se pristupi novom postupku imenovanja.

2. Ukoliko Ombudsman da preporuke odgovornom javnom dužnosniku s ciljem da se usvoje nove mjere, odgovorni javni dužnosnik je dužan da u određenom vremenskom roku dostavi pismeni odgovor u kojem će obavijestiti Ombudsmana o postupcima i rokovima za provođenje tih postupaka na osnovi navedenih preporuka.

3. Ako odgovorni javni dužnosnik ne odgovori sukladno sa odredbama stavka 2. ovog članka, ili ako Ombudsman nije zadovoljan navedenim odgovorom ili prijedlogom mjera na osnovi njegovih preporuka, svoje nalaze i preporuke vezano za imenovanje upućuje Narodnoj skupštini Republike Srpske.

Pravila postupka Institucije ombudsmana za ljudska prava Bosne i Hercegovine¹⁸

Članak 32.

„Tijekom postupka Ombudsman BiH će posredovanjem među stranama težiti ka sporazumnom rješavanju predmeta.

Ombudsman BiH će u svakoj fazi postupka nastojati učinkovito i kvalitetno završiti predmet.

U tom smislu, Ombudsman BiH će težiti posredovanju među strankama (medijacija) s ciljem sporazumnog rješavanja sporne situacije na koju je ukazano žalbom.“

¹⁸ “Službeni glasnik Bosne i Hercegovine“ broj 104/11

4. ANALIZA ODGOVORA

4.2. Preporuke iz 2022. godine

Prigodom analize preporuka koje su izdate u 2022. godini, a u svrhu izrade ovog specijalnog izvješća, prvobitno su identificirani predmeti u kojima je u potpunosti izostalo realiziranje predmetne preporuke, kao i preporuke koje su djelomično realizirane ili gdje je ostvarena suradnja. Bitno je napomenuti da predmet ovog izvješća nisu bili ni predmeti u kojima je preporuka izdata u 2022. godini, ali kod kojih, zbog određenih radnji i aktivnosti u predmetu, još nije moguće utvrditi realizirane takve preporuke, te je potrebno pratiti izdatu preporuku (aktivan predmet).

U cilju izrade ovog izvješća i praćenja realiziranja preporuka utvrđeno je 214 predmeta u kojima su izdate preporuke u 2022. godini (preporuke nisu realizirane, djelomično realizirane ili ostvarena suradnja), te je radi lakšeg praćenja zaprimljenih odgovora i praćenja daljih radnji registrirani predmet broj: Ž-SA-08-788/23. S tim u svezi, u prvoj fazi provedbe aktivnosti, dana 11.09.2023. godine upućeni su dopisi u 151 predmetu prema tijelima koja su u preporuci označena kao odgovorno tijelo, dok su u drugoj fazi postupka dana 06.10.2023. godine upućeni dopisi u preostala 63 predmeta.

Aktom koji je upućen nadležnim tijelima kazano je da su Ombudsmeni BiH u referentnom razdoblju uputili preporuku (preporuka dostavljena u prilogu) i koja do dana sačinjavanja akta nije implementirana, te se tijelo poziva da u roku od 30 dana od dana prijama akta dostavi izjašnjenje na preporuku, odnosno informacije koje mjere i aktivnosti namjera poduzeti kako bi se preporuka ispoštovala. Bitno je napomenuti da su nadležna tijela odgovore na upućeni akt dostavljali u različitim razdobljima, te je u većini slučajeva prekoračen rok za postupanje koji je ranije naznačen. Obrađeni su odgovori koji su zaprimljeni zaključno sa danom 19.01.2024. godine.

Predmet ovog izvješća bilo je ukupno 214 preporuka izdatih u 2022. godini, bez obzira na godinu u kojoj je predmet registriran. Od ukupnog broja nadležnih tijela kojima je upućen akt za dostavljanje informacija, zaprimljeni su odgovori u 143 izdate preporuke (66,8%), dok u svezi sa 71 preporukom nije zaprimljen odgovor (33,1%). Potrebno je napomenuti da je u pojedinim predmetima preporuka izdata prema dva ili više tijela, zbog čega je zaprimljeno više odgovora različitih tijela koji se odnose na isti predmet, informirajući Instituciju ombudsmana o realiziranju preporuke sa aspekta svoje nadležnosti. Također, u određenim situacijama, a cijeneći iste ili istovrsne činjenične navode, jedna preporuka je izdata u više predmeta.

Nakon dostavljenih odgovora nadležnih tijela, pristupilo se analizi zaprimljenih odgovora, te je s ciljem boljeg pregleda i analize dostavljenih odgovora, sačinjena tabela odgovora (Aneks 1). Uvidom u navedenu bazu odgovora primijetan je pozitivan obrazac realiziranja preporuka, što je ostvareno u 54 preporuke, i čini oko jedne četvrtine od ukupnog broja preporuka koje su predmet ovog izvješća za 2022. godinu. Interesantno je napomenuti da je u dva predmeta konstatirana

intencija tijela da realiziraju preporuku¹⁹, ali pod određenim uvjetima²⁰, dok je u jednom predmetu navedeno da više ne postoje okolnosti za realiziranje preporuke²¹.

Uvidom u zaprimljene odgovore proizilazi da u 31 preporuci nije došlo do značajnijeg pomaka, te da preporuka u potpunosti nije ispoštovana. Jedinice lokalne samouprave, općine i gradovi, prednjače kada je u pitanju nerealiziranje preporuka, a među općinama se posebno istakla Općina Novi Grad Sarajevo, koja u tri predmeta nije ispoštovala preporuke²². Preporuke izdate Općinama Jajce²³, Hadžići²⁴, Bosanski Brod²⁵, Kozarska Dubica²⁶, Novo Sarajevo²⁷, Bosansko Grahovo²⁸, Bosanski Petrovac²⁹ i Donji Vakuf³⁰ dostavili su odgovore iz kojih se može zaključiti da po predmetnom pitanju nije postupljeno sukladno sa izdatom preporukom. Na sličan način postupili su Grad Gradiška³¹ i Gradačac³².

Prigodom analize pristiglih odgovora konstatirano je da su različita tijela uprave, pojedina ministarstva na svim razinama vlasti u Bosni i Hercegovini, propustili postupiti po preporukama Ombudsmana BiH, ostajući pri svojim ranije iznesenim stavovima³³. Tijela su se u svojim izjašnjenjima vodili stavom da predložene radnje i mjere navedene u preporuci nisu utemeljene na važećim propisima i aktima³⁴, da bi postupanjem po predmetnoj preporuci ministarstvo izašlo iz okvira svoje nadležnosti³⁵, da ne postoji valjan pravni osnov da se predmetno rješenje

¹⁹Ž-SA-05-698/18, Preporuka broj: P- 12/22 od 07.01.2022. godine - Postupak izdavanja rješenja o urbanističkoj suglasnosti nije okončan. Treba napomenuti da radno mjesto urbanističko-građevinskog inspektora u Službi za komunalne djelatnosti, vodne resurse, zaštitu okoliša i inspeksijske poslove Općine već duže vremensko razdoblje nije popunjeno, a niti jedan državni dužnosnik uposlen u ovom tijelu nema ovlasti za vršenje ovih poslova. Do sada raspisane natječajne procedure nisu okončane zapošljavanjem, a sve zbog slabe zainteresiranosti za predmetno radno mjesto

²⁰ Ž-BL-05-422/22, Preporukabroj: P-330/22 od 29.11.2022. godine – “Po vašoj preporuci smo već postupili i dostavili odgovor vama i podnositelju zahtjeva... ukoliko Institucija inzistira da se imenovanom udovolji pored svih zakonskih smetnji, Željeznice RS ad Doboj će ponuditi aneks ugovora o otkupu stana podnositelju zahtjeva pod uvjetom da isti preuzme ugovornu obvezu da će snositi svu eventualnu štetu koja bi mogla biti prouzročena ili koju bi Željeznice mogle imati prigodom realiziranja aneksa ugovora eventualnim podnošenjem identičnih zahtjeva i od strane drugih vlasnika stanova koji nisu dali suglasnosti da se aneks ugovora zaključuje na osnovi izričite preporuke Institucije.”

²¹Ž-SA-01-561/22, Preporuka broj: P-237/22 od 25.08.2022. godine – „Roditelji učenika ove školske godine nisu upisali malodobnog MO u našu školu tako da dobronamjernu preporuku sa vaše strane nisam u mogućnosti provesti“

²²Ž-SA-05-232/22, Preporuka broj: P-96/22 – Ne postoji valjan pravni osnov da se predmetno rješenje poništi; Ž-SA-05-359/22, Preporuka broj: 111/22 - Rješenje od 04.04.2022. godine postalo je konačno... evidentno je da ne postoji nijedan valjan razlog da se rješenje poništi; Ž-SA-05-526/22, Preporuka broj: P-153/22 -Ne postoji valjan pravni osnov da se predmetno rješenje poništi.

²³Ž-BL-05-656/21, Preporuka broj: P-21/22

²⁴Ž-SA-08-1264/21, Preporuka broj: P-26/22

²⁵Ž-SA-08-506/21, Preporuka broj: P- 38/22

²⁶Ž-BL-05-192/22, Preporuka broj: P-167/22

²⁷Ž-SA-08-374/22, Preporuka broj: P-212/22

²⁸ Ž-LI-06-75/22, Preporukabroj: P-214/22

²⁹Ž-BL-06-70/22, Preporuka broj: P-234/22

³⁰Ž-SA-08-733/22, Preporuka broj: P-357/22

³¹Ž-BL-05-631/21, Preporuka broj: P-82/22

³²Ž-SA-05-1121/21, Preporuka broj: P-227/22

³³Ž-SA-04-1285/21. Preporuka broj: P-77/22 – Ministarstvo graditeljstva i prostornog uređenja HNŽ; Ž-SA-08-1100/21, Preporuka broj: P-114/22 –Ministarstvo prostornog uređenja, građenja, zaštite okoliša, povratka i stambenih poslova SBK

³⁴Ž-SA-05-1089/21, Ž-SA-05-1090/21, Preporuka broj: P-45/22 – Ministarstvo gospodarstva Ž/KS

³⁵Ž-BL-04-106/22, Preporuka broj: P-123/22 - Ministarstvo za znanstveno tehnološki razvoj, visoko obrazovanje i informaciono društvo Republike Srpske

poništi³⁶, te da je preporuka neprovođljiva³⁷. Dakle, iz navedenog nesporno proizilazi da u pojedinim situacijama postoje različita pravna stajališta, tumačenja zakonskih odredbi i njihove primjene između Institucije ombudsmana i odgovorne strane, a što se može zaključiti uvidom u obrazloženja odgovora u svezi sa nerealiziranjem preporuke.

Na sličan način, a u smislu nerealiziranja preporuka Ombudsmana BiH, postupile su i ustanove koje obavljaju zdravstvenu djelatnost kao što je Županijska bolnica „Dr. Fra Mihovil Sučić“ Livno smatrajući da postupanjem djelatnika nisu povrijeđena bilo kakva prava žaliteljice³⁸, JU Dom zdravlja Zenica navodeći da se u svezi sa prijavom nesreće na poslu koja nije protokolirana, ništa ne može uraditi nakon proteka 13, 14 godina i da je sva pitanja trebalo rješavati u zakonskim rokovima i suradnikom koji je radio na spornom obrascu³⁹, te JZU Bolnica „Srbija“ Istočno Sarajevo koja je smatrala da javna zdravstvena ustanova ispunjava uvjete glede kadra, prostora i opreme za rad⁴⁰.

Međutim, u velikom broju predmeta, iako nije došlo do realiziranja same preporuke, ipak je došlo do ostvarene suradnje, gdje su nadležna tijela dostavila informacije o određenim aktivnostima koje su vršene u konkretnom predmetu, ali što, ipak, u konačnici nije dovelo do realiziranja preporuke. Ovakva situacija javila se u 51 preporuci.

Preporuke u kojima je ostvarena suradnja, ali nije došlo do realiziranja preporuke odnose se i na predmete u kojima tijelo, zbog postojanja određenih vanjskih činitelja, nije bio u mogućnosti ispoštovati preporuku. Općina Centar Sarajevo je u svom izjašnjenju navela da ukoliko Općinsko vijeće Općine Centar Sarajevo usvoji prijedlog Odluke o uvjetima kriterijima i postupku za dodjelu i kupovinu napuštenih stanova privatiziranih poduzeća krenut će se u realizaciju iste, o čemu će Institucija ombudsmana biti blagovremeno obaviještena. Dakle, u pojedinim predmetima nisu postojale pravne pretpostavke za implementaciju preporuke, ali se u međuvremenu poduzimaju radnje kako bi se pravne prepreke otklonile. Tako je Ministarstvo za kulturu, sport i mlade Tuzlanske županije istaklo da zbog nedostatka ljudskih resursa nisu bili u mogućnosti pristupiti izradi izmjena i dopuna Zakona o sportu, u cilju preciziranja zakonskih odredbi i otklanjanja nejasnoća kad je u pitanju nadzor nad radom pravnih osoba u oblasti sporta. Ministarstvo je navelo da će se u narednom razdoblju pristupiti ovoj aktivnosti⁴¹. Na sličan način Ministarstvo za odgoj i obrazovanje Županije Sarajevo istaklo je da nakon što novi Zakon o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi u Županiji/Kantonu Sarajevo stupi na snagu pristupit će se izradi novih podzakonskih akata⁴². Ministarstvo obrazovanja, znanosti, kulture i športa Hercegovačko-neretvanske županije navelo je da se čeka donošenje pravilnika od strane Vijeća ministara Bosne i Hercegovine kako bi se donio pravilnik na razini Hercegovačko-neretvanske županije.⁴³

³⁶Ž-SA-05-526/22, Preporuka broj: P-153/22 – Općina Novi Grad Sarajevo

³⁷Ž-SA-04-1146/22, Preporuka broj: P-312/22 – Ministarstvo financija i trezora BiH

³⁸Ž-MO-04-44/21, Preporuka broj: P-1/22

³⁹Ž-SA-02-413/22, Preporuka broj: P-202/22

⁴⁰Ž-SA-04-1114/21, Preporuka broj: P-200/22

⁴¹Ž-BR-08-228/21, Preporuka broj: P-92/22

⁴²Ž-SA-04-984/21, Preporuka broj: P-95/22

⁴³Ž-MO-04-14/22, Preporuka broj: P-324/22

Također, realiziranje preporuke u određenim predmetima nije moguće, s obzirom na to da je predmet upućen na nadležno sudbeno odlučivanje i sudbeni postupak je i dalje u tijeku⁴⁴. Isto se odnosi i na druge postupke odlučivanja kao što je postupak istrage pred Uredom stegovnog tužitelja pri Visokom sudbenom i tužiteljskom vijeću Bosne i Hercegovine⁴⁵, odnosno tužiteljsko odlučivanje s obzirom na to da tužiteljstvo još nije donijelo odluku, jer pribavlja materijale i dokaze, odnosno vrši određene provjere kako bi u potpunosti razjasnilo predmetno stanje⁴⁶.

U ostalim predmetima, tijela nisu navela da realiziranje preporuke nije svrsishodno⁴⁷, da je preporuka neblagovremena⁴⁸ ili je dostavljen odgovor koji ukazuje da je preporuka upućena drugom tijelu na postupanje, ali nije zaprimljen odgovor o konkretnom realiziranju⁴⁹.

Kao pozitivan primjer, u smislu ostvarene suradnje Institucije ombudsmana sa javnim tijelom, može se izdvojiti primjer Ministarstva civilnih poslova Bosne i Hercegovine koje, iako nije implementiralo preporuku Ombudsmana BiH, smatra da trebaju nastaviti napore u cilju iznalaženja načina kako bi se prevazišle poteškoće koje se kroz sukob nadležnosti reflektiraju na ostvarivanje prava građana na socijalne usluge. U smislu pomenutog, Ministarstvo je navelo da će u suradnji sa entitetskim tijelima, institucijama s resornom nadležnošću u području socijalne skrbi nastaviti da traga za rješenjem predmetnog pitanja⁵⁰.

Određena grupa predmeta ukazuje da su pojedine preporuke realizirane nakon proteka roka za njihovo realiziranje, međutim tijelo je propustilo obavijestiti Instituciju ombudsmana o ovoj činjenici, zbog čega je Institucija tek u tijeku provedbe ovog izvješća dobila saznanja o realiziranju preporuke. Ovo se posebno odnosi na preporuke koje se upućuju na kraju godine i koje se uvrštaju u godišnje izvješće, a istodobno nije prošao rok za njihovo realiziranje.

Preporuke izdate sudovima u 2022. godini, a koje su bile predmet ovog izvješća, pokazale su se kao djelotvoran mehanizam u prikupljanju informacija u svezi sa statusom predmeta i okončanja postupaka. Preporuke su upućene sa ciljem poduzimanja svih neophodnih radnji i razmatranja mogućnosti što skorijeg okončanja postupka⁵¹ i donošenja sudbene odluke u predmetu⁵². Iako

⁴⁴Ž-BL-06-49/22, Preporuka broj: P-122/22; Ž-MO-04-63/21; Ž-MO-08-99/22, Preporuka broj: P-259/22 – JU Dom zdravlja Mostar navodi: Uz svako uvažavanje vašeg institucionalnog položaja i angažmana u konkretnom predmetu za sada nećemo moći prihvatiti vašu preporuku dok ne okončamo procesne radnje koje se vode na sudu; Ž-BL-04-153/22, Preporuka broj: P-265/22 – JZU Dom zdravlja Stanari - Vodi se spor pred nadležnim sudom u Doboju. Ishod sudskog spora će dati konačan odgovor da li je Dom zdravlja postupio sukladno sa zakonom; Ž-BL-05-488/22, Preporuka broj: P-295/22 – Vlada Unsko-sanske županije navela da postupak pred sudom nije okončan.

⁴⁵Ž-BL-08-459/0, Preporuka broj: P-213/22

⁴⁶Ž-BL-05-681/20, Preporuka broj: P-221/22

⁴⁷ Ž-BL-05-776/21, Preporuka broj: P-60/22 od 07.03.2022. godine – “Komunalno” d.o.o. za komunalne i uslužne djelatnosti Bosanski Petrovac “Smatramo da Preporuka u predmetu po žalbi, od strane Ombudsmana BiH nije svrsishodna”.

⁴⁸ Ž-MO-03-55/22, Preporuka broj: P-302/22 od 26.10.2022. godine – Ministarstvo graditeljstva i prostornog uređenja HNŽ navelo je da je predmetni drugostupanjski postupak Ministarstva okončan. Predmet je arhiviran, pa je evidentno da se do sada po istom pitanju nije promijenilo činjenično ni pravno stanje, a ni zauzeti stav ovog Ministarstva po pitanju provođenja navedene preporuke (nisu ni postojali uvjeti da Ministarstvo poduzme mjere u cilju realiziranja vaše preporuke, jer je žalbeni postupak već bio okončan).

⁴⁹ Ž-MO-02-183/21, Preporuka broj: P- P-353/22 od 20.12.2022. godine - Vlada Hercegovačko-neretvanske županije navela da je Preporuku dostavilo Ministarstvu zdravstva, rada i socijalne politike na dalje postupanje.

⁵⁰Ž-BL-02-176/22, Preporuka broj: P-223/22

⁵¹Ž-BL-01-781/20, Preporuka broj: P-121/22 – Osnovni sud u Banja Luci

⁵²Ž-MO-08-7/22, Preporuka broj: P-136/22 – Općinski sud u Čapljini; Ž-BR-08-30/22, Preporuka broj: P-179/22 – Županijski sud u Tuzli; Ž-BL-05-329/21, Preporuka broj: P-332/22 – Županijski sud u Mostaru

tijekom inicijalnog postupka pred Institucijom ombudsmana iste nisu realizirane, tijekom provedbe ovog izvješća i upućivanja akta, iste su realizirane. Ovo svjedoči da je u predmetima u kojima su izdate preporuke prema sudovima, potrebno izvršiti provjere realiziranja preporuke nakon određenog razumnog roka, a koji bi bio dovoljan da postupajući sudac postupi po preporuci.

Primjera radi, preporuka upućena Općinskom sudu u Sarajevu da odmah po prijemu preporuke uspostavi suradnju sa Institucijom ombudsmana na način propisan Zakonom o ombudsmanu za ljudska prava Bosne i Hercegovine, s obzirom na to da Sud nikad nije dostavio tražene informacije da li je okončan konkretan postupak, rezultirala je dostavljanjem odgovora postupajuće sutkinje i zakazivanjem nastavka ročišta.⁵³ Na sličan način Općinski sud u Čapljini dostavio je informaciju da je postupak u konkretnoj pravnoj stvari okončan.⁵⁴

Nasuprot predmetima u kojima su tijela iskazala spremnost za realiziranjem preporuke nakon ispunjenja određenih uvjeta, veliki broj predmeta svjedočio je o spremnosti tijela da nakon od strane Ombudsmana BiH ukazane povrede ipak preispita svoje postupanje i isto vrati u pravi okvir, te udovolji stranci. Predmeti u ovoj skupini odnosili su se na različite oblasti ljudskih prava, te postupanje po različitim zahtjevima stranaka kao što je donošenje odluka – rješenja⁵⁵, izdavanje uvjerenje o random iskustvu⁵⁶, dostavljanje traženih informacija/podataka⁵⁷, vršenje inspeksijskog nadzora po predstavi stranke⁵⁸, razrješenja članova upravnog odbora i pokretanje novog postupka za imenovanje članova upravnog odbora⁵⁹, nabavu i postavljanje neophodne prometne signalizacije⁶⁰, izvršenje priključenja električne energije na obiteljskoj kući⁶¹, izvršenje priključenja na vodovodnu mrežu⁶², ostvarivanje prava na stambeno zbrinjavanje⁶³, priznavanje prava na srazmjenu invalidsku mirovinu⁶⁴, angažiranje logopeda u zdravstvenoj ustanovi⁶⁵ i dr.

Potrebno je posebno istaći Preporuku Ombudsmana BiH u odnosu na koju je zakonodavna inicijativa prihvaćena na način da se primanja po osnovu dodataka na djecu, primanja po osnovu stipendije učenicima i studentima izuzmu od izvršenja, te će izmjene biti unijete u Prednacrt Zakona o izmjenama i dopunama zakona o izvršnom postupku⁶⁶. Obrazloženje Ombudsmana BiH izražena u predmetnim preporukama pozitivno je prihvaćeno u određenim slučajevima, te je JU Centar za socijalni rad Travnik naveo da će u budućim postupanjima voditi računa o

⁵³Ž-SA-06-1009/18, Preporuka broj: P-323/22 – Općinski sud u Sarajevu

⁵⁴Ž-MO-08-7/22, Preporuka broj: P-136/22

⁵⁵Ž-BL-04-99/22, Preporuka broj: P-66/22 – Fond zdravstvenog osiguranja Republike Srpske; Ž-BR-05-19/22, preporuka broj: P-73/22 – JU Dom zdravlja Teočak

⁵⁶Ž-BL-04-566/21, Preporuka broj: P-10/22 – Ministarstvo unutarnjih poslova ZDK

⁵⁷Ž-BL-05-804/21, Preporuka broj: 17/22 – Grad Banja Luka; Ž-BL-05-648/21, Preporuka broj: P-57/22 – Grad Banja Luka

⁵⁸Ž-BL-05-802/21, Preporuka broj: P-18/22 – Grad Banja Luka

⁵⁹Ž-SA-05-89/21, Preporuka broj: P-49/22 – Federalno ministarstvo rada i socijalne politike

⁶⁰Ž-BL-08-761/21, Preporuka broj: 58/22 – Općina Kneževo

⁶¹Ž-SA-04-386/22, Preporuka broj: P-143/22 – JP Elektroprivreda BiH d.d. Sarajevo, Podružnica „Elektrodistribucija“ Bihac

⁶²Ž-LI-04-167/22, Preporuka broj: P-344/22 – JP „Komunalno“ d.o.o. Livno

⁶³Ž-LI-08-91/22, Preporuka broj: P-199/22 – Uprava za pitanja branitelja i stradalnika domovinskog rata HVO Tomislavgrad

⁶⁴Ž-BL-04-395/21, Preporuka broj: 188/22 – Federalni zavod za mirovinsko i invalidsko osiguranje

⁶⁵Ž-SA-01-1320/22, Preporuka broj: P-351/22 – JU Dom zdravlja KS

⁶⁶Ž-SA-08-1304/21, Preporuka broj: P-23/22 – Ministarstvo pravde Republike Srpske prihvatilo Preporuku

preporuci Ombudsmana BiH, jer ista zapažanja smatraju opravdanim⁶⁷, dok je Grad Banja Luka istakao da se u konkretnom slučaju postupa po upustvima Ombudsmana BiH iz Preporuke⁶⁸.

U slučajevima realiziranih preporuka, analiza zaprimljenih odgovora uputila je na zaključak da su tijela koja su spremna realizirati preporuke raznovrsna i zastupljena na svim razinama vlasti, počevši od lokalne razine gdje se ističu jedinice lokalne samouprave Općina Novo Sarajevo, Općina Kneževo, Općina Sanski Most, Općina Donji Vakuf, Općina Žepče, Općina Srebrenica, Grad Zenica, Grad Banja Luka, kao i zdravstvene, obrazovne i ustanove socijalne skrbi: Dom zdravlja Teočak, Dom zdravlja Bosanska Krupa, JU Gimnazija Obala Sarajevo, Javna ustanova za odgoj i obrazovanje djece predškolskog uzrasta Lukavac, JU Centar za socijalni rad Tuzla, te druge ustanove kao što je Uprava za pitanja branitelja i stradalnika domovinskog rata HVO Tomislavgrad.

Na županijskoj razini, u smislu realiziranih preporuka, prednjače tijela izvršne vlasti kao što su: Ministarstvo unutarnjih poslova Zeničko-dobojske županije, Ministarstvo unutarnjih poslova Hercegovačko-neretvanske županije, Ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva Hercegbosanske županije, Ministarstvo znanosti, prosvjete, kulture i športa Hercegbosanske županije, Ministarstvo obrazovanja, znanosti, kulture i športa Hercegovačko-neretvanske županije, Ministarstvo za odgoj i obrazovanje Županije/Kantona Sarajevo, Ministarstvo unutarnjih poslova Hercegovačko-neretvanske županije, Ministarstvo unutarnjih poslova Unsko-sanske županije, Vlada Unsko-sanske županije, Vlada Županije/Kantona Sarajevo, te pravosudna tijela kao što su Županijski sud u Tuzli i Županijsko tužiteljstvo tuzlanske županije.

Preporuke upućene tijelima na entitetskoj razini realizirane su u odnosu na Ministarstvo prometa i veza Republike Srpske, Ministarstvo rada i boračko-invalidske skrbi Republike Srpske, Federalno ministarstvo pravde, Federalno ministarstvo rada i socijalne politike, Poreznu upravu Federacije Bosne i Hercegovine, Federalni zavod za mirovinsko i invalidsko osiguranje, Federalnu upravu za inspekcijske poslove, Institut za medicinsko vještačenje zdravstvenog stanja, Zavod zdravstvenog osiguranja i reosiguranja Federacije Bosne i Hercegovine, Fond zdravstvenog osiguranja Republike Srpske i JU Zavod za zapošljavanje Republike Srpske.

Na državnoj razini preporuke su realizirane u odnosu na Ministarstvo vanjskih poslova Bosne i Hercegovine, Regulatornu agenciju za komunikacije Bosne i Hercegovine i Ured za razmatranje žalbi Bosne i Hercegovine.

Realiziranje preporuka izvršeno je i u odnosu na javna poduzeća kao što je JP Elektroprivreda Bosne i Hercegovine d.d. Sarajevo, Podružnica "Elektrodistribucija" Bihać, koja je izvršila priključenje električne energije na obiteljskoj kući⁶⁹, komunalno poduzeće "Budućnost" a.d. Laktaši, gdje je zbog uvećanog računa za vodu bez adekvatnog obračuna ugrađen drugi vodomjer⁷⁰, te JP „Komunalno“ d.o.o Livnog dje je nakon izdavanja preporuke izvršen priključak na vodovodnu mrežu⁷¹. Preporuka je realizirana i u odnosu na A.d. „Grad“ Bijeljina.

⁶⁷Ž-LI-04-179/22, Preporuka broj: P-314/22

⁶⁸Ž-BL-06-341/22; Preporuka broj:P-317/22

⁶⁹Ž-SA-04-386/22, Preporuka broj: P-143/22

⁷⁰Ž-BL-04-277/22, Preporuka broj: P-231/22

⁷¹Ž-LI-04-167/22, Preporuka broj :P -344/22

4.3.Preporuke iz 2023. godine

Tijekom 2023. godine, a zaključno s danom 30.06.2023. godine (razdoblje obuhvaćeno istraživanjem) Institucija ombudsmana uputila je ukupno 154 preporuke, od čega je u potpunosti i u ostavljenom roku realizirano 46 preporuka (30%), a 108 preporuka je registrirano sa različitim stupnjima realiziranja, kako slijedi: u 38 slučajeva je ostvarena suradnja (24%), u osam slučajeva (5%) preporuka je djelomično realizirana, u 35 slučajeva (23%) nije zaprimljen nikakav odgovor po upućenoj preporuci, a 27 preporuka (18%) nije realizirano.

Kao i u prethodnim godinama, u pojedinim predmetima preporuka izdata prema dva ili više tijela, zbog čega je zaprimljeno više odgovora različitih tijela koji se odnose na isti predmet, informišući Instituciju o realiziranju preporuke sa aspekta svoje nadležnosti.⁷²

Uvidom u navedenu bazu odgovora primijetan je pozitivan obrazac realiziranja preporuka, što je ukupno ostvareno u 46 preporuka, a čini blizu jedne trećine od ukupnog broja preporuka koje su predmet ovog izvješća za 2023. godinu.

Dok u razloge za prvobitno nedostavljanje bilo kakvog odgovora po upućenim preporukama Ombudsmana BiH nema opravdanja (u 2023. godini registrirano je 35 takvih slučajeva što predstavlja 23% od ukupnog broja upućenih preporuka) vidljivo je da odgovorne strane, u većini slučajeva (73 od 108 neizvršenih preporuka ili 77%) dostavljaju odgovore, navodeći različite razloge za nepostupanje po preporukama ili nemogućnost njihovog izvršenja. U ovu skupinu svakako treba uvrstiti i preporuke u kojima tijela navode spremnost da postupe po preporuci ili preispitaju postupanje koje je dovelo do žalbe kada se za to, nekada u budućnosti steknu uvjeti.

Kao najčešći razlog za neizvršenje preporuka u 2023. godini, navodi se nedostatak materijalnih ili financijskih sredstava, nedovoljnost planiranih sredstava u proračunu ili nemogućnost uvrštavanja izvanrednih zahtjeva koji iziskuju financijske obveze, osim onih planiranih.⁷³ U pojedinim predmetima preporuka se izvršava u narednom proračunskom razdoblju, kada za traženu namjenu budu obezbjeđena dovoljna sredstva, iako predmet ostaje registriran kao da preporuka nije realizirana.⁷⁴ U drugim predmetima, javno tijelo obavještava Instituciju ombudsmana da ne može provesti preporuku, jer ima prioritarnijih zahtjeva za dodjelu pomoći.⁷⁵

U pojedinim predmetima nije dostavljen odgovor na preporuku, s obzirom na to da njezino provođenje zahtijeva ispunjavanje određenih preduvjeta, najčešće u vidu usvajanja pravnih akata ili postupanje određenih drugih tijela kojima preporuka nije direktno upućena, ali i od čijeg postupanja zavisi njezina implementacija (npr. vještačenja)⁷⁶. Tako je Centar za socijalni rad Tuzla naveo da je postupak po reviziji za priznavanje statusa roditelja njegovatelja okončan⁷⁷ predmet vraćen prvostupanjskom tijelu, čime je izvršen dio preporuke u predmetu priznavanja statusa roditelja njegovatelja. Zakon o roditeljima njegovateljima je donesen, ali da bi bio

⁷²Ž-SA-05-218/23, Ž-SA-05-261/23, Ž-SA-06-158/23, Preporuka broj: P-103/23 i Ž-LI-05-41/23, Ž-LI-08-45/23, Ž-LI-08-51/23, Ž-LI-08-52/23, Ž-LI-08-53/23, Ž-LI-08-54/23, Preporuka broj P-105/23

⁷³Ž-SA-01-993/22, Broj preporuke: P-154/23, Županija/Kanton Sarajevo, Ministarstvo za odgoj i obrazovanje

⁷⁴Ž-BR-04-106/22, Broj preporuke: P-70/23, Općina Glamoč

⁷⁵Ž-SA-08-574/22, Broj preporuke: P-24/23, Općina Stari Grad, Sarajevo

⁷⁶Ž-BL-05-685/17, Broj preporuke: P-73/23, Općina Laktaši

⁷⁷Ž-BR-04-22/23, Broj preporuke: P-150/23, JU Centar za socijalni rad Tuzla

proveden potrebno je izmijeniti druge sustavne zakone (poreski, mirovinski, zdravstveni), a nadležno ministarstvo za rad, socijalnu politiku i povratak Tuzlanske županije je riješilo sve pojedinačne zahtjeve i pristupit će izmjeni predmetnog zakona. Isto tako, Fond zdravstvenog osiguranja i reosiguraja FBiH odgovara da nije moguće udovoljiti zahtjevu za refundaciju troškova liječenja u inostranstvu do usvajanja novog pravilnika, koji je u proceduri⁷⁸ ili Federalni zavod za zapošljavanje nema pravni osnov za isplatu jednokratne pomoći.⁷⁹ Skupština Unsko-sanske županije ističe da ne može biti odgovorna za nepostupanje po preporuci koja joj je upućena jer nije primila materijal vezano za konačno imenovanje Upravnog odbora Univerziteta.⁸⁰

U mnogim predmetima, protekom vremena, uglavnom nakon isteka roka za provođenje preporuka, došlo je do novih okolnosti u kojima je moguće realizirati preporuku.⁸¹ Iako nadležno tijelo o tome po pravilu ne obavještava Instituciju ombudsmana, posebno ako je predmet zatvoren zbog izostanka suradnje, pozitivno je da je preporuka Ombudsmana BiH ipak poslužila kao osnov za drugačije postupanje tijela⁸² ili unapređenje pravnog okvira.⁸³ Isto tako, preporuku ponekad nije moguće realizovati u (kratkom) roku, što je uvjetovano kapacitetima institucije na koju je naslovljena, ali kada su takvi kapaciteti prisutni, dolazi do raealiziranja preporuke.⁸⁴ Tako je npr. iako prvobitno nije dostavljen odgovor na preporuku, Federalno ministarstvo rada i socijalne politike je povodom izrade ovog specijalnog izvješća navelo da je u pripremi akcijski plan dvogodišnjeg programa mjera te izrada novog protokola, ali da je donesen novi zakon bez imovinskog cenzusa za djecu s poteškoćama, čime je ispunjen osnovni zahtjev iz poreporuke.⁸⁵ U ovu kategoriju spadaju i preporuke za čije provođenje treba sačekati novi vremenski ciklus, npr. početak nove školske godine, da bi se uočene nepravilnosti ispravile.⁸⁶

U predmetima gdje Institucija ombudsmana postupa po posebnom mandatu, kao što su predmeti vezani za zahtjeve za pristup informacijama, dešava se da javno tijelo dostavi informaciju podnositelju žalbe⁸⁷ ili mu omogući uvid u tražene informacije⁸⁸, ili su informacije postale javne,⁸⁹ ali nijedna strana o tomu ne obavještava Instituciju ombudsmana jer je predmet žalbe riješen (mimo Institucije ombudsmana). Isti slučaj je i sa predmetima kada strane samostalno postignu sporazumno rješenje spora, i o tome nužno ne obavještavaju Instituciju ombudsmana.⁹⁰

⁷⁸Ž-SA-04-255/23, Broj preporuke: P-134/23, Zavod zdravstvenog osiguranja i reosiguranja FBiH, Sarajevo

⁷⁹Iako je u ovom predmetu preporuka ispoštovana jer je upućen akt Vladi Federacije BiH da odobri isplatu, Ž-SA-04-24/23, Broj preporuke: P-124/23, Federalni zavod za zapošljavanje, Sarajevo

⁸⁰Ž-BL-04-320/22, Broj preporuke: P-99/23, Sveučilište u Bihaću, Pedagoški fakultet

⁸¹Ž-BL-05-538/22, Broj preporuke: P-77/23, Općina Bosansko Grahovo

⁸²Ž-SA-04-88/23, Broj preporuke: P-133/23, Federalni zavod PIO/MIO Županijska administrativna služba Sarajevo

⁸³Ž-LI-05-37/23, Broj preporuke: P-145/23, Ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva Hercegbosanske županije

⁸⁴Ž-SA-04-103/23, Broj preporuke: P-136/23; Ž-MO-08-137/22, Broj preporuke: P-94/23, Kantonalno/Županijsko tužiteljstvo HNK/HNŽ, Mostar

⁸⁵Ž-SA-01-441/22, Broj preporuke: P-119/23, Federalno ministarstvo rada i socijalne politike i županijska ministarstva socijalne skrbi

⁸⁶Ž-BR-05-5/23, Broj preporuke: P-109/23, JU Gimnazija „Meša Selimović“ Tuzla

⁸⁷Ž-SA-05-1097/22, Broj preporuke: P-48/23, Grad Bihać, Služba za urbanističko planiranje, građenje i imovinsko-pravne i geodestske poslove

⁸⁸Ž-BL-05-745/22, Broj preporuke: P-129/23, Grad Banja Luka; Ž-BL-05-109/23, Broj preporuke: P-115/23, JP za vodovod i kanalizaciju „15. april“ a.d. Višegrad; Ž-BL-05-86/23, Broj preporuke: P-112/23, Lutrije Republike Srpske

⁸⁹Ž-BL-05-782/22, Broj preporuke: P-74/23, Općina Istočno Novo Sarajevo

⁹⁰Ž-BL-05-382/22, Broj preporuke: P-104/23, Općina Žepče

U pojedinim predmetima odgovorno tijelo navodi da će preporuku ubuduće uzeti u obzir prigodom postupanja u istim ili sličnim situacijama, istodobno navodeći razloge zašto preporuka ne može biti izvršena u konkretnom predmetu koji je otvoren po žalbi registriranoj u Instituciji ombudsmana. Takvi razlozi najčešće se odnose na istodobno trajanje nekog drugog postupka, po pravilu sudbenog⁹¹ od čijeg okončanja zavisi rješavanje konkretne stvari koja je i bila predmet preporuke ili na potencijalnu povredu prava trećih osoba ili materijalnih propisa. Ilustracije radi, Gradska uprava Grada Banja Luka odgovara da će uzeti preporuku u obzir prigodom procesa obeštećenja vansudbenim putem svih osoba koje su pretrpjele štetu zbog pasa lotalica, uzimajući u obzir relevantnu sudbenu praksu.⁹²

Kao jedna od prepreka za potpuno realiziranje preporuke i ostvarivanje pojedinačnih prava podnositelja žalbe navodi se činjenica da bi se postupanje po preporuci kosilo sa internim aktima organizacije, najčešće Pravilnikom o organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta⁹³ ili zakonom koji posebno uređuje navedenu oblast, npr. Zakon o službenicima i namještenicima u tijelima jedinice lokalne samouprave.⁹⁴ Tijelo jedinice lokalne samouprave navodi da ne može postupiti po preporuci, jer je u istoj stvari odlučivalo nadležno ministarstvo kao drugostupnjisko tijelo ili odbor za žalbe⁹⁵, čije odluke su obvezujuće i izvršne, a nezadovoljna strana ima mogućnost pokretanja upravnog spora.⁹⁶ Isto tako, Željeznice Republike Srpske odgovaraju da ne mogu da prime pripravnike sa biroa koji nemaju položen stručni ispit za rad na željeznicama, navodeći kao razlog odlazak velikog broja radnika u mirovinu i potrebu da se osigura bezbjednost prometa, ali da će uzeti preporuku u obzir u slučaju da se steknu uvjeti za zapošljavanje osoba sa biroa.⁹⁷ Ovdje možemo svrstati i preporuke koje nije moguće izvršiti jer je drugačiju odluku donijelo nadležno tijelo, npr. tužiteljstvo⁹⁸ ili sud⁹⁹, kao i preporuke koje nisu mogle biti provedene dok konačnu i meritornu odluku ne donese tužiteljstvo¹⁰⁰ ili sud¹⁰¹. Preporuka nije provedena, ali je odluku koja je bila predmetom žalbe (sporan regulacioni plan) van snage stavio Ustavni sud.¹⁰²

Odgovorne strane nerijetko ističu da navodi iz preporuke nisu tačni,¹⁰³ da nisu adekvatno ocijenjene činjenice, te da je npr. stranka koja upućuje žalbu oglašena odgovornom u stegovnom postupku za povredu radne dužnosti. Isto tako, ističe se da naslovljeno tijelo nije nadležno za postupanje po preporuci, npr. kada je preporučena izmjena zakonskog okvira, ministarstvo navodi da nije nadležno za usvajanje zakona, ali da je pokrenulo proceduru za izmjenu zakona

⁹¹Ž-SA-05-817/21, Broj preporuke: P-138/23, Nadzorni odbor JP RTV Tuzlanske županije

⁹²Ž-BL-05-90/23, Broj preporuke: P-108/23, Grad Banja Luka

⁹³Ž-MO-04-143/22 i Ž-MO-04-19/23, Broj preporuke: P-126/23, Grad Trebinje

⁹⁴Ibid.

⁹⁵Ž-SA-04-40/23, Broj preporuke: P-62/23, Općina Novo Sarajevo

⁹⁶Ž-LI-05-41/23, Ž-LI-08-45/23, Ž-LI-08-51/23, Ž-LI-08-52/23, Ž-LI-08-53/23, Ž-LI-08-54/23, Broj preporuke: P-105/23, Općinsko vijeće Glamoč-Povjerenstvo za dodjelu poljoprivrednog zemljišta

⁹⁷Ž-BL-04-1/23. Preporuka broj: P-116/23, Željeznice Republike Srpske, a.d. Doboј

⁹⁸Ž-BL-05-69/22, Broj preporuke: P-98/23, Policijska stanica Maglaj

⁹⁹Ž-SA-06-277/20, Broj preporuke: P-67/23, JU Centar za socijalni rad Breza

¹⁰⁰Ž-SA-04-892/22, Ž-SA-04-894/22, Broj preporuke: P-69/23, Američko sveučilište u BiH, Sarajevo

¹⁰¹Ž-SA-05-916/22, Broj preporuke: P-55/23, Županija Sarajevo Ministarstvo zdravstva; Ž-BL-05-664/22, Broj preporuke: P-53/23, JU Dom zdravlja Županije Sarajevo

¹⁰²Ž-BL-08-348/22; Broj preporuke: P-30/23, Grad Banja Luka

¹⁰³Ž-SA-06-118/23, Broj preporuke: P-125/23, Elektrotehnička škola za energetiku Sarajevo

sukladno sa preporukom¹⁰⁴ ili da za stavljanje klauzule pravosnažnosti nije nadležna geodetska uprava, niti tijelo jedinice lokalno samouprave, nego sud.¹⁰⁵ Dobra praksa je kada tijelo kojem je preporuka upućena i kada nije nadležno, dostavlja preporuku nadležnom tijelu, prati njezino provođenje i o tomu obavještava Instituciju ombudsmana.¹⁰⁶ U predmetima gdje je upućena preporuka samo povodom pojedinačnog slučaja, potrebno je sustavno urediti određenu oblast, kao što je npr. postupak ekvivalencije ocjena stečenih u inozemstvu.¹⁰⁷

U nekoliko predmeta, preporuke su upućene kolektivnom izabranom tijelu, gdje se kao razlog za neizvršenje preporuke navodi sloboda u donošenju odluka prema najboljem interesu onih, koje osobe kojima je preporuka upućena, predstavljaju. Tako općinsko vijeće navodi da neće izvršiti preporuku jer smatra da dodjeljivanje koncesije nije u interesu jedinice lokalne samouprave.¹⁰⁸

U predmetima diskriminacije koji se odnose na provođenje natječajnih procedura u javnom sektoru, odgovorna strana navodi da podnositelj žalbe nije diskriminiran jer nije jasno po kom osnovu iz zakona tvrdi da je diskriminiran, kao ni u odnosu na koju usporednu skupinu je diskriminiran s obzirom na to da nijedan kandidat nije izabran. Također se ističe da je prigovor preuranjen jer nije okončan natječaj za popunu radnog mjesta.¹⁰⁹ Postoje situacije kada formalno odgovorna strana uzima preporuku u obzir, kojom se traži preispitivanje odluke koja je predmet žalbe, ali navodi da ostaje pri svom prvobitnom stavu, jer usvojeni akt (ili odluka) ravnopravno tretira sve korisnike.¹¹⁰ U pojedinim predmetima preporuka se ne može izvršiti jer su se suštinski promijenile okolnosti od značaja za ostvarivanje suštinskog zahtjeva iz žalbe, kako je prvobitno formuliran. Primjera radi, osoba koja se žalila na povredu prava iz radnog odnosa je otišla u mirovinu¹¹¹, iako su Ombudsmani u tijeku istrage utvrdili da je podnositelj žalbe imao različit tretman u odnosu na druge radnike kojima je omogućeno raspoređivanje na drugo radno mjesto sukladno sa stečenim stručnim znanjima i vještinama. Isto tako, kandidat na natječaju koji se žalio na proceduru izbora je postavljen na drugo radno mjesto,¹¹² a odgovor nadležnog tijela u ovom konkretnom slučaju je registriran kao provođenje preporuke jer je ista bila usmjerena na preispitivanje odluke o poništenju javnog natječaja, čime je postignut željeni ishod u korist podnositelja žalbe.

¹⁰⁴Ž-MO-04-50/22, Broj preporuke: P-123/23, Ministarstvo obrazovanja, znanosti, kulture i športa HNK/HNŽ, Mostar

¹⁰⁵Ž-BL-05-578/22, Broj preporuke: P-42/23, Grad Banja Luka

¹⁰⁶Ž-SA-04-1279/22; Broj preporuke: P-34/23, Javno poduzeće za upravljanje, zaštitu i održavanje objekata u vlasništvu Općine Novi Grad Sarajevo "Lokom" d.o.o. Sarajevo

¹⁰⁷Ž-BL-06-304/22, Broj preporuke: P-28/23, Grad Bihać

¹⁰⁸Ž-LI-08-60/23, Broj preporuke: P-111/23, Općina Bosansko Grahovo

¹⁰⁹Ž-SA-05-218/23, Ž-SA-05-261/23 i Ž-SA-06-158/23, Broj preporuke: P-103/23, Savjet ministara BiH, Direkcija za koordinaciju policijskih tijela BiH, Agencija za školovanje i stručno usavršavanje kadrova Mostar

¹¹⁰Ž-MO-04-4/23, Broj preporuke: P-95/23, Ministarstvo privrede/gospodarstva HNK/HNŽ, Mostar

¹¹¹Ž-BL-06-785/21, Broj preporuke: P-83/23, JKP „Čistoća“ Cazin

¹¹²Ž-SA-04-1308/22, Broj preporuke: P-59/23, Općina Ilidža

5. NALAZ I MIŠLJENJE OMBUDSMANA ZA LJUDSKA PRAVA BOSNE I HERCEGOVINE

Problem provođenja preporuka Ombudsmana BiH, koji nije na zadovoljavajućoj razini, ukazuje na stupanj demokratičnosti vlasti i njezine odgovornosti građanima za svoj rad, što se u svim zemljama razvijene demokracije smatra osnovnim pokazateljem pravednosti i progresivnosti jednog društva. Pitanje provođenja preporuka Ombudsmana za ljudska prava ima za cilj da osigura dosljedno, kvalitetno i učinkovito djelovanje Institucije ombudsmana kao neovisnog mehanizma za zaštitu i promociju ljudskih prava i sloboda.¹¹³ Pored osnovne nadležnosti za zaštitu ustavnih prava građana, Institucija ombudsmana ustanovljena je, između ostalog, u cilju promoviranja dobre uprave i vladavine prava. Zbog toga Ombudsmani BiH ukazuju da su tijela u postupku dužna održati standarde dobre javne uprave, što se danas također smatra osnovnim ljudskim pravom. U tom kontekstu, činjenica koja posebno zabrinjava je da pojedini predstavnici tijela vlasti nisu spremni na suradnju sa Institucijom ombudsmana i ignoriraju upućene preporuke Ombudsmana BiH. Ovakvo postupanje, koje se može tumačiti kao odsustvo volje da se uspostavi adekvatna suradnja, šalje lošu sliku građanima i stvara osjećaj nesigurnosti i nepovjerenja građana u javna tijela. Ombudsmani u takvim slučajevima po pravilu upućuju urgencije višim razinama vlasti, ali nepoduzimanje aktivnosti neposredno višeg tijela s ciljem pune implementacije preporuka za posljedicu ima dalje kršenje ljudskih prava i temeljnih sloboda građana.¹¹⁴

U kontekstu sveobuhvatnog prikaza stupnja implementacije preporuka, institucijama i tijelima Bosne i Hercegovine, međunarodnim organizacijama i organizacijama civilnog društva, Institucija ombudsmana podnosi redovita godišnja izvješća o rezultatima aktivnosti, te specijalna izvješća o određenim tematskim pitanjima na koje upućuju žalbe o određenim povredama ljudskih prava, te organizira sastanke sa tijelima uprave s ciljem osiguranja vladavine prava i stvaranja dobrih praksi. Na kraju svakog godišnjeg izvješća daje se detaljan prikaz stupnja realiziranja preporuka Ombudsmana BiH, te označavaju odgovorna tijela kojima su preporuke upućene. Ujedno, Institucija ombudsmana, redovito obavještava javnost o svakoj pojedinačnoj preporuci i stupnju njezinog realiziranja putem saopćenja za javnost i objavljivanjem sažetka preporuka na zvaničnoj internet stranici Institucije ombudsmana. To nerijetko uključuje i primjere pohvale institucija koje u potpunosti i na zadovoljavajući način realiziraju preporuke Ombudsmana BiH.

Implementacija preporuka Ombudsmana BiH je ključna za osiguranje učinkovite zaštite i promocije ljudskih prava, i u tom pravcu neophodno je osigurati proaktivan pristup svih tijela koja vrše javne ovlasti, za razliku od trenutno preovladavajućeg reaktivnog pristupa, koji

¹¹³Ovaj problem prepoznat je i u *Strategiji djelovanja Institucije ombudsmana za ljudska prava za razdoblje 2023. – 2028.* Dostupno na službenoj web stranici Institucije ombudsmana za ljudska prava Bosne i Hercegovine: https://www.ombudsmen.gov.ba/documents/obudsmen_doc2023042613164557cro.pdf

¹¹⁴Iako Institucija ombudsmana ima mogućnost pokretanja prekršajnih postupaka u predmetima diskriminacije, Ombudsmani ističu da je Institucija prvenstveno fokusirana na postupanje po žalbama građana te da pokretanje i učestvovanje u sudbenim postupcima podrazumijeva proširene kapacitete i drugačiju organizaciju rada, koja bi u prvi plan postavila sankcioniranje i gonjenje umjesto preventivnog djelovanja. Povrh svega, teret dokazivanja u prekršajnim postupcima je kao i u kaznenom postupku, na ovlaštenom tijelu, i mora zadovoljiti visok standard izvjesnosti, što predstavlja izazov nakon pojednostavljenog postupka istrage koja se vodi pred Ombudsmanom za ljudska prava, a što za sobom povlači pitanje troškova zastupanja u slučaju oslobađajuće presude.

podrazumijeva poduzimanje mjera kada je već došlo do povrede prava ili kada šteta već nastupi. Proaktivan pristup moguće je realizirati na različite načine, ali najčešće obuhvata edukacije državnih dužnosnika i drugih osoba koje imaju javne ovlasti, sa fokusom na specifične oblasti zaštite ljudskih prava rada, upoznavanje sa strateškim dokumentima koji se odnose na pojedine oblasti prava, kao što su specijalna izvješća Ombudsmana BiH ili preporuke međunarodnih tijela, konzultacije, razmjena mišljenja ili uključivanje što većeg broja zainteresiranih aktera, kao što su organizacije civilnog društva ili akademska zajednica u postupku donošenja odluka (što uključuje i propise), sa ciljem prevencije potencijalnih kršenja ljudskih prava, te ukazivanja nadležnim tijelima u kojem pravcu treba djelovati kako bi se potencijalna kršenja prava spriječila ili zaustavila. Kao primjeri dobre prakse iz iskustva Ombudsmana BiH ističu se programi obuke i usavršavanja o ljudskim pravima za policijske dužnosnike, učenike, studente, osobe koje imaju/vrše javne ovlasti, predstavnike nevladinog sektora i dr.

Pozitivno je da je i Parlament Federacije BiH prepoznao značaj preporuka Ombudsmana BiH i njihove implementacije¹¹⁵kada je od Ombudsmana BiH zatražio da dostavi podatke o preporukama upućenim pojedincima, federalnim i županijskim tijelima, kao temelj za održavanje tematske sjednice Predstavničkog doma. Također, u prethodnom razdoblju, Ombudsmanima BiH dostavljana su zastupnička pitanja, svih razina vlasti u Bosni i Hercegovini vezana za stupanj implementacije pojedinačnih preporuka, a Ombudsmeni BiH su uglavnom dobijali pozitivne komentare za svoj rad od strane predstavnika zakonodavne vlasti na svim razinama i pojedinačno od poslanika/zastupnika. Ovo uključuje i pitanja provođenja preporuka Ombudsmana BiH, kao i razloge za nepostupanje tijela izvršne vlasti po zahtjevima Institucije ombudsmana.

Sve navedeno rezultiralo je da je Institucija ombudsmana, prvi put od uspostavljanja 1996. godine odlučila izraditi Specijalno izvješće o provođenju preporuka Ombudsmana za ljudska prava, koje analizira razloge izostanka suradnje od strane javnih tijela, označava javna tijela koja ne provode preporuke Ombudsmana BiH, i koji će kao takav biti javno predstavljen zakonodavnim tijelima na svim razinama vlasti.

Aktivnosti na sačinjavanju Analize imale su pozitivni učinak i među tijelima koja su se u prethodnom razdoblju oglašila o preporuku Ombudsmana BiH. Tako je u tijeku sačinjavanja Analize, a temeljem novopristiglih odgovora u 2022. godini utvrđeno da je u 54 slučajeva preporuka nakadno ispoštovana (prekoračenje roka datog u preporuci) o čemu tijelo nije obavijestilo Ombudsmana BiH, dok za preporuke iz 2023. godine taj broj iznosi 46. Ove brojke ukazuju na obrazac rasta broja realiziranih preporuka u 2023. godini, s obzirom na to da je za razliku od 2022. godine (koja uključuje razdoblje čitave godine), u 2023. godini uključeno samo razdoblje do 30.06.2023. godine. Nadalje, u odgovorima su, u većini slučajeva, nadležna tijela informirala Ombudsmana BiH o razlozima za nepostupanje po preporukama, koji stavljaju novo svjetlo na pojedine slučajeve (nedostatak financijskih sredstava za implementiranje, postojanje preduvjeta na strani drugog tijela, sudbeni postupak...), a što sve ima utjecaj na pitanje realiziranja individualne preporuke od strane odgovornog tijela.

Međutim, činjenica je da o brojnim razlozima zbog kojih preporuka nije ispoštovana, ali i o naknadom ispoštivanju preporuke, tijela nisu blagovremeno obavijestila Ombudsmana BiH, što

¹¹⁵Zaključak Zastupničkog doma Parlamenta Federacije BiH sa 3. redovite sjednice održane 06.07.2023. godine

su bili u obvezi. Sve navedeno nesporno ukazuje na nužnost kontinuiranog praćenja stupnja realiziranja izdatih preporuka od strane Institucije ombudsmana, a što nije uvijek bio slučaj.

Ombudsmani BiH ujedno podsjećaju da Institucija ombudsmana predstavlja komunikacijski kanal između vlasti, građana i civilnog društva. Suradnja sa institucijama vlasti je ključna u procesu ostvarivanja ljudskih prava građana zbog čega je važno jačati i dalje razvijati institucionalnu suradnju. Poseban fokus treba da bude na institucijama vlasti koje nisu iskazale spremnost na suradnju sa Institucijom ombudsmana u cilju utvrđivanja uzroka, te poduzimanja aktivnosti na njihovom otklanjanju. U fokusu treba da budu i institucije vlasti koje su ostvarile suradnju sa Institucijom, ali bez iskazane spremnosti da postupe po upućenim preporukama. Ombudsmani na ovom mjestu ukazuju na uobličeni standard relevantnih međunarodnih tijela za zaštitu ljudskih prava i posebno Europskog suda za ljudska prava, da javna tijela ne mogu koristiti nedostatak finansijskih sredstava kao opravdanje za neizvršavanje svojih obveza predviđenih konvencijama.¹¹⁶

Povrh svega, Institucija ombudsmana je preventivni mehanizam zaštite osnovnih prava i sloboda građana, koja su propisana ustavom, zakonima, ali i međunarodnim konvencijama na čije se provođenje država obvezala. Otklanjanje povreda prava u suradnji Institucije ombudsmana i tijela na koje su preporuke naslovljene predstavlja najefikasniji i najbezbolniji način sprječavanja i ispravljanja eventualnih nepravdi, prije nego nastupi nepovratna šteta. Time se ujedno jamči da neće doći do skupih i dugotrajnih sudbenih procesa za zaštitu i ostvarivanje pojedinačnih prava, koji mogu predstavljati daleko veće opterećenje za sve strane u postupku, za razliku od postupka pred Institucijom ombudsmana koji je besplatan, manje formalan i prilagođen specifičnim okolnostima svakog pojedinačnog slučaja. Za razliku od drugih tijela, Institucija ombudsmana u svakoj fazi postupka može posredovati između strana sa ciljem postizanja sporazumnog rješavanja spora i na taj način djelovati kako bi se na što jednostavniji način došlo do zadovoljavajućeg rješenja. Istodobno, za razliku od tijela sa ovlastima prinude, Institucija ombudsmana djeluje isključivo na osnovu svog autoriteta, koji zbog toga mora biti prepoznat i prihvaćen u društvu, kako bi se podigla razina zaštite osnovnih prava i sloboda građana sukladno sa prihvaćenim međunarodnim standardima.

Konačno, mnoga međunarodna tijela redovito ukazuju na problem neizvršavanja preporuka Ombudsmana za ljudska prava Bosne i Hercegovine, kao što su npr. UN tijela, Europska komisija za borbu protiv rasizma i netolerancije (ECRI) ili institucije Europske unije. Bilo koja država, pa ni Bosna i Hercegovine ne smije sebi dozvoliti da se zbog neodgovornog stava ili samovolje pojedinca, kao ni zbog ingnoriranja ove teme, prikazuje u negativnom svjetlu u pogledu ispunjavanja svojih međunarodnih obveza, ali i obezbjeđenja svojim građanima uživanja osnovnih prava i sloboda u svim segmentima života.

¹¹⁶Vidi npr. presudu u predmetu Kunić i drugi protiv Bosne i Hercegovine, objavljena u Službenom glasniku Bosne i Hercegovine broj 38/18

Rukovodeći se navedenim, a sukladno sa svojim ovlastima iz Zakona o Ombudsmanu za ljudska prava Bosne i Hercegovine, Ombudsmani BiH upućuju

PREPORUKE

Zakonodavnim, sudbenim i izvršnim tijelima svih razina vlasti u Bosni i Hercegovini, Republici Srpskoj, Federaciji Bosne i Hercegovine, Brčko disktriktu Bosne i Hercegovine, kao i nositeljima javnih funkcija da poduzmu konkretne korake s ciljem podizanja svijesti o značaju poštivanja preporuka Ombudsmana BiH, kroz:

- održavanje redovitih tematskih sjednica o stanju ljudskih prava i stupnju implementacije preporuka Ombudsmana za ljudska prava Bosne i Hercegovine;
- pozivanje institucija i osoba koje imaju ovlasti na odgovornost u slučaju neprovođenja preporuka Ombudsmana za ljudska prava;
- propisivanje i provođenje posebnih vidova odgovornosti za tijela i pojedince koji ne surađuju sa Ombudsmanom BiH, kao što su politička ili proračunska odgovornost, uskraćivanje povjerenja, ograničenje mandata ili uvjetovanje daljeg obavljanja javne dužnosti;
- aktivnosti informiranja i povećanja svijesti o potrebi suradnje sa Ombudsmanom BiH sa ciljem većeg stupnja implementiranja preporuka, što uključuje edukacije ili obuke dužnosnika;
- uspostavljanje internih mehanizama za zaštitu ljudskih prava, što uključuje usvajanje podzakonskih akata ili imenovanje dužnosnika za zaštitu ljudskih prava;
- Proaktivno djelovanje vlasti i civilnog društva na prevenciji kršenja ljudskih prava.

ANEKS – TABELE PREPORUKA 2022./2023.

Redni broj	Broj preporuke	Broj predmeta	Odgovorna strana	Realiziranje	Zaprimljen odgovor	Obrazloženje	Napomena (dodatno)
1	P-1/22	Ž-MO-04-44/21,	KBC MOSTAR -- MOSTAR	Nije realizirana		Smatramo da je šef Odjela za ginekologiju u svom izjašnjenju sve pojasnio, te da nikakvim postupanjem naših djelatnika nisu povrijeđena bilo kakva prava žaliteljice	
2	P-7/22	Ž-SA-05-1036/21,	OPĆINA NOVO SARAJEVO -- SARAJEVO	Realizirana	DA	Iz odgovora Ministarstva pravde i uprave Kantona/Županije Sarajevo nije moguće zaključiti šta je poduzeto Općina Novo Sarajevo: Rješenje o dodjeli u zakup poslovnog prostora više nema pravnu valjanost jer je isto bilo samo osnov za zaključenje ugovora o zakupu, a koji je po zahtjevu stranke raskinut 22.09.2022. godine, te je istog dana imenovani vratio - predao Općini poslovni prostor. Od navedenog datuma Općina raspolaže prostorom sukladno sa odlukom o dodjeli u zakup poslovnih prostorija Općine Novo Sarajevo	
3	P-10/22	Ž-BL-04-566/21,	MUP ZE-DO ŽUPANIJE -- ZENICA	Realizirana	DA	MUP ZDK donio uvjerenje o radnom iskustvu	

4	P-12/22	Ž-SA-05-698/18,	OPĆINA VELIKA KLADUŠA -- VELIKA KLADUŠA	Ostvarena suradanja * intencija za realiziranje preporuke		Postupak izdavanja rješenja o urbanističkoj suglasnosti nije okončan. Treba napomenuti da radno mjesto urbanističko-građevinskog inspektora u Službi za komunalne djelatnosti, vodne resurse, zaštitu okoliša i inspeksijske poslove Općine već duže vremensko razdoblje nije popunjeno, a niti jedan državni dužnosnik uposlen u ovom tijelu nema ovlasti za vršenje ovih poslova. Do sada raspisane natječajne procedure nisu okončane zapošljavanjem, a sve zbog slabe zainteresiranosti za predmetno radno mjesto	
5	P-13/22	Ž-BL-06-753/21,	FAKULTET POSLOVNE EKONOMIJE BIJELJINA -- BIJELJINA	Ostvarena suradnja		Ponovno dostavljen isti zaključak Senata, da je Senat upoznat sa preporukom	
6	P-15/22	Ž-LI-08-271/21,	MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE, VODOPRIVREDE I ŠUMARSTVA HERCEGBOSANSKE ŽUPANIJE -- LIVNO	Realizirana		MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE, VODOPRIVREDE I ŠUMARSTVA ŽUPANIJE 10: Ministarstvo je uložilo sve moguće napore i poduzelo niz radnji kojim su se otklonile pravne prepreke u davanju lovišta Bunarić i lovišta Mliništa - Paripovac na legalno korištenje dana suglasnost na davanje lovišta Bunarić na koncesiju i očekuje se objava javnog poziva	
7	P-17/22	Ž-BL-05-804/21,	GRAD BANJA LUKA – BANJA LUKA	Realizirana		Preporuka je ispoštovana, Klubu dostavljene tražene informacije	
8	P-18/22	Ž-BL-05-802/21,	GRAD BANJA LUKA- ODJELJENJE ZA INSPEKCIJSKE POSLOVE -- BANJA LUKA	Realizirana		Grad Banja Luka - urbanističko-građevinski inspektor izvršio inspeksijski nadzor po predstavci staranke	
9	P-19/22	Ž-BL-08-803/21,	GRAD BANJA LUKA- GRADONAČELNIK -- BANJA LUKA	Nije zaprimljen odgovor			

10	P-20/22	Ž-BL-05-859/21,	MINISTARSTVO PROMETA I VEZA REPUBLIKE SRPSKE -- BANJA LUKA	Realizirana		Obavještavamo vas da smo vašu preporuku implementirali o čemu smo vas obavijestili dopisom od 17.02.2022. godine	
11	P-21/22	Ž-BL-05-656/21,	OPĆINA JAJCE -- JAJCE	Nije realizirana		Općinsko vijeće: OV Jajce nije poduzimalo aktivnosti kako bi postupilo po Preporuci	
12	P-23/22	Ž-SA-08-1304/21,	PARLAMENT FEDERACIJE BIH -- SARAJEVO	Realizirana	DA	Zakonodavna inicijativa prihvaćena na način da se primanja po osnovu dodataka na djecu, primanja po osnovu stipendije učenicima i studentima izuzmu od ovrhe. Izmjene će biti unijete u Prednacrt Zakona o izmjenama i dopunama zakona o izvršnom postupku	
13	P-24/22	Ž-SA-04-545/21,	VLADA FEDERACIJE BIH -- SARAJEVO	Nije zaprimljen odgovor			
14	P-26/22	Ž-SA-08-1264/21,	OPĆINA HADŽIĆI -- HADŽIĆI	Nije realizirana	DA	Ostajemo pri ranije izrečenim stavovima	
15	P-30/22	Ž-BL-05-534/21,	ELEKTROPRIJENOS BIH -- BANJA LUKA	Ostvarena suradnja		Dana 30.10.2023. godine u sjedištu kompanije zaprimljena je presuda Suda BiH od 26.10.2023. godine u svezi sa naprijed navedenim kompanija će u zakonskom roku postupiti prema uputstvima datim u Presudi i sukladno sa ZOSPI BiH	
16	P-31/22	Ž-BL-01-38/21,	MINISTARSTVO ZDRAVLJA I SOCIJALNE ZAŠTITE RS -- BANJA LUKA	Realizirana		Ministarstvo vanjskih poslova: Ministarstvo je postupilo po preporuci	
17	P-32/22	Ž-BL-05-829/21,	MUP REPUBLIKE SRPSKE -- BANJA LUKA	Ostvarena suradnja		PU Doboj: dostavljena obavijest stranci ZOSPI	
18	P-33/22	Ž-BL-05-663/21,	MINISTARSTVO OBRAZOVANJA ZNANOSTI KULTURE I SPORTA UNSKO-SANSKE ŽUPANIJE -- BIHAĆ	Nije zaprimljen odgovor			
19	P-34/22	Ž-BL-04-85/21,	ŽELJEZNICE REPUBLIKE SRPSKE -- DOBOJ	Nije zaprimljen odgovor			

20	P-36/22	Ž-SA-05-827/21,	JP AUTOCESTE FBIH DOO MOSTAR -- MOSTAR	Ostvarena suradnja	DA	Nakon dostavljanja potrebnih informacija od strane JP Autoceste FBIH pitanje će se ponovo razmotriti te će naknadno obavijestiti Ombudmene BiH
21	P-38/22	Ž-SA-08-506/21,	OPĆINA BOSANSKI BROD -- BOSANSKI BROD	Nije realizirana	DA	Općina Brod nema raspoloživih stanova za dodjelu drugog odgovarajućeg stana umjesto ratom uništenog stana, niti stanova koje općina daje u zakup. Općina Brod za sada ne može udovoljiti zahtjevu stranke
22	P-45/22	Ž-SA-05-1089/21, Ž-SA-05-1090/21,	UPRAVNI ODBOR JU CENTAR ZA NAPREDNE TEHNOLOGIJE U SARAJEVU - - SARAJEVO	Nije realizirana	DA	Ministarstvo gospodarstva Sarajevo: mjere i radnje iz navedene Preporuke nemaju osnov utemeljen u odnosnim važećim propisima i aktima. Stoga vaša preporuka nije mogla biti realizirana
23	P-47/22	Ž-SA-08-1295/21, Ž-SA-08-1302/21,	FEDERALNO MINISTARSTVO FINANCIJA POREZNA UPRAVA FEDERACIJE BIH POREZNA ISPOSTAVA STARI GRAD -- SARAJEVO	Realizirana Ostvarena suradnja - nema informacije o realiziranju, samo prosljeđivanje	DA	Vlada FBIH: da je FEDERALNO MINISTARSTVO FINANCIJA zatražilo od Porezne uprave FBIH tražilo nadležno postupanje prema članku 19. Pravilnika o postupku podnošenja poreznih prijava, odnosno da ih informiraju koje mjere su poduzeli kako bi preporuka bila ispoštovana Porezna uprava realizirala preporuku
24	P-49/22	Ž-SA-05-89/21,	VLADA FEDERACIJE BIH -- SARAJEVO	Realizirana	DA	Federalno ministarstvo rada i socijalne politike Sarajevo: Ministarstvo je poduzelo aktivnosti iz svoje nadležnosti kako bi postupilo po navedenoj preporuci u cilju razrješenja navedenog člana Upravnog odbora FZ PIO i pokretanja novog postupka za imenovanje članova upravnog odbora FZ PIO
25	P-51/22	Ž-MO-04-91/21,	MUP HNK/Ž -- MOSTAR	Ostvarena suradnja s MUP HNK Nije realizirana	DA	MUP HNK: Uvidom u navedenu Preporuku utvrdili smo da se ista odnosi na Vladu HNK i Ministarstvo financija u čijoj nadležnosti je postupak izvršenja pravomoćnih presuda
26	P-52/22	Ž-SA-08-884/19,	OPĆINA GLAMOČ -- GLAMOČ	Nije zaprimljen odgovor		

27	P-53/22	Ž-SA-04-936/21,	FAKULTET ISLAMSKIH NAUKA SARAJEVO -- SARAJEVO	Nije zaprimljen odgovor			
28	P-54/22	Ž-BL-04-596/21,	VLADA REPUBLIKE SRPSKE - - BANJA LUKA	Nije zaprimljen odgovor			
29	P-56/22	Ž-BL-05-756/21,	REPUBLIČKI SEKRETARIJAT ZA RASELJENE OSOBE I MIGRACIJE -- BANJA LUKA	Ostvarena suradnja		Grad Bosanska Krupa - predmet je u fazi čekanja presude Ustavnog suda BiH po apelaciji koju je podnijela stranka dana 09.07.2022. godine Vlada RS- preporuke koje su donesene nisu se mogle provesti s obzirom na to da republički sekretarijat za raseljene osobe i migracije nije implementirao novi projekt niti imao namjenska sredstva kako bi riješio trajno stambeno zbrinjavanje korisnice koja želi integraciju na području grada Banja Luka	
30	P-57/22	Ž-BL-05-648/21,	GRAD BANJALUKA -- BANJALUKA	Realizirana		Preporuka realizirana - dostavljeni traženi podaci	
31	P-58/22	Ž-BL-08-761/21,	OPĆINA KNEŽEVO -- KNEŽEVO	Realizirana	DA	Općina Kneževo će uvažiti zahtjev te sukladno svojim mogućnostima u tijeku 2024. godine nabaviti i postaviti neophodnu signalizaciju	
32	P-59/22	Ž-BL-05-811/21,	SVEUČILIŠNI KLINIČKI CENTAR BANJA LUKA -- BANJA LUKA	Ostvarena suradnja	DA	U odgovoru UKC BL navodi se da je podnositelju žalbe dostavljena Informacija Republičkog zavoda za standardizaciju i meteorologiju, na osnovu koje se vidi da zdravstvene ustanove u RS nisu dužne raditi verifikaciju zahtjevom navedenih uređaja	
33	P-60/22	Ž-BL-05-776/21,	KOMUNALNO DOO BOSANSKI PETROVAC -- BOSANSKI PETROVAC	Nije svrsishodna	DA	*smatramo da Preporuka u predmetu po žalbi, dana od strane Ombudsmana BiH nije svrsishodna	

34	P-61/22	Ž-BL-05-729/21,	REPUBLIČKA UPRAVA ZA GEODETSKE I IMOVINSKO PRAVNE POSLOVE – BANJA LUKA	Ostvarena suradnja		04.04.2022. godine dostavili odgovor na preporuku u kojem su obrazložili poduzete mjere i radnje. Odvjetniku su dostavljeni podaci i prateća dokumentacija iz Područne jedinice Prnjavor za osobu V.S, a što potvrđuje svojim pečatom i potpisom na dostavnici koja se nalazi na dnu predmeta	
35	P-62/22	Ž-BL-05-689/21,	SVEUČILIŠNI KLINIČKI CENTAR BANJA LUKA -- BANJA LUKA	Ostvarena suradnja	DA	U odgovoru UKC BL navodi se da zahtjevu podnositelja žalbe nije moguće udovoljiti jer zahtjev uključuje komercijalne interese treće strane koja je obaviještena o zahtjevu i protivni se objavi, posebno zbog sudbenog postupka koji je u tijeku	
36	P-66/22	Ž-BL-04-99/22,	FOND ZDRAVSTVENOG OSIGURANJA -- BRČKO	Realizirana		Preporuka realizirana, doneseno rješenje	
37	P-67/22	Ž-BL-04-363/21,	ELEKTRODISTRIBUCIJA PRIJEDOR -- PRIJEDOR	Nije zaprimljen odgovor			
38	P-69/22	Ž-LI-05-16/22,	MINISTARSTVO ZNANOSTI, PROSVJETE, KULTURE I ŠPORTA HERCEGBOSANSKE ŽUPANIJE -- LIVNO	Realizirana		MINISTARSTVO ZNANOSTI, PROSVJETE, KULTURE I ŠPORTA ŽUPANIJE 10: postupak imenovanja Školskog odbora Srednje škole „Tin Ujević“ Glamoč se u 2023. godini proveo. Izvršeno realiziranje preporuke	
39	P-71/22	Ž-BR-04-158/21,	SKUPŠTINA BRČKO DISTRIKTA BIH -- BRČKO	Ostvarena suradnja. Nije realizirana	DA	Skupšina BD: Nakon provedene rasprave Povjerenstvo iznosi mišljenje da nisu uskraćena zakonska prava policijskim službenicima BD zbog činjenice da su noćni rad i rad subotom i nedjeljom regulirani dodatkom koji iznosi 30% osnovne plaće. Vlada BD: prosljedila preporuku policiji BD na postupanje	
40	P-73/22	Ž-BR-05-19/22,	DOM ZDRAVLJA TEOČAK -- TEOČAK	Realizirana	DA	Postupljeno po preporuci. Doneseno rješenje po zahtjevu za pristup informacijama i ispoštovana dvostupnjevost postupka.	

41	P-77/22	Ž-SA-04-1285/21,	MINISTARSTVO GRADITELJSTVA I PROSTORNOG UREĐENJA HNK -- MOSTAR	Nije realizirana	DA	MINISTARSTVO GRADITELJSTVA I PROSTORNOG UREĐENJA HNK: Uvažavajući vašu preporuku ovo Ministarstvo je ponovo razmotrilo predmetne zahtjeve podnositelja i utvrđeno činjenično stanje u spisima predmeta, te zaključilo da je odluka identična već donesenim odlukama Ministarstva, odnosno da Ministarstvo u cijelosti ostaje pri predmetnim donesenim neupravnim aktima	
42	P-79/22	Ž-SA-05-222/21,	SKUPŠTINA JKP "RADNIK" D.O.O. ZAVIDOVIĆI -- ZAVIDOVIĆI	Nije zaprimljen odgovor			
43	P-81/22	Ž-BL-05-4/22,	MINISTARSTVO RADA I BORAČKO INVALIDSKE ZAŠTITE REPUBLIKE SRPSKE -- BANJA LUKA	Nije zaprimljen odgovor			
44	P-82/22	Ž-BL-05-631/21,	GRAD GRADIŠKA -- GRADIŠKA	Nije realizirana		Nismo u mogućnosti postupiti po navedenoj preporuci	
45	P-83/22	Ž-BL-05-871/21,	VLADA REPUBLIKE SRPSKE - - BANJA LUKA	Nije zaprimljen odgovor			
46	P-84/22	Ž-BL-05-876/21,	MINISTARSTVO RADA I BORAČKO INVALIDSKE ZAŠTITE REPUBLIKE SRPSKE -- BANJA LUKA	Nije zaprimljen odgovor			
47	P-85/22	Ž-BL-05-41/22,	SVEUČILIŠTE U BANJOJ LUCI -- Banja Luka	Ostvarena suradnja *uvid u predmet		Na navedenu Preporuku dostavili smo odgovor od 20.04.2022. godine	
48	P-87/22	Ž-BL-05-509/21,	VLADA UNSKO-SANSKE ŽUPANIJE -- BIHAĆ	Nema izjašnjenja o realiziranju	DA	Tijelo obavijestilo da je IOLJP zatvorila predmet	

49	P-92/22	Ž-BR-08-228/21,	TRAŽENO MIŠLJENJE - NEMA SUPROTNE STRANE --	Ostvarena suradnja	DA	Ministarstvo za kulturu sport i mlade Tuzlanske županije: Zbog nedostatka ljudskih resursa nismo bili u mogućnosti pristupiti izradi izmjena i dopuna Zakona o sportu, a što smo prethodno naveli kao mjeru koja bi jednim dijelom precizirala odredbe trenutno važećeg Zakona o sportu i otklonila nejasnoće kad je u pitanju nadzor nad radom pravnih osoba u oblasti sporta. Imamo namjeru u narednom razdoblju pristupiti ovoj aktivnosti	
50	P-94/22	Ž-MO-05-142/21,	GRAD MOSTAR -- MOSTAR	Nije realizirana	DA	Nije donesena odluka - rješenje	
51	P-95/22	Ž-SA-04-984/21,	JU SREDNJA UGOSTITELJSKO-TURISTIČKA ŠKOLA SARAJEVO -- SARAJEVO	Ostvarena suradnja	DA	Ministarstvo za odgoj i obrazovanje Županije/Kantona Sarajevo: Nakon što novi Zakon o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi u Ž/KS stupi na snagu pristupit će se izradi novih podzakonskih akata	
52	P-96/22	Ž-SA-05-232/22,	OPŠTINA NOVI GRAD SARAJEVO -- SARAJEVO	Nije realizirana		Općina Novi Grad: Ne postoji valjan pravni osnov da se predmetno rješenje poništi	
53	P-97/22	Ž-BL-01-205/21,	CENTAR ZA SOCIJALNI RAD MOSTAR -- MOSTAR	Djelomično realizirana			Tužiteljstvo HNŽ je poduzelo sve mjere iz svoje nadležnosti i o tomu obavijestilo Instituciju ombudsmana, a potrebne informacije su dostavljene Centru za socijalni rad Grada Mostara
54	P-98/22	Ž-SA-05-1131/21,	OPĆINA TEŠANJ -- TEŠANJ	Nije zaprimljen odgovor			
55	P-99/22	Ž-SA-08-1024/21,	OPĆINA STARI GRAD SARAJEVO - Služba za urbanizam -- SARAJEVO	Nije zaprimljen odgovor			

56	P-103/22	Ž-BR-05-160/21,	POLICIJA TUZLA -- TUZLA	Ostvarena suradnja *nemogućnost realiziranja *intencija za realiziranje		Ministarstvo sigurnosti BiH: Predmetna osoba je državljanin BiH, ne podliježe Zakonu o strancima i nije u nadležnosti Službe za poslove sa strancima Centar za socijalni rad: Centar je od Federalnog ministarstva rada i socijalne politike tražio da se pod sredstvom Ministarstva vanjskih poslova BiH prosljedi Veleposanstvu BiH u SR Njemačkoj informacija u svezi L.E. Isti je vraćen ovom Centru sa naznakom da nisu u mogućnosti dostaviti nadležnom njemačkom tijelu, te da ovaj Centar iznalazi mogućnosti za plaćanje prevoda navedene dokumentacije kako bi isto mogli ponovo proslijediti	
57	P-105/22	Ž-SA-04-1099/21,	J.U. GIMNAZIJA OBALA -- OBALA KULINA BANA 3, SARAJEVO	Realizirana	DA	Donesena odluka od 13.05.2022. godine kojom se Komisiji za utvrđivanje prijedloga za prijam radnika nalaže postupanje po preporuci	
58	P-107/22	Ž-SA-06-1232/21,	BH GAS D.O.O. SARAJEVO -- SARAJEVO	Ostvarena suradnja. Nije moguće realizirati preporuku	DA	Žalitelj u mjesecu ožujku imenovan je na javnu dužnost kao ministar Ministarstva komunalnog gospodarstva, infrastrukture, prostornog uređenja, graditeljstva i zaštite okoliša. Miruju mu prava i obveze iz radnog odnosa	
59	P-109/22	Ž-SA-05-1301/21,	KOMISIJA ZA UTVRĐIVANJE PROMETNE VRIJEDNOSTI NEPOKRETNOSTI I PRAVA GRADA TUZLA -- TUZLA	Prosljeđivanje odgovora	DA	Komisija za utvrđivanje prometne vrijednosti i nepokretnosti Grada Tuzla nema nadležnost za postupanje, upravno rješavanje i meritorno odlučivanje u smislu odredbi Zakona o slobodi pristupa informacijama FBiH koje se odnose na službene evidencije porezne uprave FBiH. Inicijalni akt žalitelja i preporuka Ombudsmana BiH prosljeđena na nadležno postupanje Poreznoj upravi FBiH	

60	P-110/22	Ž-SA-05-239/22,	MINISTARSTVO ZA RAD, SOCIJALNU POLITIKU, RASELJENE OSOBE I IZBJEGLICE ŽUPANIJE/KANTONA SARAJEVO -- SARAJEVO	Nije zaprimljen odgovor			
61	P-111/22	Ž-SA-05-359/22,	OPĆINA NOVI GRAD -- NOVI GRAD	Nije realizirana		Preporuka nije ispoštovana Rješenje od 04.04.2022. godine postalo je konačno, odnosno sva redovna upravna procedura u upravnom je u postupku ... evidentno je da ne postoji nijedan valjan razlog da se rješenje poništi	
62	P-112/22	Ž-SA-08-157/22,	OPĆINA ILIDŽA -- ILIDŽA	Nije zaprimljen odgovor			
63	P-113/22	Ž-SA-05-943/20,	--	Realizirana	DA	23.12.2022. godine na poziciju ministra MUP ZEDO imenovan Benjamin Sinanović. Dario Pekić prestao vršiti dužnost.	
64	P-114/22	Ž-SA-08-1100/21,	FEDERALNO MINISTARSTVO ENERGIJE, RUDARSTVA I INDUSTRIJE MOSTAR -- MOSTAR	Nije realizirana	DA	Ministarstvo prostornog uređenja, graditeljstva, zaštite okoliša, povratka i stambenih poslova Travnik: Ministarstvo je stava da se pravosnažno rješenje Ministarstva neće poništavati	
65	P-115/22	Ž-SA-08-41/22,	SLUŽBA ZA ZAPOSŁJAVANJE ŽUPANIJE/KANTONA SARAJEVO -- SARAJEVO	Ostvarena suradnja	DA	U Službi nije donesen i usvojen novi Pravilnik o radu, s obzirom na složenu problematiku i proceduru usvajanja i donošenja dokumenta. Preporuka još nije realizirana	
66	P-116/22	Ž-BL-06-125/22,	MINISTARSTVO RADA I BORAČKO INVALIDSKE ZAŠTITE REPUBLIKE SRPSKE -- BANJA LUKA	Nije zaprimljen odgovor			
67	P-117/22	Ž-BL-05-2/22,	ELEKTRO-BIJELJINA AD -- BIJELJINA	Nije zaprimljen odgovor			
68	P-118/22	Ž-BL-05-71/22,	MINISTARSTVO INOSTRANIH POSLOVA BIH -- SARAJEVO	Nije zaprimljen odgovor			

69	P-121/22	Ž-BL-01-781/20,	OKRUŽNO TUŽITELJSTVO BANJA LUKA – BANJA LUKA	Realizirana		Osnovni sud u Banja Luci: kazneni postupak završen i donesena je presuda
70	P-122/22	Ž-BL-06-49/22,	JU CENTAR ZA SOCIJALNI RAD PRIJEDOR -- PRIJEDOR	Ostvarena suradnja		Preporuka se ne može realizirati jer je sudbeni postupak u tijeku
71	P-123/22	Ž-BL-04-106/22,	FILOZOFSKI FAKULTET -- SARAJEVO	Nije realizirana		Preporuka Ombudsmana BiH je pravno neutemeljena, jer je svatko dužan da se pridržava Ustava i Zakona kako je to propisano člankom 45. Ustava RS, pri čemu bi postupanje po navedenoj preporuci ovo Ministarstvo prekršilo Zakon o visokom obrazovanju i izašlo izvan okvira svoje nadležnosti...
72	P-126/22	Ž-SA-05-888/21,	VLADA FEDERACIJE BIH -- SARAJEVO	Nije zaprimljen odgovor		
73	P-127/22	Ž-SA-06-72/22,	FEDERALNO MINISTARSTVO FINANCIJA -- SARAJEVO	Ostvarena suradnja	DA	Federalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva Sarajevo: Skrećemo pozornost da je u tijeku 2019. godine izvršena isplata naknade za smrt člana uže obitelji
74	P-129/22	Ž-BL-05-11/22, Ž-BL-05-13/22,	OPĆINA SANSKI MOST -- SANSKI MOST	Nije zaprimljen odgovor		
75	P-130/22	Ž-BL-05-12/22, Ž-BL-05-14/22, Ž-BL-05-140/22, Ž-BL-05-15/22, Ž-BL-05-725/21,	OPĆINA SANSKI MOST -- SANSKI MOST	Realizirana		Tijekom 2023. godine proveden postupak izbora i imenovanja sukladno sa Zakonom. Nije bilo žalbe vezano za sam postupak
76	P-134/22	Ž-MO-04-63/21,	FEDERALNI ZAVOD PIO/MIO MOSTAR -- MOSTAR	Ostvarena suradnja	DA	Doneseno drugostupanjsko rješenje, pokrenut upravni spor kod Županijskog suda u Mostaru kome je predmet ustupljen
77	P-135/22	Ž-MO-05-131/21,	GRAD MOSTAR-SLUŽBA ZA INSPEKCIJSKE POSLOVE -- MOSTAR	Ostvarena suradnja	DA	Vlada HNK dostavila odgovor Ministarstva prostornog građenja i prostornog uređenja. U tijeku je postupak usklađivanja postojećeg važećeg Zakona o upravljanju i održavanju zajedničkih dijelova i uređaja zgrada sa Zakonom o stvarnim pravima

78	P-136/22	Ž-MO-08-7/22,	OPĆINSKI SUD ČAPLJINA -- ČAPLJINA	Realizirana		Postupak u ovoj pravnoj stvari je okončan	
79	P-139/22	Ž-BL-08-7/22,	OKRUŽNI SUD BANJA LUKA - - BANJA LUKA	Realizovana		JU ZAVOD ZA ZAPOSŁJAVANJE REPUBLIKE SRPSKE: preporuka ispoštovana, stranci priznato pravo na mio	
80	P-142/22	Ž-SA-05-1102/21,	VLADA ŹUPANIJE/KANTONA SARAJEVO -- SARAJEVO	Nije realizirana	DA	Ministarstvo za rad, socijalnu politiku, raseljene osobe i izbjeglice nema mogućnosti da bilo kakvom aktivnosti ili pravnom radnjom izmijeni odluku Vlade Ź/KS vezano za nedavanje suglasnosti za imenovanje Skoko Ismeta za direktora KJU Gerontološki centar	
81	P-143/22	Ž-SA-04-386/22,	ELEKTROPRIVREDA BIH - ELEKTRODISTRIBUCIJA BIHAĆ -- BIHAĆ	Realizirana		Preporuka ispoštovana, izvršeno je priključenje električne energije na obiteljskoj kući	
82	P-146/22	Ž-MO-04-111/21,	MINISTARSTVO OBRAZOVANJA, ZNANOSTI, KULTURE I ŠPORTA HNŹ -- MOSTAR	Realizirana prosljeđivanje odgovora	DA	MINISTARSTVO OBRAZOVANJA, ZNANOSTI, KULTURE I SPORTA HERCEGOVAČKO-NERETVANSKE ŹUPANIJE: ADS okončala je javni natječaj za popunu radnog mjesta državnog dužnosnika bez postavljenja na radno mjesto županijski prosvjetni inspektor, a Skupština HNŹ dana 05.10.2022. godine usvojila je Zakon o izmjenama Zakona o prosvjetnoj inspekciji Kabinet premijera prosljeđio Ministarstvu	
83	P-147/22	Ž-BL-05-396/21,	GRAD BANJA LUKA – BANJA LUKA	Nije zaprimljen odgovor			
84	P-149/22	Ž-BR-08-270/21,	ŹUPANIJSKO TUŹITELJSTVO TUZLANSKE ŹUPANIJE -- TUZLA	Realizirana	DA	TuŹitelj je iscrpio sve istražne radnje, te se i pored tako većeg broja istražnih radnji nije mogao utvrditi identitet počinitelja kaznenog djela koji je do danas ostao nepoznat	
85	P-151/22	Ž-MO-05-159/21,	MUP HNŹ -- MOSTAR	Realizirana	DA	Preporuke u cijelosti ispoštovane	
86	P-153/22	Ž-SA-05-526/22,	OPĆINA NOVI GRAD -- NOVI GRAD	Nije realizirana		Preporuka nije ispoštovana - Ne postoji valjan pravni osnov da se predmetno rješenje poništi	

87	P-154/22	Ž-SA-05-125/22,	VLADA UNSKO-SANSKE ŽUPANIJE -- BIHAĆ	Realizirana		Doneseno rješenje	
88	P-155/22	Ž-SA-05-278/22,	VLADA SBŽ/K -- TRAVNIK	Ostvarena suradnja		Ministarstvo obrazovanja: Ministarstvo će po preporuci upoznati i članove Vlade SBŽ/K	
89	P-156/22	Ž-SA-04-112/22,	FEDERALNI ZAVOD PIO/MIO -- TUZLA	Nije zaprimljen odgovor			
90	P-157/22	Ž-SA-06-116/22, Ž-SA-06-131/22,	JU DOM ZDRAVLJA GORNJI VAKUF -- GORNJI VAKUF - USKOPLJE	Nije zaprimljen odgovor			
91	P-160/22	Ž-SA-04-799/21,	Zavod za zaštitu kulturno- historijskog i prirodnog naslijeđa - - SARAJEVO	Nije zaprimljen odgovor			
92	P-161/22	Ž-SA-08-355/22,	ŽUPANIJSKA UPRAVA ZA INSPEKCIJSKE POSLOVE ŽUPANIJE/KANTONA SARAJEVO -- SARAJEVO	Ostvarena suradnja	DA	Ministarstvo komunalne privrede, infrastrukture, prostornog uređenja, građenja i zaštite okoliša Sarajevo Županijska: Ministarstvo nema nadležnost da naloži Županijskoj upravi za inspeksijske poslove, kao ni Službi za privredu i turizam Općine Ilidža na koji način će postupiti u pojedinim predmetima, iz kojih razloga nema ni mogućnost da poduzme bilo kakve aktivnosti u cilju rješavanja ove pravne stvari	
93	P-164/22	Ž-SA-02-327/22,	GRAD ZENICA -- ZENICA	Nije zaprimljen odgovor			
94	P-166/22	Ž-BL-05-122/22,	MINISTARSTVO OBRAZOVANJA, ZNANOSTI, KULTURE I SPORTA USŽ -- BIHAĆ	Nije realizirana		Predsjednik upravnog odbora JU Dječije obdanište: I dalje smatram da su vaše preporuke neosnovane i da je Upravni odbor ispoštovao Zakon o ministarskim, vladinim i drugim imenovanjima	
95	P-167/22	Ž-BL-05-192/22,	JU CENTAR ZA SOCIJALNI RAD KOZARSKA DUBICA -- KOZARSKA DUBICA	Nije realizirana		Općina: Stambeni prostor koji Općina Kozarska Dubica dodjelila stranci jedini kojim raspoložemo, ne postoji mogućnost obezbjedenja nekog drugog	

96	P-171/22	Ž-BL-05-155/22,	MINISTARSTVO RADA I BORAČKO INVALIDSKE ZAŠTITE REPUBLIKE SRPSKE -- BANJA LUKA	Nije zaprimljen odgovor			
97	P-175/22	Ž-BR-04-113/22,	FEDERALNO MINISTARSTVO FINANCIJA POREZNA UPRAVA FEDERACIJE BIH POREZNA ISPOSTAVA STARI GRAD -- SARAJEVO	Nije zaprimljen odgovor			
98	P-176/22	Ž-BR-01-84/22,	Dom zdravlja Lukavac -- LUKAVAC	Realizirana	DA	Javnoj ustanovi za odgoj i obrazovanje djece predškolskog uzrasta Lukavac - preporuka u cijelosti ispoštovana	
99	P-178/22	Ž-BR-01-25/22,	JU CENTAR ZA SOCIJALNI RAD KALESIJA -- KALESIJA	Nije zaprimljen odgovor			
100	P-179/22	Ž-BR-08-30/22,	ŽUPANIJSKI SUD TUZLA -- TUZLA	Realizirana	DA	Preporuka ispoštovana. Predmet završen 16.12.2022. godine	
101	P-180/22	Ž-SA-06-117/22, Ž-SA-06-118/22, Ž-SA-06-119/22,	MUP ŽUPANIJE/KANTONA SARAJEVO -- SARAJEVO	Ostvarena suradnja	DA	FEDERALNA UPRAVA POLICIJE : Ponovno ukazujemo da su žalitelji pokrenuli postupke pred Općinskim sudom u Sarajevu protiv FUP i policijskog odbora za policijske dužnosnike FBiH. FUP nema apsolutno nikakvu zakonsku mogućnost niti nadležnost za meritorno odlučivanje po žalbama podnositelja žalbi.	
102	P-181/22	Ž-BL-05-24/22,	MINISTARSTVO PROMETA I VEZA REPUBLIKE SRPSKE -- BANJA LUKA	Nije zaprimljen odgovor			
103	P-182/22	Ž-BL-05-175/22,	MINISTARSTVO RADA I BORAČKO INVALIDSKE ZAŠTITE REPUBLIKE SRPSKE -- BANJA LUKA	Realizirana		Omogućen pristup traženim informacijama	

104	P-186/22	Ž-BL-06-98/22,	MINISTARSTVO PROSVJETE I KULTURE RS -- BANJA LUKA	Ostvarena suradnja		REPUBLIČKA UPRAVA ZA INSPEKCIJSKE POSLOVE: evidentno je da ste zaprimili odgovor te da je jasno navedeno koje su ovlasti inspektora za prosvjetu i šport, način imenovanja direktora osnovnih škola, te da se po navedenom predmetu već postupalo. Republički inspektor nema ovlasti nad radom Ministarstva prosvjete i kulture RS	
105	P-187/22	Ž-BL-06-240/22,	VLADA FEDERACIJE BIH -- SARAJEVO	Realizirana		Federalno ministarstvo pravde: izvršene su izmjene i dopune Zakona o plaćama i drugim naknadama sudaca i tužitelja u FBiH na način da se navedenim pod određenim uvjetima koji važe za članove Vlade FBiH i njihove savjetnike, te rukovodeće državne dužnosnike osigura naknada za odvojeni život od obitelji i smještaj u mjesto rada, kao i naknada za obvezno dežurstvo ili pripravnost za rad	
106	P-188/22	Ž-BL-04-395/21,	FEDERALNI ZAVOD PIO/MIO -- TUZLA	Realizirana	DA	Priznato je pravo na srazmjernu invalidsku mirovinu, koja pada na teret bh osiguranja	
107	P-189/22	Ž-SA-05-793/21,	OPĆINA ZAVIDOVIĆI -- ZAVIDOVIĆI	Nije zaprimljen odgovor			
108	P-190/22	Ž-SA-05-488/22,	JU VETERINARSKA STANICA SANSKI MOST -- SANSKI MOST	Nije zaprimljen odgovor			
109	P-191/22	Ž-MO-06-56/22,	GRAD MOSTAR -- MOSTAR	Nije zaprimljen odgovor			
110	P-194/22	Ž-SA-04-415/22, Ž-SA-06-416/22,	SVEUČILIŠTE U SARAJEVU -- Sarajevo	Nije zaprimljen odgovor			
111	P-196/22	Ž-BL-08-245/22,	GRAD BANJA LUKA -- BANJA LUKA	Nije zaprimljen odgovor			

112	P-197/22	Ž-SA-05-363/22,	OPĆINA CENTAR SARAJEVO -- SARAJEVO	Ostvarena suradnja	DA	Ukoliko općinsko vijeće Općine Centar usvoji prijedlog odluke o uvjetima kriterijima i postupku za dodjelu i kupovinu napuštenih stanova privatiziranih preduzeća krenut će se u realiziranje iste. Bit ćete blagovremeno obaviješteni
113	P-199/22	Ž-LI-08-91/22,	UPRAVA ZA PITANJA BRANITELJA TOMISLAVGRAD -- TOMISLAVGRAD	Realizirana		Temeljem rješenja stranka ostvarila pravo na stambeno zbrinjavanje
114	P-200/22	Ž-SA-04-1114/21,	JZU BOLNICA ISTOČNO SARAJEVO -- ISTOČNO SARAJEVO	Nije realizirana	DA	JZU ispunjava uvjete u pogledu kadra, prostora i opreme za rad, te je 14.04.2022. godine izvršena certifikacija objekta
115	P-201/22	Ž-SA-05-357/22,	JP ELEKTROPRIVREDA BIH -- SARAJEVO	Nije realizirana	DA	Ponovno su dostavili akt iz 2022. godine u kojem su naveli da su već poduzeli aktivnosti u cilju pripreme i donošenja uputstva o provođenju testa javnog interesa. Preporuka nije realizirana
116	P-202/22	Ž-SA-02-413/22,	FEDERALNI ZAVOD PIO/MIO -- TUZLA	Nije realizirana	DA	Dom zdravlja: Prijava o nesreći na poslu za žaliteljicu nije protokolirana. JU ističe da se u ovom predmetu ništa ne može uraditi nakon proteka 13, 14 godina i da je sva pitanja trebalo rješavati u zakonskim rokovima i sa radnikom koji je radio na spornom obrascu
117	P-203/22	Ž-SA-06-580/20,	FEDERALNO MINISTARSTVO UNUTARNJIH POSLOVA -- SARAJEVO	Nije realizirana	DA	Potvrđujemo da nije došlo do promjene u stavu, a ni do promjene propisa koji tretiraju status zaposlenika Centra za forenzička ispitivanja, vještačenja i istraživanja FUP-a
118	P-205/22	Ž-SA-01-148/22,	JU OŠ "MALTA" -- SARAJEVO	Realizirana	DA	Ministarstvo: ispoštovana preporuka
119	P-207/22	Ž-BL-02-337/22, Ž-BL-02-373/22, Ž-BL-02-374/22,	FOND ZDRAVSTVENOG OSIGURANJA RS – BANJA LUKA	Ostvarena suradnja		Sve preporuke koje se tiču proširivanja prava osiguranika su dobrodošle, a Fond će nastojati da u okviru svojih mogućnosti konstantno proširuje prava iz obveznog zdravstvenog osiguranja

120	P-208/22	Ž-SA-06-275/22,	VLADA FEDERACIJE BIH -- SARAJEVO	Prosljeđivanje odgovora		Ured premijera: pisano Federalnom ministarstvu rada i socijalne politike kojim traži da premijera i Instituciju ombudsmena informira o mjerama i aktivnostima na realiziranju preporuke koja se odnosila na proceduru usvajanja Zakona o uporabi znakovnog jezika u FBiH	
121	P-209/22	Ž-SA-05-389/22,	GRADSKO VIJEĆE GRADA ZENICA -- ZENICA	Realizirana	Da	Ispoštovana preporuka.	
122	P-210/22	Ž-SA-04-1259/21,	JKP GRAS SARAJEVO -- SARAJEVO	Ostvarena suradnja	DA	Ministarstvo prometa: Izmirenje obveza za doprinose iz radnog odnosa je u nadležnosti Grasa Gras-činjenica da je poduzeće Gras u stanju nelikvidnosti je sama po sebi razlog nemogućnosti postupanja po Preporuci. Naše obveze po pitanju poreza i doprinosa namjeravamo izmiriti svim uposlenicima kad se steknu uvjeti	
123	P-212/22	Ž-SA-08-374/22,	OPĆINA NOVI GRAD -- NOVI GRAD	Nije realizirana	DA	Općinske službe su dužne poštivati zakone i odluke općinskog vijeća i primjenjivati ih u obujmu ovlasti i prava koja su takvim aktima utvrđena zbog čega bi postupanje izvan utvrđenih procedura i pravnih akata bilo neosnovano	
124	P-213/22	Ž-BL-08-459/20,	OKRUŽNI PRIVREDNI SUD BANJA LUKA -- BANJA LUKA	Ostvarena suradnja	DA	VISOKO SUDBENO I TUŽITELJSKO VIJEĆE BOSNE I HERCEGOVINE: Istraga u navedenom predmetu je još uvijek u tijeku i predmet nije okončan	
125	P-214/22	Ž-LI-06-75/22,	OPĆINA BOSANSKO GRAHOVO -- BOSANSKO GRAHOVO	Nije realizirana	DA	Zaprimljen odgovor, nije ispoštovana preporuka	
126	P-215/22	Ž-LI-08-74/22,	ŽALBENO VIJEĆE HERCEGBOSANSKE ŽUPANIJE -- LIVNO	Nije zaprimljen odgovor			

127	P-216/22	Od Ž-BR-06-144/22 do Ž-BR-06-173/22, zajedno sa Ž-SA-04-789/22,	ŽUPANIJA TUZLA MINISTARSTVO OBRAZOVANJA ZNANOSTI KULTURE I SPORTA -- TUZLA	Nije realizirana	DA	<p>Ministarstvo obrazovanja i znanosti Tuzlanskog kantona: Pitanje prednosti pri zapošljavanju pripadnika braniteljske populacije bi se moralo razmotriti u okviru propisa višeg ranga kojim je regulirana oblast boračko-invalidske zaštite, te ukoliko isti nisu u suglasnosti sa važećim pravnim sustavom izvršiti njihovo usklađivanje, a što bi sa sobom povuklo pitanje usklađivanja podzakonskih propisa u konkretnom slučaju i predmetnog pravilnika.</p> <p>Županijska uprava za inspeksijske poslove Tuzlanske županije: nakon donošenja Izmjena i dopuna Pravilnika o uvjetima, kriterijima i postupku zapošljavanja u javnim ustanovama osnovnog i srednjeg obrazovanja na području TŽ od strane ministra obrazovanja i znanosti TŽ shodno navedenoj Preporuci stvorit će se uvjeti za postupanje ovog tijela</p>
128	P-217/22	Ž-SA-05-279/22,	OPĆINA PALE -- PALE	Nije zaprimljen odgovor		
129	P-219/22	Ž-BL-04-408/22,	MUP REPUBLIKE SRPSKE -- BANJA LUKA	Ostvarena suradnja		<p>Agencija za državnu upravu RS navodi: Kada su u pitanju preporuke Ombudsmana, Ministarstvo uprave i lokalne samouprave, kao resorno nadležno Ministarstvo i obrađivač propisa u ovoj oblasti će cijeniti odredbe važećih propisa kao i preporuku Ombudsmana u narednom razdoblju u postupku izmjena i dopuna postojeće ili eventualno izrade i donošenja novih propisa u ovoj oblasti. Također, Agencija smatra se da nije došlo do povrede prava žaliteljice.</p> <p>MUP RS naveo je da je ovo tijelo u ovoj pravnoj stvari postupalo isključivo sukladno sa važećom regulativom</p>

130	P-221/22	Ž-BL-05-681/20,	OKRUŽNO TUŽITELJSTVO PRIJEDOR -- PRIJEDOR	Ostvarena suradnja	DA	Postupajući tužitelj postupa u predmetu sukladno sa ZKP. Donošenjem tužiteljske odluke na osnovu nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja prekršila bi se odredba članka 233. stavak 1. ZKP	
131	P-223/22	Ž-BL-02-176/22,	MINISTARSTVO CIVILNIH POSLOVA BIH -- SARAJEVO	Ostvarena suradnja *intencija za rješavanje problema		Preporuka nije implementirana, ali smatraju da trebaju nastaviti napore u cilju iznalaženja načina kako bi se prevazišle poteškoće koje se kroz sukob nadležnosti reflektiraju na ostvarivanje prava građana na socijalne usluge. U smislu pomenutog Ministarstvo će u suradnji sa entitetskim tijelima, institucijama s resornom nadležnosti u području socijalne skrbi nastaviti da traga za rješanjem ovog pitanja	
132	P-227/22	Ž-SA-05-1121/21,	OPĆINSKO VIJEĆE OPĆINE GRADAČAC -- GRADAČAC	Nije realizirana		Gradsko vijeće: preporuka nije ispoštovana i rješenje nije poništeno	
133	P-228/22	Ž-SA-05-351/22,	MINISTARSTVO OBRAZOVANJA, ZNANOSTI, KULTURE I SPORTA SBŽ -- TRAVNIK	Nije zaprimljen odgovor			
134	P-230/22	Ž-BL-05-100/22,	OPĆINA KOTOR VAROŠ -- KOTOR VAROŠ	Nije zaprimljen odgovor			
135	P-231/22	Ž-BL-04-277/22,	KOMUNALNO PODUZEĆE BUDUĆNOST A.D.	Realizirana		Ispoštovana preporuka i ugrađen drugi vodomjer	
136	P-232/22	Ž-LI-08-101/22,	FEDERALNA UPRAVA ZA INSPEKCIJSKE POSLOVE -- SARAJEVO	Realizirana	DA	Obavljen je inspekcijski nadzor. Informacija o konstatiranom prosljeđena Federalnom ministarstvu vodoprivrede, poljoprivrede i šumarstva koja je tražila poništenje akata za privremeno korištenje lovišta i izvršen je raskid svih zaključenih ugovora o privremenom korištenju lovišta	
137	P-234/22	Ž-BL-06-70/22,	OPĆINA BOSANSKI PETROVAC -- BOSANSKI PETROVAC	Nije realizirana		Odbijanjem suglasnosti nije riješeno u formi rješenja - odluke, ali to nije utjecalo na drugačije rješavanje stvari	

138	P-237/22	Ž-SA-01-561/22,	JU "PETA GIMNAZIJA" SARAJEVO -- SARAJEVO	Realizirana (više ne postoje okolnosti za realiziranje)	DA	Roditelji učenika ove školske godine nisu upisali malodobnog MO u našu školu tako da dobronamjernu preporuku sa vaše strane nisam u mogućnosti provesti
139	P-239/22	Ž-SA-05-63/22,	JU OPĆA BIBLIOTEKA "MUHAMED KANTARDŽIĆ" BREZA -- BREZA	Nije zaprimljen odgovor		
140	P-240/22	Ž-MO-06-76/22,	JKP "STANDARD" KONJIC -- KONJIC	Ostvarena suradnja	DA	Druga strana je 19.10.2022. godine kod Općinskog suda u Konjicu podnijela tužbu protiv direktora društva i društva JKP Standard d.o.o. Konjic čime je onemogućeno provođenje vaše preporuke. U postupku koji je kod Općinskog suda vođen dana 14.03.2023. godine je doneseno Rješenje kojim je zahtjev žaliteljice odbačen
141	P-241/22	Ž-MO-04-27/22,	INSTITUT ZA MEDICINSKO VJEŠTAČENJE MOSTAR -- MOSTAR	Realizirana	DA	Ispoštovana preporuka
142	P-242/22	Ž-SA-05-880/17,	OPĆINA BUGOJNO -- BUGOJNO	Nije zaprimljen odgovor		
143	P-243/22	Ž-SA-05-1206/16,	OPĆINA ŽEPČE -- ŽEPČE	Realizirana	DA	Općinsko pravobraniteljstvo: Napominjem, a koliko mi je poznato da se zastupnik podnositelja žalbe do danas nije obratio sa konkretnim zahtjevom Općini Žepče u pogledu ostvarivanja imovinskog prava. Općina Žepče ne može poduzimati nikakve radnje bez pristanka i zahtjeva podnositelja žalbe ili presude, nagodbe ili rješenja donesenom u odgovarajućem sudskom ili upravnom postupku. U svezi sa izvršenjem preporuke (II dio) Općina Žepče će dostaviti traženu dokumentaciju nakon što podnositelji žalbe podnesu zahtjev za pristup informacijama sukladno sa ZOSPI ili dostave dokaz da su isti podnosili

144	P-244/22	Ž-BL-05-300/22,	JU ŽUPANIJSKI FOND ZA POMOĆ U STAMBENOM ZBRINAVANJU UNSKO-SANSKA ŽUPANIJA -- BIHAĆ	Nije zaprimljen odgovor			
145	P-246/22	Ž-BL-04-144/22,	JU MJEŠOVITA SREDNJA ŠKOLA BIHAĆ -- BIHAĆ	Nije zaprimljen odgovor			
146	P-247/22	Ž-BL-05-383/22,	GRAD BANJA LUKA – BANJA LUKA	Nije zaprimljen odgovor			
147	P-250/22	Ž-SA-05-658/22,	VETERINARSKA STANICA BOSANSKI PETROVAC -- BOSANSKI PETROVAC	Ostvarena suradnja	DA	Komisija za statut i propise vjeruje da će OV temeljem svojih ovlasti u dogledno vrijeme postupiti po Preporuci	
148	P-251/22	Ž-SA-05-663/22,	KJKP TOPLANE SARAJEVO d.o.o -- SARAJEVO	Ostvarena suradnja	DA	Komisija za provođenje natječaja za izbor i imenovanje članova uprave KJKP Toplane je uvažavala preporuke Ombudsmana, ali nažalost nije bila u mogućnosti postupiti po istim. Zakon o privrednim društvima, Zakon o javnim poduzećima i Statutom poduzeća kojim se temelji natječaj nije propisana mogućnost poništenja natječaja nakon što su po istom donesene konačne odluke	
149	P-252/22	Ž-SA-05-56/22,	INSTITUT ZA RAZVOJ PREDSEUČILIŠNOG OBRAZOVANJA -- SARAJEVO	Ostvarena suradnja *Nemogućnost realiziranja preporuke	DA	Instituciji ombudsmana nisu bila niti od strane podnosioca prigovora ni od strane tijela predočena rješenja koja bitno mjenjaju činjenično stanje u predmetu i koje bi neminovno rezultirali drugačijim ishodom postupka	
150	P-255/22	Ž-BL-05-296/22,	REGULATORNA AGENCIJA ZA KOMUNIKACIJE -- SARAJEVO	Realizirana		Agencija smatra da ne postoje opravdani razlozi zbog kojih se ova preporuka i dalje u vašoj evidenciji vodi kao nerealizovana	
151	P-258/22	Ž-MO-04-47/22,	MINISTARSTVO PRAVDE FBIH -- SARAJEVO	Ostvarena suradnja	DA	U okviru toga vidimo šansu za realiziranje preporuke Institucije ombudsmana (zakonodavna inicijativa)	

152	P-259/22	Ž-MO-08-99/22,	DOM ZDRAVLJA MOSTAR -- MOSTAR	Ostvarena suradnja	DA	Uz svako uvažavanje vašeg institucionalnog položaja i angažmana u konkretnom predmetu za sada nećemo moći prihvatiti vašu preporuku dok ne okončamo procesne radnje koje se vode na sudu
153	P-264/22	Ž-BL-05-379/22,	MINISTARSTVO UNUTARNJIH POSLOVA UNSKO-SANSKE ŽUPANIJE -- BIHAĆ	Realizirana		MUP:Postupljeno po preporuci, JKP KOMRAD doo Bihać: potrebno dopis uputiti MUP na izjašnjenje
154	P-265/22	Ž-BL-04-153/22,	JZU DOM ZDRAVLJA STANARI --	Ostvarena suradnja	DA	Vodi se spor pred nadležnim sudom u Doboju. Ishod sudskog spora će dati konačan odgovor da li je Dom zdravlja postupio sukladno sa zakonom. - Žaliteljica će kad se vrati s bolovanja imati sva prava kao i ostali radnici sukladno sa zakonskim i podzakonskim propisima
155	P-266/22	Ž-BL-05-201/22,	FEDERALNA UPRAVA ZA INSPEKCIJSKE POSLOVE -- SARAJEVO	Nije zaprimljen odgovor		
156	P-267/22	Ž-BL-05-187/22,	JU CENTAR ZA SOCIJALNI RAD BIHAĆ -- BIHAĆ	Ostvarena suradnja		Grad Bihać: Gradonačelnik je odmah postupio po Nalazu, zaključku i preporuci o čemu vas je obavijestio aktom od 01.11.2022. godine. Postupak imenovanja direktora proveden sukladno sa Zakonom i dr. propisima
157	P-269/22	Ž-BL-08-707/20,	OKRUŽNO TUŽITELJSTVO BANJA LUKA – BANJA LUKA	Nije zaprimljen odgovor		
158	P-270/22	Ž-SA-05-748/22,	MINISTARSTVO PRAVDE I UPRAVE ŽUPANIJE SARAJEVO -- SARAJEVO	Nije zaprimljen odgovor		
159	P-273/22	Ž-SA-08-701/22,	OPĆINA DONJI VAKUF -- DONJI VAKUF	Realizirana	DA	Upravni postupak okončan. Doneseno Rješenje o odobrenju proširenja poslovnog prostora

160	P-274/22	Ž-SA-05-448/22,	ZAVOD ZA TRANSFUZIJSKU MEDICINU FBIH -- SARAJEVO CENTAR	Ostvarena suradnja	DA	ZAVOD ZA TRANSFUZIJSKU MEDICINU FBIH: Zavod ne može samostalno djelovati niti ima ovlasti za imenovanje i razrješenje Nadzornog odbora Zavoda
161	P-276/22	Ž-BL-04-83/22,	JU OŠ "GORNJE PREKOUNJE-RIPAČ" -- BIHAĆ	Nije zaprimljen odgovor		
162	P-277/22	Ž-BL-06-740/21,	ZU DOM ZDRAVLJA BOSANSKA KRUPA -- BOSANSKA KRUPA	Realizirana		Preporuka u cijelosti realizirana
163	P-279/22	Ž-SA-05-881/22,	VLADA FEDERACIJE BIH -- SARAJEVO	Nije zaprimljen odgovor		
164	P-281/22	Ž-LI-04-126/22,	JP "KOMUNALNO" GLAMOČ - GLAMOČ	Nije zaprimljen odgovor		
165	P-283/22	Ž-MO-05-25/22,	OPĆINA JABLANICA -- JABLANICA	Ostvarena suradnja	DA	Preporuka sadrži procesne smetnje za realiziranje iste, jer ZUP FBIH u članku 12. i 13. propisuje da se konačni i pravosnažni upravni akt može poništiti, ukinuti ili izmijeniti samo u slučajevima koji su ovim ili drugim zakonom predviđeni... Rješenje koje je predmet preporuke prestalo je da važi sa danom 31.12.2022. godine, te se isto ne može dalje preispitivati, jer se iz pravnog prometa mogu povlačiti isključivo važeći akti
166	P-286/22	Ž-BL-05-322/22,	VLADA ŽUPANIJE SARAJEVO -- SARAJEVO	Realizirana	DA	Doneseno rješenje 01.11.2023. godine o pristupi informacijama
167	P-287/22	Ž-BL-05-489/22,	AD "GRAD" BIJELJINA -- BIJELJINA	Realizirana		Preporuka je realizirana i ispoštovana u prethodnom razdoblju
168	P-291/22	Ž-BL-05-421/22,	VLADA TUZLANSKE ŽUPANIJE -- TUZLA	Nije zaprimljen odgovor		

169	P-292/22	Ž-SA-04-623/22,	KLINIČKI CENTAR SVEUČILIŠTA U SARAJEVU -- SARAJEVO	Realizirana	DA	Zavod zdravstvenog osiguranja i reosiguranja Federacije BiH Sarajevo: Prošle godine je bila nestašica lijeka efavirenz tbl.600 mg jer dobavljač s kojim je ugovoren lijek nije bio u mogućnosti isti dostaviti u zdravstvene ustanove zbog problema u proizvodnji lijeka, a koji nije registriran u Agenciji za lijekove i medicinska sredstva. Svi pacijenti su prevedeni na alternativnu terapiju tako da nijedan pacijent nije ostao bez lijeka KCUS: raspolaže lijekovima za HIV pacijente kojima budu dostavljeni po odobrenju ZZOIRF BiH. KCUS nema mogućnost da samostalno nabavlja lijekove
170	P-293/22	Ž-SA-05-201/21,	MUP FEDERACIJE BiH SARAJEVO -- SARAJEVO	Nije zaprimljen odgovor		
171	P-294/22	Ž-LI-08-164/22, Ž-LI-08-165/22,	UPRAVA ZA PITANJA BRANITELJA TOMISLAVGRAD -- TOMISLAVGRAD	Nije zaprimljen odgovor		
172	P-295/22	Ž-BL-05-488/22,	VLADA UNSKO-SANSKE ŽUPANIJE -- BIHAĆ	Ostvarena suradnja	DA	Vlada USK: Postupak pred sudom nije okončan
173	P-296/22	Ž-SA-01-905/22,	KŠC "PETAR BARBARIĆ" TRAVNIK -- TRAVNIK	Nije zaprimljen odgovor		
174	P-297/22	Ž-SA-01-905/22,	KŠC "PETAR BARBARIĆ" TRAVNIK -- TRAVNIK	Nije zaprimljen odgovor		
175	P-299/22	Ž-SA-08-1109/22,	REGIONALNA ODVJETNIČKA KOMORA -- SARAJEVO	Ostvarena suradnja	DA	Nije realizirana. A.K. ističe da je sukladno sa člankom 19. stavak 1. Zakona o odvjetništvu FBiH ima pravo autonomno tvrditi i procijeniti dostojnost kandidata za upis u imenik odvjetnika...Svako drugo uplitanje u donošenje ovakve odluke predstavljalo bi povredu zakonom zajamčenog prava na samostalnost u odlučivanju da li je kandidat dostojan za obavljanje odvjetničke djelatnosti

176	P-300/22	Ž-SA-02-948/22,	JU CENTAR ZA SOCIJALNI RAD GORAŽDE -- GORAŽDE	Ostvarena suradnja*	DA	Federalno ministarstvo rada i socijalne politike: U svezi Preporuke Ministarstvo se već izjašnjavalo te iznijelo stav da ukazivani problemi nisu bili u svezi sa konkretnom zakonodavnim rješenjima, nego u nepripremljenosti drugih sustava za implementaciju predmetnog propisa Ured premijera: pisano Federalnom ministarstvu rada i socijalne politike kojim traži da premijera i Instituciju ombudsmana informira o mjerama i aktivnostima na koje su poduzeli u svezi preporuke 300/22	
177	P-302/22	Ž-MO-03-55/22,	OPĆINA NEUM-SLUŽBA ZA GRADITELJSTVO I PROSTORNO UREĐENJE -- NEUM	Neblagovremena preporuka	DA	MINISTARSTVO GRAĐENJA I PROSTORNOG UREĐENJA HNŽ MOSTAR: Predmetni drugostupanjski postupak Ministarstva je okončan. Predmet je arhiviran, pa je evidentno da se do sada po istom pitanju nije promijenilo činjenično ni pravno stanje, a ni zauzeti stav ovog Ministarstva po pitanju provođenja navedene preporuke (nisu ni postojali uvjeti da Ministarstvo poduzme mjere u cilju realiziranja vaše preporuke, jer je žalbeni postupak već bio okončan)	
178	P-303/22	Ž-SA-02-594/22,	VLADA FEDERACIJE BIH -- SARAJEVO	Prosljeđivanje odgovora		Ured premijera: dostavio Federalnom ministarstvu pravde akt kojim traži da premijera i Instituciju ombudsmana informira o mjerama i aktivnostima na realiziranju preporuke koja se odnosila na proceduru usvajanja Zakona o uporabi znakovnog jezika u FBiH	
179	P-304/22	Ž-BL-04-299/22,	OPŠTINA DOBOJ -- DOBOJ	Nije zaprimljen odgovor			
180	P-305/22	Ž-BL-04-466/22,	MINISTARSTVO RADA I BORAČKO INVALIDSKE ZAŠTITE REPUBLIKE SRPSKE	Nije zaprimljen odgovor			

			-- BANJA LUKA				
181	P-306/22	Ž-SA-05-834/22,	URED ZA RAZMATRANJE ŽALBI PSBIH -- SARAJEVO	Realizirana	DA	Ured za razmatranje žalbi - preporuke realizirane	
182	P-308/22	Ž-SA-04-756/22,	FEDERALNI ZAVOD PIO/MIO -- TUZLA	Nije zaprimljen odgovor			
183	P-309/22	Ž-SA-08-733/22,	OPĆINA DONJI VAKUF -- DONJI VAKUF	Nije realizirana	DA	Općina: I dalje će se postupati sukladno sa odredbama Zakona i Odluke OV Donji Vakuf o reguliranju postupka izdavanja dokumenata građanima, pravnim i fizičkim osobama pred službama za upravu Općine	
184	P-311/22	Ž-SA-08-330/22,	SLUŽBA ZA ZAJEDNIČKE POSLOVE FEDERACIJE BIH SARAJEVO -- SARAJEVO	Nije zaprimljen odgovor			
185	P-312/22	Ž-SA-04-1146/22,	MINISTARSTVO CIVILNIH POSLOVA BIH -- SARAJEVO	Nije realizirana	DA	Ministarstvo financija i trezora Bosne i Hercegovine je u aktu od 30.05.2022. godine dostavilo predmetno izjašnjenje Ministarstvo financija: Imajući u vidu navedeno mišljenja smo da je Preporuka u suprotnosti sa odredbama članka 104. stavak 2. Zakona o radu u institucijama BiH, te da je neprovođiva	
186	P-313/22	Ž-LI-05-162/22,	VLADA HERCEGBOSANSKE ŽUPANIJE -- LIVNO	Nije realizirana	DA	Vlada Hercegbosanske županije dostavila izjašnjenje Ministarstva znanosti, prosvjete, kulture i športa Županije koji je upućen kao odgovor na zahtjev za pristup informacijama	

187	P-314/22	Ž-LI-04-179/22,	JU CENTAR ZA SOCIJALNI RAD TRAVNIK -- TRAVNIK	Realizirana		Ovim odgovorom želimo vas informisati da su u prethodnom razdoblju provedena dva sudska postupka po tužbama nezadovoljnih kandidata od kojih je sud odbio zahtjev kandidata A.Z. dok je u slučaju tužbenog zahtjeva kandidata H.A. postupak obustavljen budući da je tužitelj odustao od tužbenog zahtjeva. U budućim postupanjima će se voditi računa o preporuci Ombudsmana, jer smatraju opravdana zapažanja Ombudsmana	
188	P-317/22	Ž-BL-06-341/22,	GRAD BANJA LUKA-GRADONAČELNIK -- BANJA LUKA	Realizirana		Grad Banja Luka: Po upustvima iz Preporuke se postupa, te prema DŽ.S. nema postupanja koja bi se mogla okarakterizirati kao diskriminacija i uznemiravanje na radnom mjestu	
189	P-318/22	Ž-BL-06-601/22,	GRAD ORAŠJE -- ORAŠJE	Ostvarena suradnja	DA	Nekretnina koja se nalazi u vlasništvu društva Rox doo Orašje nije bila predmet projektnog zadatka temeljem kojeg su rađene izmjene i dopune Urbanističkog plana Orašje, te se zbog toga nije moglo udovoljiti žalitelju	
190	P-320/22	Ž-SA-01-565/22,	CENTAR ZA SOCIJALNI RAD NOVI GRAD -- SARAJEVO	Nije zaprimljen odgovor			
191	P-321/22	Ž-SA-05-1046/22,	MUP USŽ POLICIJSKA STANICA BIHAĆ -- BIHAĆ	Nije zaprimljen odgovor			
192	P-322/22	Ž-SA-05-786/22,	OPĆINA PALE -- PALE	Ostvarena suradnja	DA	Nesporno je da su nadležna tijela lokalne zajednice Grada Istočno Sarajevo, MUP-a RS, PU Istočno Sarajevo i PS Pale poduzimala radnje po brojnim predstavkama, a koje se suštinski odnose na činjenicu da predmetna prometna površina nije javna površina već dio interne prometnice	
193	P-323/22	Ž-SA-06-1009/18,	MINISTARSTVO FINACIJA ŽUPANIJE/KANTONA SARAJEVO -- SARAJEVO	Realizirana	DA	Općinski sud u Sarajevu: Izjašnjenje nikad nije dostavljeno s obzirom na to da je upućeno na vašu staru adresu. Nastavak ročišta zakazan je za 22.11.2023. godine	

194	P-324/22	Ž-MO-04-14/22,	MINISTARSTVO CIVILNIH POSLOVA BIH -- SARAJEVO	Ostvarena suradnja		Ministarstvo obrazovanja HNŽ čeka donošenje pravilnika od strane Vijeća ministara kako bi sukladno odredbama donijelo pravilnik na razini HNŽ	
195	P-326/22	Ž-LI-04-187/22,	JP KOMUNALNO LIVNO -- LIVNO	Nije zaprimljen odgovor			
196	P-327/22	Ž-BL-08-619/22,	VLADA REPUBLIKE SRPSKE - - BANJA LUKA	Nije realizirana		Republička uprava: Imajući u vidu da do danas nije zaprimljen prijedlog Pravobraniteljstva RS koje je zastupnik po zakonu RS za uvođenje u posjed nakon konačnosti rješenja eksproprijacije ova Uprava nije u mogućnosti na bilo koji način postupati	
197	P-328/22	Ž-BL-05-635/22,	GRAD BANJA LUKA- ODJELJENJE ZA URBANIZAM, GRAĐEVINARSTVO I EKOLOGIJU -- BANJA LUKA	Ostvarena suradnja		Grad Banja Luka obavijestio je da je za navedeni problem nadležan sud koji regulira pomenutu oblast	
198	P-330/22	Ž-BL-05-422/22,	ŽELJEZNICE REPUBLIKE SRPSKE -- DOBOJ	Uvjetno realizirana	DA	Po vašoj preporuci smo već postupili i dostavili odgovor vama i podnosiocu zahtjeva... ukoliko Institucija inzistira da se imenovanom udovolji i pored svih zakonskih smetnji Željeznice RS ad Doboj će ponuditi aneks ugovora o otkupu stana podnoseocu zahtjeva pod uvjetom da isti preuzme ugovornu obvezu da će snositi svu eventualnu štetu koja bi mogla biti prouzročena ili koju bi Željeznice mogle imati prigodom realiziranja aneksa ugovora eventualnim podnošenjem identičnih zahtjeva i od strane drugih vlasnika stanova koji nisu dali suglasnost i da se aneks ugovora zaključuje na osnovu izričite preporuke Institucije	
199	P-332/22	Ž-BL-05-329/21,	MINISTARSTVO GRADITELJSTVA I PROSTORNOG UREĐENJA HNK -- MOSTAR	Nije zaprimljen odgovor			

200	P-335/22	Ž-SA-05-610/22,	SKUPŠTINA OPĆINE SREBRENICA -- SREBRENICA	Realizirana	DA	Žalitelju je dostavljena sva dokumentacija koju je Skupština Općine Srebrenica posjedovala u postupku provođenja javnog poziva za imenovanje jednog člana OIK Srebrenica, te istom nije ništa uskraćeno	
201	P-340/22	Ž-SA-04-850/22,	VLADA FEDERACIJE BIH -- SARAJEVO	Nije zaprimljen odgovor			
202	P-341/22	Ž-SA-03-509/22,	OPĆINSKI SUD U ZENICI -- ZENICA	Nije zaprimljen odgovor			
203	P-344/22	Ž-LI-04-167/22,	J.P. KOMUNALNO LIVNO -- LIVNO	Realizirana	Da	Preporuka ispoštovana. Izvršen priključak na vodovodnu mrežu 26.09.2023. godine	
204	P-345/22	Ž-SA-05-236/16,	OPĆINA NOVI GRAD SARAJEVO -- SARAJEVO	Nije zaprimljen odgovor			
205	P-347/22	Ž-MO-06-128/21,	POLICIJSKA UPRAVA TREBINJE -- TREBINJE	Nije zaprimljen odgovor			
206	P-348/22	Ž-MO-08-32/22,	MINISTARSTVO OBRAZOVANJA, ZNANOSTI, KULTURE I SPORTA HNŽ -- MOSTAR	Realizirana * (pogledati predmet)	DA	OPĆINSKI SUD MOSTAR: U svezi dugotrajnosti prosljeđivanja kaznenog lista PU Čapljina izjavljujem da je jedini isključivi razlog taj što se radilo o završetku kalendarske godine sa velikim brojem održanih glavnih rasprava, kao i izradi sudbenih odluka u cilju ispunjenja Plana rješavanja starih predmeta za 2021. godinu, izradi Godišnjeg izvješća kaznenog odjela za 2021. godinu, te izradi planova rješavanja starih predmeta za 2021. godinu JU Mujaga Komadina - postupanje po preporuci koja je zasnovana na pogrešno utvrđenom materijalnom pravu bilo bi kršenje Zakona i postupanje Školskog odbora izvan svoje ovlasti Skupština HNŽ - nemaju nadležnost za postupanje	
207	P-349/22	Ž-MO-01-85/22,	MINISTRATSTVO SIGURNOSTI BIH - SLUŽBA ZA POSLOVE SA STRANCIMA -- SARAJEVO	Ostvarena suradnja	DA	Građanka Kosova napustila BiH sa malodobnim djetetom	

208	P-350/22	Ž-BL-04-35/22,	POREZNA UPRAVA FBIH -- SARAJEVO	Ostvarena suradnja nemogućnost realiziranja preporuke		Odbor: Odbor ne može postupati po odredbi članka 240. Zakona o upravnom postupku, odnosno ne može u takvim predmetima rješavati u meritumu pravne stvari	
209	P-351/22	Ž-SA-01-1320/22,	MINISTARSTVO ZDRAVSTVA ŽUPANIJE SARAJEVO -- SARAJEVO	Realizirana	DA	Javne ustanove Dom zdravlja Županije Sarajevo: Nakon okončanja procedure angažirano 14 logopeda na neodređeno vrijeme, te Ustanova sada ima 17 logopeda	
210	P-352/22	Ž-BL-04-780/22,	FOND MIO REPUBLIKE SRPSKE -- BIJELJINA	Ostvarena suradnja	DA	Fond PIO RS: Razlog zbog kojeg nije moguće realizirati vašu preporuku je to što bi realiziranje iste bila u suprotnosti sa Zakonom o MIO RS. Obavještavamo vas da smo prema Ministarstvu rada i boračko-invalidske zaštite pokrenuli inicijativu za izmjene i dopune zakona o MIO. Svrha izmjene je izjednačavanje bračne i izvanbračne zajednice u pravima iz oblasti MIO.	
211	P-353/22	Ž-MO-02-183/21,	GRAD MOSTAR -- MOSTAR	Ostvarena suradnja - nema informacije o realiziranju, samo prosljeđivanje	DA	Vlada HNK: Preporuku dostavilo Ministarstvu zdravstva, rada i socijalne politike	
212	P-356/22	Ž-SA-08-472/22,	OPĆINA ILIDŽA -- ILIDŽA	Nije zaprimljen odgovor			
213	P-357/22	Ž-SA-08-733/22,	OPĆINA DONJI VAKUF -- DONJI VAKUF	Nije realizirana	DA	Općina: I dalje će se postupati sukladno sa odredbama Zakona i Odluke OV Donji Vakuf o reguliranju postupka izdavanja dokumenata građanima, pravnim i fizičkim osobama pred službama za upravu Općine	
214	P-359/22	Ž-SA-04-1107/22,	JP "ONSA" SARAJEVO -- SARAJEVO	Nije zaprimljen odgovor			

R.br.	Broj preporuke	Broj predmeta	Odgovorna strana	Realiziranje	Zaprimljen odgovor	Obrazloženje	Napomena (dodatno)
1	P-1/23	Ž-SA-05-616/22,	VLADA ŽUPANIJE/KANTONA SARAJEVO	Ostvarena suradnja	DA	Vlada Županije Sarajevo navodi u odgovoru da je sindikat odustao od svog zahtjeva	
2	P-2/23	Ž-SA-02-994/22,	MINISTARSTVO ZA RAD, SOCIJALNU POLITIKU I RASELJENE OSOBE I IZBJEGLICE ŽUPANIJE SARAJEVO; na zanje: FEDERALNO MINISTARSTVO RADA I SOCIJALNE POLITIKE	Nemogućnost realiziranja preporuke	DA	Ministarstvo za rad, socijalnu politiku i raseljene osobe i izbjeglice Županije Sarajevo u odgovoru navodi da se preporuka ne može provesti zbog postojećeg pravnog okvira, ali da je potrebno ovo pitanje jednoobrazno urediti na razini FBiH	
3	P-3/23	Ž-SA-02-897/22,	RUDNIK UGLJA KREKA d.o.o. TUZLA	Ostvarena suradnja	DA	Direktor Rudnika uglja Kreka d.o.o. Tuzla navodi da je podnosilac žalbe raspoređen na radno mjesto koje je kategorisano u grupu lakših poslova, pa prerasporedom nije zanemarena činjenica da je invalid II kategorije invalidnosti	
4	P-4/23	Ž-SA-05-578/21,	MINISTARSTVO ZA LJUDSKA PRAVA I IZBJEGLICE BIH, Na znanje: REPUBLIČKI SEKRETARIJAT ZA RASELJENE OSOBE I MIGRACIJE REPUBLIKE SRPSKE, FOND ZA POVRATAK BIH	Nije realizirana	DA	Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice BiH navodi da dodatnim zahtjevima imenovane žaliteljice nije se moglo udovoljiti s obzirom na to da stambeni objekat zadovoljava odgovarajuće standarde o minimumu stambenih uvjeta	Republički sekretarijat za raseljene osobe i migracije Republike Srpske navodi da stambeni objekat podnositeljice žalbe, nakon sanacije koju je korisnik izvršio, zadovoljava odgovarajuće standarde o minimumu stambenih uvjeta; Fond za povratak BiH nije nadležan za provođenje preporuke jer vrši isključivo finansijsko realiziranje

							sklopljenih ugovora
5	P-6/23	Ž-SA-05-192/22,	JP Olimpijski bazen Otoka Sarajevo -- Sarajevo	Nemogućnost realiziranja preporuke	DA	Nadzorni odbor JP Olimpijski bazen Otoka nije nadležan za imenovanje odbora za reviziju niti za poništavanje odluka skupštine o tome. Preporuku potrebno uputiti Skupštini, nakon čega će biti postupljeno sukladno sa zakonom	
6	P-7/23	Ž-BL-05-333/22,	REPUBLIČKA UPRAVA ZA GEODETSKE I IMOVINSKO PRAVNE POSLOVE – BANJA LUKA	Ostvarena suradnja	DA	Republička uprava za geodetske i imovinsko-pravne poslove odgovara da je u ovom postupku doneseno više odluka kako u prvostupanjskom, tako i u drugostupanjskom postuku, te da je zakazana nova usmena rasprava, kao i da je od strane direktora dat nalog Sektoru za poslove nadzora da izvrši nadzor nad postupanjem područne jedinice u ovom predmetu	
7	P-8/23	Ž-BL-05-811/22,	GRAD BANJA LUKA- ODJELJENJE ZA INSPEKCIJSKE POSLOVE -- BANJA LUKA	Ostvarena suradnja	DA	Grad Banja Luka u odgovoru navodi da je Institucija ombudsmana prethodno upoznata sa postupanjem tijela po preporuci	
8	P-9/23	Ž-BL-05-587/22,	OPĆINA SREBRENICA -- SREBRENICA	Nije realizirana	DA		
9	P-10/23	Ž-BL-08-471/22,	MINISTARSTVO FINANCIJA REPUBLIKE SRPSKE; MINISTARSTVO FINANCIJA FBIH, PORESKA UPRAVA RS, POREZNA UPRAVA FBIH	Ostvarena suradnja	DA	Poreska uprava RS odgovara da nije nadležna za izmjene zakona, podržavamo stavove iz preporuke. Porezna uprava FBIH je inicirala komunikaciju prema Poreskoj upravi RS radi prevazilaženja problema, nije bilo odgovora	
10	P-12/23	Ž-BL-05-645/22, Ž-BL-05-646/22,	JP „RAD“ BRATUNAC -- BRATUNAC	Nije realizirana	NE		
11	P-13/23	Ž-SA-08-1053/22,	PARLAMENT FEDERACIJE BIH -- SARAJEVO	Ostvarena suradnja	DA	Preporuka je prosljeđena nadležnoj službi Vlade FBiH, tužba je odbijena kao neosnovana, Vlada FBiH nije dodijelila nijedan stan od 2000. godine	
12	P-14/23	Ž-BL-06-611/22,	JP RTRS	Nije realizirana	DA	JP RTRS odgovara na preporuku Ombudsmana zahtjevom za preciziranje preporuke	

13	P-16/23	Ž-LI-08-173/22,	FEDERALNO MINISTARSTVO ZDRAVSTVA -- SARAJEVO	Nema odgovora	NE		
14	P-17/23	Ž-BL-05-680/21,	INSPEKTORAT REPUBLIKE SRPSKE – BANJA LUKA	Nema odgovora	NE		
15	P-19/23	Ž-BR-04-112/22,	JKP KOMUNALAC TUZLA -- TUZLA	Ostvarena suradnja	DA	JKP Komunalac Tuzla u odgovoru navodi da radno mjesto ne iziskuje dizanje i prenošenje težeg tereta i da je tužba odbijena u cijelosti	
16	P-20/23	Ž-MO-05-100/22,	OPĆINA KONJIC -- KONJIC	Djelomično realizirana	DA	Postupano je sukladno sa Zakonom o građenju i ZUP-u	
17	P-21/23	Ž-BR-08-117/21,	FEDERALNO MINISTARSTVO PRAVDE; MINISTARSTVO PRAVDE REPUBLIKE SRPSKE	Ostvarena suradnja	NE	Odgovoreno je na inicijativu, Federalno ministarstvo pravde će je uzeti u razmatranje pri izradi narednog Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o izvršnom postupku; Ministarstvo pravde RS smatra da je opravdana, prigodom sljedećih izmjena i dopuna zakona bit će razmotrena, u narednoj godini će pristupiti izmjenama Zakona o izvršnom postupku RS	
18	P-22/23	Ž-LI-08-171/22,	VLADA HERCEGBOSANSKE ŽUPANIJE -- LIVNO	Realizirana	DA	Ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva K10 je u potpunosti odgovorilo na zahtjev podnositelja žalbe i na taj način potpuno implementirali preporuku	
19	P-24/23	Ž-SA-08-574/22,	OPĆINA STARI GRAD -- SARAJEVO	Ostvarena suradnja	DA	U odgovoru općine Stari Grad Sarajevo se navodi da je korisnik objekat proširio vlastitim sredstvima te izmijenio prvobitno stanje, koje odstupa od razine propisane pomoći koja je odobrena. Sukladno sa pravnim okvirom, ne može se udovoljiti dodatnim zahtjevima podnositeljice žalbe. Prioritet su osobe sa spiska koja još nisu dobila pomoć u izvođenju radova. Preporuka je realizirana	

20	P-26/23	Ž-SA-04-1084/22,	JU SREDNJA GRAĐEVINSKO - GEODETSKA ŠKOLA I ŽUPANIJSKA UPRAVA ZA INSPEKCIJSKE POSLOVE -- SARAJEVO	Nije realizirana	DA	Škola odgovara da nije u mogućnosti provesti preporuku jer su Pravilnik o radu morali uskladiti sa Pedagoškim standardima, prema kojima podnositeljica žalbe ne ispunjava uvjete radnog mjesta koje traži u zamjeni	
21	P-28/23	Ž-BL-06-304/22,	GRAD BIHAĆ -- BIHAĆ	Nije realizirana	DA		Centar za informiranje i priznavanje dokumenata iz oblasti visokog obrazovanja BiH navodi da nisu nadležni za sustavno uređenje pitanja ekvivalencije ocjena iz inozemstva, to se uređuje na razini visokoškolskih ustanova
22	P-30/23	Ž-BL-08-348/22,	GRAD BANJA LUKA – BANJA LUKA	Nije realizirana	DA	Grad Banja Luka navodi da je sporni regulacioni plan stavljen van snage od strane Ustavnog suda Republike Srpske	
23	P-31/23	Ž-BL-05-684/22,	OPĆA BOLNICA -- PRIJEDOR	Nije realizirana	NE		
24	P-34/23	Ž-SA-04-1279/22,	JP ZA UPRAVLJANJE , ZAŠTITU I ODRŽAVANJE OBJEKATA U VLASNIŠTVU OPĆINE NOVI GRAD SARAJEVO "LOKOM" D.O.O. -- SARAJEVO	Nije realizirana	DA	JP za upravljanje , zaštitu i održavanje objekata u vlasništvu općine Novi Grad Sarajevo "Lokom" d.o.o. – Sarajevo navodi: Prosljedili smo preporuku nadležnom općinskom organu, koji se obvezao na implementaciju preporuke, obavještavat ćemo vas o realiziranju	
25	P-35/23	Ž-SA-06-1156/22,	RUDNIK MRKOG UGLJA BREZA -- BREZA	Nema odgovora	DA		

26	P-37/23	Ž-LI-05-223/22,	JU CENTAR ZA SOCIJALNI RAD LIVNO -- LIVNO	Ostvarena suradnja	DA	Ministarstvo rada, zdravstva, socijalne skrbi i prognanih Hercegbosanske županije je nakon stupanja na snagu zakona predvidjelo za 2024. godinu izradu podzakonskih akata iz oblasti socijalne skrbi – Pravilnik o uvjetima polaganja stručnog ispita stručnih djelatnika. Preporuka je neprovodiva jer Zakon o ministarskim imenovanjima nije precizirao pravni lijek po odluci o izboru kandidata
27	P-38/23	Ž-SA-05-1058/22,	MINISTARSTVO PRAVDE FBIH -- SARAJEVO	Ostvarena suradnja	DA	Federalno ministarstvo pravde u odgovoru na preporuku ukazuje na minimum standarda koje treba ispuniti radi sačinjavanja ažurirane liste o stjecanju prava vlasništva stranih državljana
28	P-39/23	Ž-SA-08-800/22,	MINISTARSTVO GOSPODARSTVA-PRIVREDE SBK -- TRAVNIK	Nema odgovora	NE	
29	P-42/23	Ž-BL-05-578/22,	REPUBLIČKA UPRAVA ZA GEODETSKE I IMOVINSKO-PRAVNE POSLOVE REPUBLIKE SRPSKE, PODRUČNA JEDINICA BANJA LUKA	Nije realizirana	DA	Republička uprava za geodetske i imovinsko-pravne poslove Republike Srpske navodi da je za stavljanje klauzule pravosnažnosti nadležan sud a ne tijelo općine niti Geodetska uprava
30	P-47/23	Ž-SA-05-1317/22,	ŽUPANIJSKO TUŽITELJSTVO SARAJEVO -	Nije realizirana	DA	Županijsko tužiteljstvo Županije Sarajevo navodi da su netočni navodi iz preporuke, dužnosnik za informiranje je obavijestio podnositelja zahtjeva da se obrati postupajućem tužitelju, nije prekršen ZOSPI, rješenje sadrži sve neophodne dijelove, izuzetak od objavljivanja je utemeljen na zakonu, predmet je bio u radu nearhiviran, provođenje testa javnog interesa nije obvezno u svakom slučaju, zahtijeva veće resurse, tražena dokumentacija je internog karaktera, naknadno je dozvoljen uvid anonimiziranim dokumentima, inspekcija je izvršila nadzor i nije našla propuste

31	P-48/23	Ž-SA-05-1097/22,	GRAD BIHAĆ SLUŽBA ZA URBANISTIČKO PLANIRANJE, GRAĐENJE I IMOVINSKO PRAVNE I GEODESTSKE POSLOVE -- BIHAĆ	Nije realizirana	DA	U izjašnjenju Grada Bihaća se navodi da je stranka obaviještena o proceduri podnošenja zahtjeva za pristup informacijama, sve tražene informacije su dostavljene, nije izjavljen prigovor	
32	P-50/23	Ž-BL-05-20/23,	OPĆINSKI SUD CAZIN -- CAZIN	Nije realizirana	DA		
33	P-51/23	Ž-BL-05-747/22,	ZAVOD ZA JAVNO ZDRAVSTVO FBiH -- SARAJEVO	Nije realizirana	NE		
34	P-53/23	Ž-BL-05-664/22,	JU DOM ZDRAVLJA ŽUPANIJE SARAJEVO -- SARAJEVO	Nije realizirana	DA	JU Dom zdravlja Županije Sarajevo navodi da će postupiti po presudi suda kada bude donesena	
35	P-54/23	Ž-BL-02-581/22,	MINISTARSTVO ZDRAVLJA I SOCIJALNE ZAŠTITE REPUBLIKE SRPSKE; FEDERALNO MINISTARSTVO RADA I SOCIJALNE POLITIKE; MINISTARSTVO ZDRAVSTVA I SOCIJALNE POLITIKE UNSKO- SANSKE ŽUPANIJE; MINISTARSTVO ZDRAVSTVA, RADA I SOCIJALNE POLITIKE POSAVSKE ŽUPANIJE; MINISTARSTVO ZA RAD, SOCIJALNU POLITIKU I POVRATAK TUZLANSKE ŽUPANIJE; MINISTARSTVO ZA RAD, SOCIJALNU POLITIKU I IZBJEGLICE ZENIČKO-	Ostvarena suradnja	DA	Federalno ministarstvo rada i socijalne politike odgovara da je donošenje protokola traženog preporukom u nadležnosti resora pravde, ali da je resor socijalne skrbi spreman sudjelovati u dijelu svoje nadležnosti; Ministarstvo za rad, socijalnu politiku, raseljena lica i izbjeglice Županije Sarajevo odgovara da je potpisan Protokol o radu i suradnji Koordinacionog tijela na prevenciji, zaštiti i borbi protiv nasilja u obitelji u Županiji Sarajevo, a kao jedan od potpisnika ovog Protokola je i Koordinacioni odbor udruge osoba sa invaliditetom u Županiji Sarajevo; Ministarstvo zdravstva, rada i socijalne politike Županije Posavske odgovara da je započelo aktivnosti na uspostavljanju Protokola sukladno sa preporukom; Ministarstvo zdravstva, rada i socijalne skrbi Hercegovačko-neretvanske županije navodi da je Vlada HNŽ dala suglasnost na Protokol o postupanju i pomoći žrtvama u slučaju nasilja u	

			<p>DOBOJSKE ŽUPANIJE; MINISTARSTVO ZA SOCIJALNU POLITIKU, ZDRAVSTVO, RASELJENE OSOBE I IZBJEGLICE BOSANSKO-PODRINJSKE ŽUPANIJE; MINISTARSTVO ZDRAVSTVA I SOCIJALNE POLITIKE SREDNJOBOSANSKE ŽUPANIJE; MINISTARSTVO ZDRAVSTVA, RADA I SOCIJALNE ZAŠTITE HERCEGOVAČKO- NERETVANSKE ŽUPANIJE; MINISTARSTVO ZDRAVSTVA, RADA I SOCIJALNE ZAŠTITE ZAPADNO- HERCEGOVAČKE ŽUPANIJE; MINISTARSTVO ZA RAD, SOCIJALNU POLITIKU, RASELJENE OSOBE I IZBJEGLICE ŽUPANIJE SARAJEVO; MINISTARSTVO RADA, ZDRAVSTVA, SOCIJALNE SKRBI I PROGNAH HERCEGBOSANSKE ŽUPANIJE</p>			<p>obitelji, koji se odnosi i na osobe sa invaliditetom.</p>	
--	--	--	--	--	--	---	--

36	P-55/23	Ž-SA-05-916/22,	ŽUPANIJA SARAJEVO MINISTARSTVO ZDRAVSTVA -- SARAJEVO	Djelomično realizirana	DA	Ministarstvo zdravstva županije Sarajevo smatra da Institucija Ombudsmana za ljudska prava nije nadležna za tumačenje Zakona o slobodi pristupa informacijama FBiH, nego je to donositelj zakona, a pomenuto ministarstvo nije nadležno da preispituje i utvrđuje etičku i stručnu odgovornost liječnika
37	P-56/23	Ž-SA-03-967/22,	STOMATOLOŠKA KOMORA FEDERACIJE BIH I STOMATOLOŠKA KOMORA ŽUPANIJE SARAJEVO	Djelomično realizirana	DA	U odgovoru Stomatološke komore Županije Sarajevo se navodi da je preporuka u cijelosti ispoštovana, jer je proveden postupak izvanrednog stručnog nadzora
38	P-57/23	Ž-SA-04-1000/22, Ž-SA-04-1001/22, Ž-SA-04-966/22,	LIJEČNIČKA KOMORA ZE- DO ŽUPANIJE -- ZENICA	Djelomično realizirana	DA	Liječnička komora je razmotrila sve navode iz predmetne Preporuke, te su preispitali Odluku broj: 07-2/2021 od 07.12.2021. godine, razmotrili zahtjev punomoćnika obitelji i utvrdili da je Odluka donesena sukladno sa Pravilnikom o odgovornosti članova Komore i Poslovnikom o radu Tužitelja
39	P-57/23	Ž-SA-04-1000/22, Ž-SA-04-1001/22, Ž-SA-04-966/22,	LIJEČNIČKA KOMORA ŽUPANIJE SARAJEVO -- SARAJEVO	Djelomično realizirana	DA	Liječnička komora Županije Sarajevo navodi da će stegovni postupci protiv liječnika biti nastavljeni
40	P-59/23	Ž-SA-04-1308/22,	OPĆINA ILIDŽA -- ILIDŽA	Ostvarena suradnja	DA	Služba za usklađenost, integritet i kontrolu kvalitete navodi da je kandidat koji se žalio je postavljen na radno mjesto Stručni savjetnik za komunalne poslove
41	P-60/23	Ž-SA-04-1182/22,	MINISTARSTVO ZNANOSTI I OBRAZOVANJA ŽUPANIJE SARAJEVO – SARAJEVO	Ostvarena suradnja	DA	Ministarstvo znanosti i obrazovanja Županije Sarajevo navodi da škole imaju svoju poziciju u proračunu, pa pravni osnov predviđa dodjelu nagrada samo učenicima javnih škola
42	P-62/23	Ž-SA-04-40/23,	OPĆINA NOVO SARAJEVO -- SARAJEVO	Ostvarena suradnja	DA	Iz Općine Novo Sarajevo dostavljen je odgovor da su postupali i prvostupanjsko tijelo i odbor za žalbe te donijeli meritornu i konačnu odluku

43	P-67/23	Ž-SA-06-277/20,	JU CENTAR ZA SOCIJALNI RAD BREZA -- BREZA	Ostvarena suradnja	DA	JU Centar za socijalni rad Breza odgovara da su navodi iz žalbe i preporuke neosnovani, neistiniti, ispoštovan je dio presude koji se odnosi na vraćanje podnositeljice žalbe na „staro“ radno mjesto, presude i ostala dokumentacija dokazuju ispravno postupanje Centra, koraci ka provođenju preporuke su poduzeti
44	P-69/23	Ž-SA-04-892/22, Ž-SA-04-894/22,	FEDERALNO TUŽITELJSTVO FBiH	Ostvarena suradnja	DA	U odgovoru Federalnog tužiteljstva FBiH se navodi da je preporuka ispoštovana i podignuta optužnica
45	P-70/23	Ž-BR-04-106/22,	-VLADA FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE , SARAJEVO -VLADA TUZLANSKE ŽUPANIJE, TUZLA -GRAD TUZLA, SLUŽBA CIVILNE ZAŠTITE	Ostvarena suradnja	DA	Vlada Federacije Bosne i Hercegovine navodi: "Sukladno sa Uredbom o jedinstvenoj metodologiji za procjenu šteta od prirodnih i drugih nesreća, dodjela pomoći i saniranje šteta nastalih na materijalnim dobrima od prirodnih i drugih nesreća, vrši se sukladno sa materijalnim mogućnostima općine, županije i Federacije, a rješava se sukladno sa Odlukom o postupku i kriterijima za dodjelu jednokratne novčane pomoći općinama i županijama za otklanjanje šteta nastalih od prirodnih i drugih nesreća. Zahtjev za dodjelu pomoći, općina/grad prvo traži od vlade županije, pa ako vlada županije nije u mogućnosti iz sredstava županije udovoljiti zahtjevu općine/grada ili je dodijelila samo dio tražene pomoći, u tom slučaju vlada županije zahtjev općine/grada dostavlja Vladi Federacije Bosne i Hercegovine odnosno Federalnom štabu civilne zaštite putem Federalne uprave civilne zaštite. Imajući u vidu da u konkretnom slučaju Vladi Federacije Bosne i Hercegovine, odnosno Federalnom štabu civilne zaštite putem Federalne uprave civilne zaštite nije dostavljen zahtjev Grada Tuzle za

					<p><i> dodjelu pomoći iz sredstava Federacije Bosne i Hercegovine za štete koje su nastale djelovanjem prirodne nesreće u Gradu Tuzla 2020. godine, to isti nije mogao biti razmatran. U proteklom razdoblju, postupajući po zahtjevima vlade županije, odnosno općine/grada za dodjelu jednokratne novčane pomoći, dostavljenim sukladno sa naprijed navedenom Odlukom, nikada nije izostala pomoć finansijskih sredstava iz sredstava koja pripadaju Federaciji Bosne i Hercegovine i koja se prikupljaju po osnovu odredbe članka 180. Zakona o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća.</i></p> <p><i> U odgovoru Županijske uprave civilne zaštite Tuzlanske županije se navodi: Sredstva posebne naknade mogu se koristiti isključivo za:</i></p> <p><i> a) Financiranje žurnih mjera zaštite i spašavanja tijekom trajanja prirodne ili druge nesreće (evakuacija, prihvatanje i zbrinjavanje ugroženog stanovništva i imovine, osiguranje prometa te sprječavanje širenja opasnosti od nepogoda i njihovih posljedica)</i></p> <p><i> b) Pružanje pomoći za ublažavanje i otklanjanje direktnih posljedica prirodnih nesreća nakon procjene šteta</i></p> <p><i> Na osnovu važećih propisa, Županijska uprava civilne zaštite iz sredstava posebne naknade blagovremeno dodjeljuje sredstva općinama i gradovima na području Županije u kojima je proglašeno stanje prirodne ili druge nesreće, a sukladno sa njihovim zahtjevima i iznosima koje predloži županijska komisija za procjenu šteta od prirodnih i drugih nesreća. “</i></p>
--	--	--	--	--	--

46	P-73/23	Ž-BL-05-685/17,	OPĆINA LAKTAŠI – LAKTAŠI	Ostvarena suradnja	DA	Stav općine Laktaši je da se vodi postupak, provodi se vještačenje nakon čega će biti donesena konačna odluka	
47	P-74/23	Ž-BL-05-782/22,	OPĆINA ISTOČNO NOVO SARAJEVO -- ISTOČNO NOVO SARAJEVO	Nije realizirana	DA	Stav općine Istočno Novo Sarajevo je da je osnovu preporuke omogućen uvid u informacije, koje su objavljene na portalu. Jedinica lokalne samouprave neće poimenice dostavljati već dostupne javne informacije	
48	P-75/23	Ž-BL-01-672/22,	CENTAR ZA SOCIJALNI RAD MODRIČA -- MODRIČA	Ostvarena suradnja	DA		
49	P-77/23	Ž-BL-05-538/22,	OPĆINA BOSANSKO GRAHOVO -- BOSANSKO GRAHOVO	Ostvarena suradnja	DA		Federalno ministarstvo raseljenih osoba odgovorilo da je prioritetno postupilo po zahtjevima podnositelja žalbe i odobrilo sredstva za nabavu građevinskog materijala, preporuka u potpunosti provedena
50	P-78/23	Ž-BL-04-788/22,	PARKING SERVIS -- Trebinje	Ostvarena suradnja	DA	Parking servis Trebinje navodi da su po prijemu preporuke izradili i poslali Skupštini Grada Trebinja nacrt izmjene Odluke o uvjetima organiziranja, načinu korištenja i naplate parkiranja vozila na području Grada Trebinja, gdje je predložena izmjena točke 18. koja se odnosila na blokadu vozila	
51	P-79/23	Ž-BR-05-204/22,	VLADA BRČKO DISTRIKTA -- BRČKO	Nema odgovora	NE		
52	P-83/23	Ž-BL-06-785/21,	JKP ČISTOĆA CAZIN -- CAZIN	Nije realizirana	DA	JKP „Čistoća“ Cazin navodi da je radnik ostvario pravo na invalidsku mirovinu i prestao mu je radni odnos	

53	P-84/23	Ž-BL-01-804/22,	JU PRVA OSNOVNA ŠKOLA DONJI VAKUF -- DONJI VAKUF	Nije realizirana	DA	Direktorica Prve osnovne škole Donji Vakuf navodi da su sve aktivnosti tražene preporukom provedene, protiv nastavnice proveden stegovni postupak, izrečena mjera, jedno dijete se prebacilo u drugu školu a jedno i dalje pohađa pomenutu školu	
54	P-85/23	Ž-SA-04-708/22,	ELEKTROPRIJENOS BIH BANJA LUKA -- BANJA LUKA	Ostvarena suradnja	DA	U odgovoru Elektroprijenosa se navodi da ne postoji mjesto prema sistematizaciji da se rasporedi podnositeljica žalbe da sjedi, točka 2 je provedena usvajanjem pravilnika i procedura za novčane naknade na osnovu rješenja, a u pogledu točke 3 nije vršena diskriminacija	
55	P-87/23	Ž-SA-08-268/22,	OSNOVNI SUD SREBRENICA – SREBRENICA	Nema odgovora	NE		
56	P-88/23	Ž-SA-08-303/22,	REPUBLIČKA UPRAVA ZA GEODETSKE I IMOVINSKO PRAVNE POSLOVE, P.J. ŠIPOVO -- ŠIPOVO	Nema odgovora	NE		
57	P-89/23	Ž-SA-06-243/23,	JU ZAVOD ZA ZBRINJAVANJE MENTALNO INVALIDNE DJECE I OMLADINE PAZARIĆ – HADŽIĆI	Ostvarena suradnja	DA	U odgovoru Upravnog odbora Zavoda za zbrinjavanje mentalno invalidne djece i omladine Pazarić se navodi da Pravilnik ne zabranjuje angažman odvjetnika i branitelja u stegovnom postupku, ne stoji navodi iz preporuke, nije postojala mogućnost očitovanja druge strane u postupku prije donošenja preporuke, namjera podnositeljice žalbe je da odugovlači vođenje stegovnog postupka do njegove zastare	
58	P-93/23	Ž-MO-02-147/22,	REPUBLIČKA UPRAVA ZA GEODETSKE I IMOVINSKO- PRAVNE POSLOVE PODRUČNA JEDINICA TREBINJE -- TREBINJE	Nije realizirana	DA	U odgovoru Republičke uprave za geodetske i imovinsko-pravne poslove se navodi da ne postoje arhitektonske barijere, nijedna osoba sa invaliditetom nije onemogućena u pristupu niti je imalo teškoće prigodom pristupa u službene prostorije geodetske uprave, s obzirom na to da su smještene u prizemlju i imaju ulaz sa tri strane	

59	P-94/23	Ž-MO-08-137/22,	ŽUPANIJSKO TUŽITELJSTVO HNŽ – MOSTAR	Djelomično realizirana	DA	U odgovoru Županijskog tužiteljstva Mostar se navodi da su se ispitale okolnosti dugotrajnosti prosljeđivanja kaznenog lista, isključiv razlog završetak kalendarske godine sa velikim brojem rasprava	
60	P-95/23	Ž-MO-04-4/23,	MINISTARSTVO GOSPODARSTVA HNŽ – MOSTAR	Djelomično realizirana	DA	Ministarstvo gospodarstva HNK/HNŽ ostaje pri svom stavu da pravilnik o dodjeli poticaja ravnopravno tretira sve korisnike	
61	P-96/23	Ž-SA-06-810/22,	MINISTARSTVO UNUTARNJIH POSLOVA ŽUPANIJE SARAJEVO -- SARAJEVO	Ostvarena suradnja	DA	U odgovoru MUP-a Županije/Kantona Sarajevo se navodi da je način prijama uposlenika ograničen propisima	
62	P-98/23	Ž-BL-05-691/22,	POLICIJSKA STANICA MAGLAJ -- MAGLAJ	Ostvarena suradnja	DA	U odgovoru MUP-a Zeničko-dobojske županije se navodi da je Županijsko tužiteljstvo ZDK-a donijelo odluku o neprovođenju istrage	
63	P-99/23	Ž-BL-04-320/22,	SVEUČILIŠTE U BIHAĆU- PEDAGOŠKI FAKULTET -- BIHAĆ	Ostvarena suradnja	DA	U odgovoru Skupštine Unsko-sanske županije se navodi da nije zaprimljen materijal vezano za konačno imenovanje Upravnog odbora Univerziteta pa Skupština USK ne može biti odgovorna za nepostupanje po preporuci	
64	P-101/23	Ž-SA-05-862/22,	OPĆINA VISOKO -- VISOKO	Ostvarena suradnja	DA	Gradska uprava Visoko je poduzela aktivnosti tražene preporukom i informirala IO dana 17.05.2023.	
65	P-102/23	Ž-LI-05-16/23, Ž-LI-05-17/23,	OPĆINA GLAMOČ -- GLAMOČ	Ostvarena suradnja	DA	Općinska služba za gospodarstvo, financije i inspekcijske poslove Općine Glamoč odgovara da će predložiti općinskom vijeću odluku o promjeni radnog vremena ugostiteljskih objekata, a policija je provodila akcije kontrole pojačane glazbe i radnog vremena. Naknadno nije bilo prijava. Pokrenut je upravni spor i podnesena tužba Županijskom sudu Livno, Institucija ombudsmana će biti obaviještena o svim poduzetim mjerama i aktivnostima	

66	P-103/23	Ž-SA-05-218/23, Ž-SA-05-261/23, Ž-SA-06-158/23,	VIJEĆE MINISTARA BIH -- SARAJEVO	Ostvarena suradnja	DA	Vijeće ministara BiH je zadužilo Ministarstvo sigurnosti BiH da sačini izjašnjenje o mjerama na realiziranju preporuke, Ministarstvo sigurnosti navodi da podnositelj žalbe nije diskriminiran jer nije jasno po kom osnovu iz zakona tvrdi da je diskriminiran, kao ni u odnosu na koju usporednu skupinu diskriminiran s obzirom na to da nijedan kandidat nije izabran. Prigovor je preuranjen jer nije okončan natječaj za popunu radnog mjesta.	
67	P-103/23	Ž-SA-05-218/23, Ž-SA-05-261/23, Ž-SA-06-158/23,	DIREKCIJA ZA KOORDINACIJU POLICIJSKIH TIJELA BIH -- SARAJEVO	Nije realizirana	DA	Direkcija za koordinaciju policijskih tijela odgovara sljedeće: natječaj nije okončan, nije počinjena diskriminacija jer nije izabran nijedan kandidat	
68	P-103/23	Ž-SA-05-218/23, Ž-SA-05-261/23, Ž-SA-06-158/23,	AGENCIJA ZA ŠKOLOVANJE I STRUČNO USAVRŠAVANJE KADROVA -- MOSTAR	Nema odgovora	NE		
69	P-104/23	Ž-BL-05-382/22,	OPĆINA ŽEPČE -- ŽEPČE	Realizirana	DA	Iz općine Žepče dostavljen je odgovor da je imovinski postupak okončan, zaključen je sporazum o utvrđivanju naknade	
70	P-105/23	Ž-LI-05-41/23, Ž-LI-08-45/23, Ž-LI-08-51/23, Ž-LI-08-52/23, Ž-LI-08-53/23, Ž-LI-08-54/23,	OPĆINA GLAMOČ -- GLAMOČ	Nema odgovora	NE		
71	P-105/23	Ž-LI-05-41/23, Ž-LI-08-45/23, Ž-LI-08-51/23, Ž-LI-08-52/23, Ž-LI-08-53/23, Ž-LI-08-54/23,	GRAD LIVNO-GRADSKI JAVNI PRAVOBRANITELJ -- LIVNO	Ostvarena suradnja	NE	Županijsko javno pravobraniteljstvo – Livno nije postupalo jer je postupala inspeksijska uprava i nadležno ministarstvo	

72	P-105/23	Ž-LI-05-41/23, Ž-LI-08-45/23, Ž-LI-08-51/23, Ž-LI-08-52/23, Ž-LI-08-53/23, Ž-LI-08-54/23,	OV GLAMOČ- POVJERENSTVO ZA DODJELU POLJOPRIVREDNOG ZEMLJIŠTA -- GLAMOČ	Nema odgovora	NE	
73	P-105/23	Ž-LI-05-41/23, Ž-LI-08-45/23, Ž-LI-08-51/23, Ž-LI-08-52/23, Ž-LI-08-53/23, Ž-LI-08-54/23,	UPRAVA ZA INSPEKCIJSKE POSLOVE HERCEGBOSANSKE ŽUPANIJE -- LIVNO	Djelomično realizirana	NE	U odgovoru Uprave za inspeksijske poslove Hercegbosanske županije se navodi da je inspektor izvršio kontrolu, donio rješenje, izdao prekršajni nalog, drugostupanjsko ministarstvo potvrdilo rješenje inspektora, nezadovoljni načelnik ima mogućnost pokretanja upravnog spora
74	P-105/23	Ž-LI-05-41/23, Ž-LI-08-45/23, Ž-LI-08-51/23, Ž-LI-08-52/23, Ž-LI-08-53/23, Ž-LI-08-54/23,	MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE, VODOPRIVREDE I ŠUMARSTVA HERCEGBOSANSKE ŽUPANIJE -- LIVNO	Djelomično realizirana	DA	U odgovoru Ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva Hercegbosanske županije se navodi da je inspektor izvršio kontrolu, donio rješenje, izdao prekršajni nalog, drugostupanjsko ministarstvo potvrdilo rješenje inspektora, nezadovoljni načelnik ima mogućnost pokretanja upravnog spora
75	P-108/23	Ž-BL-05-90/23,	GRAD BANJA LUKA – BANJA LUKA	Ostvarena suradnja	DA	Iz Grada Banja Luka dostavljen je odgovor u kojem se navodi: Uzeć emo preporuku u obzir u postupku vansudskog poravnjanja sa svim građanima koji spadaju u tu kategoriju, također vodeći računa o sudbenoj praksi
76	P-109/23	Ž-BR-05-5/23,	JU GIMNAZIJA „MEŠA SELIMOVIĆ“ TUZLA -- TUZLA	Ostvarena suradnja	DA	JU Gimnazija „Meša Selimović“ Tuzla dostavila je odgovor u kojem se navodi: Početkom školske godine planiraju se aktivnosti nadzora, preporuka će biti ispoštovana
77	P-110/23	Ž-BR-01-2/23,	JU CENTAR ZA SOCIJALNI RAD ŽIVINICE	Ostvarena suradnja	DA	JU Centar za socijalni rad Živinice odgovara da su poduzete sve mjere sukladno sa zakonom radi određivanja roditeljskog staranja nad malodobnim djetetom
78	P-111/23	Ž-LI-08-60/23,	OPĆINA BOSANSKO GRAHOVO -- BOSANSKO	Ostvarena suradnja	DA	Općinski načelnik Općine Bosansko Grahovo je dostavio odgovor u kojem navodi da Općinsko

			GRAHOVO			vijeće nije dalo suglasnost na koncesiju jer smatra da to nije u njegovom interesu na što ima pravo prema zakonskim propisima	
79	P-112/23	Ž-BL-05-86/23,	LUTRIJA REPUBLIKE SRPSKE -- BANJA LUKA	Ostvarena suradnja	DA	U odgovoru Lutrije Republike Srpske se navodi da je postupljeno po preporuci, tražene informacije su javno dostupne	
80	P-114/23	Ž-BL-05-812/22,	JZU DOM ZDRAVLJA --	Ostvarena suradnja	DA	U odgovoru Doma zdravlja Stanari se navodi da je dostavljen odgovor punomoćniku podnositeljice žalbe uvažavajući Zakon o slobodi pristupa informacijama ali i Zakon o zaštiti osobnih podataka. Podnositeljica žalbe pogrešno prikazuje da nije preuzela tražene informacije	
81	P-115/23	Ž-BL-05-109/23,	PREDUZEĆE ZA VODOVOD I KANALIZACIJU "15. APRIL" A.D. VIŠEGRAD -- VIŠEGRAD	Preporuka realizirana	DA	Poduzeće za vodovod i kanalizaciju „15. April“ a.d. Višegrad navodi da je Preporuka ispoštovana, odobren pristup informacijama podnosiocu žalbe, dokaz u prilogu	
82	P-116/23	Ž-BL-04-1/23,	ŽELJEZNICE REPUBLIKE SRPSKE -- DOBOJ	Ostvarena suradnja	DA	U odgovoru Željeznica Republike Srpske se navodi da je potrebno uposliti izvršno osoblje zbog odlaska radnika u mirovinu, jer je bezbjednost prometa u pitanju, trenutno stanje u željeznicama ne dozvoljava zapošljavanje pripravnika i osoba sa biroa, bit će omogućen prijam pripravnika kada se steknu uvjeti	
83	P-117/23	Ž-SA-01-441/22,	MINISTARSTVO PROMETA ŽUPANIJE SARAJEVO -- SARAJEVO	Nema odgovora	NE		
84	P-119/23	Ž-SA-02-1121/22,	FEDERALNO MINISTARSTVO RADA I SOCIJALNE POLITIKE I ŽUPANIJSKA MINISTARSTVA SOCIJALNE SKRBI -- VIŠE OPĆINA	Ostvarena suradnja	DA	Ministarstvo zdravstva, rada i socijalne skrbi Zapadnohercegovačke županije navodi da Županija Zapadnohercegovačka nije isplaćivala niti sada isplaćuje dječiji dodatak iz Proračuna Županije Zapadnohercegovačke, tako da ne može provesti Preporuku za ukidanje	

					<p>imovinskog cenzusa.</p> <p>Federalno ministarstvo rada i socijalne politike, obavještava Ombudsmana da je ovo ministarstvo primilo na znanje prijedloge o izmjenama pomenutog Zakona koje se pripremaju u najskorije vrijeme u Zakonom propisanoj proceduri, a koje će doprinijeti kvalitetnijem rješenjima pojedinih odredbi Zakona.</p> <p>Ministarstvo zdravstva, rada i socijalne skrbi Hercegovačko-neretvanske županije, navodi: Početkom ove godine prišlo se donošenju Nacrta Zakona o izmjeni i dopuni Zakona o materijalnoj potpori obitelji s djecom HNŽ upravo u dijelu Pravo na dječiji dodatak za djecu s teškoćama u razvoju ili invaliditetom. Navedeni Nacrt Zakona dostavljen je 11.05.2023. godine Vladi HNŽ/K na usvajanje. Na kraju se može konstatirati da je ovo Ministarstvo svoje obveze izvršilo na vrijeme i postupilo u rokovima.</p> <p>Ministarstvo za rad, socijalnu politiku i izbjeglice Zeničko-dobojske županije navodi da je ministar donio Rješenje o imenovanju Komisije sa zadatkom da Komisija prikupi i analizira prikupljene podatke o broju djece, iste razmotri i iznađe najbolje zakonsko rješenje te isto predloži Ministarstvu. Predložene su izmjene i dopune Zakona o socijalnoj skrbi, skrbi civilnih žrtava rata i skrbi obitelji sa djecom i pokrenute dalje procedure za planiranje potrebnih sredstava i usvajanje predloženih Izmjena i dopuna Zakona.</p> <p>Ministarstvo rada, zdravstva, socijalne skrbi i prognanih Tomislavgrad, odgovara: S obzirom</p>	
--	--	--	--	--	---	--

					<p>na to da je Zakonom o materijalnom potpori obiteljima s djecom u FBiH predviđeno i povećanje iznosa naknade za neuposlene roditelje, Hercegbosanska županija je u svom Proračunu za tekuću 2023. godinu osigurala trostuki iznos od onog koji je do sada izdvajala, pa su za sada materijalne mogućnosti za povećanje dječjeg dodatka umanjene. Napominjemo da to ne znači da ovo Ministarstvo već duže vrijeme ne razmišlja o povećanju iznosa dječjeg dodatka kao i dobne granice djeteta do 18 godine života čim se za to steknu financijski i drugi uvjeti.)</p> <p>Ministarstvo zdravstva i socijalne politike Srednjobosanske županije, navodi: Donošenjem Zakona o materijalnoj potpori obiteljima s djecom (Službene novine SBK, broj: 52/22) utvrđeni su između ostalog kriteriji i način ostvarivanja prava na dječji dodatak. Navedenim Zakonom stvoreni su uvjeti da se nakon dugo godina otkloni diskriminacija na razini Federacije i omogući ostvarivanje prava na dječji dodatak pod jednakim uvjetima i u jednakom iznosu. S obzirom na to da je Zakonom propisano da se sredstva za ostvarivanje prava na dječji dodatak osiguravaju u proračunu Federacije i da su centri za socijalni rad/službe socijalne skrbi kao prvostupanjska tijela u obvezi mjesečno dostavljati zbirna izvješća Ministarstvu rada i socijalne politike FBiH vidljivo je da resorna županijska ministarstva koja ne sudjeluju u postupku priznavanja prava.</p>	
85	P-120/23	Ž-SA-05-327/23,	MUP FEDERACIJE BiH SARAJEVO -- SARAJEVO	Nema odgovora	NE	

86	P-122/23	Ž-SA-04-295/23,	JKP GRAS SARAJEVO -- SARAJEVO	Ostvarena suradnja	NE	JKP GRAS Sarajevo dostavlja odgovor u kojem navodi da je finacijska situacija poduzeća GRAS i dalje teška te da će navedene obveze biti izmirene kad se steknu uvjeti	
87	P-123/23	Ž-MO-04-50/22,	MINISTARSTVO OBRAZOVANJA, ZNANOSTI, KULTURE I SPORTA HNŽ – MOSTAR	Ostvarena suradnja	NE	Nakon zaprimanja preporuke Institucije ombudsmana, žaliteljica je telefonski obavijestila Instituciju ombudsmana da želi odustati od žalbe	
88	P-124/23	Ž-SA-04-24/23,	FEDERALNI ZAVOD ZA ZAPOŠLJAVANJE -- SARAJEVO	Djelomično realizirana	DA	Federalni zavod za zapošljavanje odgovara da nema pravni osnov za isplatu jednokratne pomoći, upućen je akt Vladi Federacije BiH, koja je donijela zaključak da svi županijski Zavodi za zapošljavanje razmotre mogućnost isplate jednokratne pomoći, preporuka u potpunosti prihvaćena	
89	P-125/23	Ž-SA-06-118/23,	ELEKTROTEHNIČKA ŠKOLA ZA ENERGETIKU SARAJEVO -- SARAJEVO	Ostvarena suradnja	NE	Elektrotehnička škola za energetiku Sarajevo dostavlja odgovor u kojem se odbacuju navodi iz žalbe kao netačni, a stegovna prijava protiv podnositeljice žalbe je odbačena iz formalnih razloga	
90	P-126/23	Ž-MO-04-143/22 Ž-MO-04-19/23,	GRAD TREBINJE -- TREBINJE	Nije realizirana	DA	Grad Trebinje odgovara da se premještaj i raspored uposlenih vrši na osnovu pravilnika o sistematizaciji, Zakona o službenicima i namještenicima u tijelima jedinice lokalne samouprave, preporuka citira članak 92 koji nije primjenjiv jer se ne radi o preuzimanju radnika druge jedinice, a usvojen je interni pravilnik o zaštiti od uznemiravanja	
91	P-128/23	Ž-BL-02-797/22,	OPĆINA SREBRENICA -- SREBRENICA	Nema odgovora	NE		
92	P-129/23	Ž-BL-05-745/22,	GRAD BANJA LUKA – BANJA LUKA	Preporuka realizirana	NE	Grad Banja Luka navodi da je u potpunosti postupljeno po preporuci, tražene informacije dostavljene podnositelju žalbe, dokaz u prilogu	
93	P-130/23	Ž-BL-08-585/22,	OPĆINSKI SUD LIVNO -- LIVNO	Nema odgovora	NE		

94	P-133/23	Ž-SA-04-88/23,	FEDERALNI ZAVOD PIO/MIO ŽUPANIJSKA ADMINISTRATIVNA SLUŽBA SARAJEVO – SARAJEVO	Preporuka realizirana	NE	Federalni zavod PIO/MIO Županijska administrativna služba Sarajevo odgovara da je korisniku prava na mirovinu uredno izvršena isplata svih pripadajućih mirovina	
95	P-134/23	Ž-SA-04-255/23,	ZAVOD ZDRAVSTVENOG OSIGURANJA I REOSIGURANJA F BiH – SARAJEVO	Ostvarena suradnja	DA	U odgovoru Zavoda zdravstvenog osiguranja i reosiguranja FBiH Sarajevo navodi se da je postupak rješavanja zahtjeva okončan odbijanjem zahtjeva za refundaciju troškova liječenja u inostranstvu. U proceduri je donošenje Pravilnika o upućivanju na liječenje osoba u inostranstvo	
96	P-135/23	Ž-SA-04-387/23,	BINAS BUGOJNO – BUGOJNO	Ostvarena suradnja	DA		
97	P-136/23	Ž-SA-04-103/23,	AGENCIJA ZA DRŽAVNU UPRAVU FEDERACIJE BiH – SARAJEVO	Preporuka realizirana	DA	Agencija za državnu upravu FBiH je postupila po rješenju odbora za žalbe, i po preporuci Ombudsmana (kopija akta u prilogu). Agencija nije postupila u ostavljenom roku zbog odsustva članova Komisije koji su koristili godišnji odmor. Preporuka je prihvaćena u mjeri u kojoj je moguće uskladiti praksu u predmetima koji imaju različite okolnosti	
98	P-137/23	Ž-SA-01-422/23,	JU OŠ "NAFIJA SARAJLIĆ" SARAJEVO -- SARAJEVO	Ostvarena suradnja	DA		
99	P-138/23	Ž-SA-05-817/21,	NADZORNI ODBOR JP RTV TUZLANSKE ŽUPANIJE – TUZLA	Ostvarena suradnja	DA	Privremeni nadzorni odbor JP RTV Tuzlanske županije će u budućim postupanjima voditi računa o principima zakonitosti, pravičnosti, savjesnog trošenja sredstava, a u pogledu konkretne povrede prava podnosioca žalbe, trenutno se vodi spor pred Županijskim sudom u Tuzli od kojeg će zavisiti dalje postupanje	
100	P-140/23	Ž-SA-05-170/23,	OPĆINA VITEZ -- VITEZ	Nema odgovora	NE		
101	P-141/23	Ž-SA-05-254/23,	FEDERALNO MINISTARSTVO	Ostvarena suradnja	DA	Vlada Federacije Bosne i Hercegovine dostavila	

			ZDRAVSTVA -- SARAJEVO			je Instituciji ombudsmana obavijest da je predmetna preporuka ponovno proslijeđena Federalnom ministarstvu zdravstva	
102	P-142/23	Ž-SA-04-89/23,	OPĆINSKI SUD U BANOVIĆIMA	Preporuka realizirana	DA	Općinski sud u Banovićima obavještava Ombudsmana BiH da je u ovoj pravnoj stvari postupak okončan presudom Županijskog suda u Tuzli	
103	P-145/23	Ž-LI-05-37/23,	MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE, VODOPRIVREDE I ŠUMARSTVA HERCEGBOSANSKE ŽUPANIJE – LIVNO	Preporuka realizirana	DA	Ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva Hercegbosanske županije navodi da je preporuka u potpunosti implementirana, Institucija ombudsmana o tome obaviještena 14. srpnja 2023. godine	
104	P-146/23	Ž-LI-05-48/23,	UPRAVA ZA INSPEKCIJSKE POSLOVE HERCEGBOSANSKE ŽUPANIJE -- LIVNO	Nema odgovora	NE		
105	P-150/23	Ž-BR-04-22/23,	FEDERALNO MINISTARSTVO RADA I SOCIJALNE POLITIKE	Ostvarena suradnja	DA	Federalno ministarstvo rada i socijalne politike u odgovoru navodi da je revizija okončana, predmet vraćen prvostupanjskom tijelu, čime je izvršen dio preporuke u predmetu priznavanja statusa roditelja njegovatelja. Zakon o roditeljima njegovateljima je donesen, ali da bi bio proveden potrebno je izmijeniti druge sustavne zakone (poreski, mirovinski, zdravstveni). Naslovljeno ministarstvo je riješilo sve pojedinačne zahtjeve i pristupit će izmjeni predmetnog Zakona.	
106	P-152/23	Ž-BR-08-68/20,	REGIONALNA ODVJETNIČKA KOMORA TUZLA -- TUZLA	Nema odgovora	NE		
107	P-153/23	Ž-BL-05-134/23,	OPĆINA NOVI GRAD -- NOVI GRAD	Ostvarena suradnja	DA	Općina Novi Grad dostavlja odgovor u kojem navodi da je preporuka ispoštovana, gospodarskom društvu omogućen uvid u tražene informacije. Dokaz u prilogu	

108	P-154/23	Ž-SA-01-993/22,	ŽUPANIJA SARAJEVO MINISTARSTVO ZA ODGOJ I OBRAZOVANJE -- SARAJEVO	Ostvarena suradnja	DA	Ministarstvo za odgoj i obrazovanje Županije Sarajevo navodi da nema mogućnost da financira asistenta, ponuđeno da djeca pohađaju ustanovu gdje ima mjesta i obezbijeđen asistent	
-----	----------	-----------------	--	-----------------------	----	---	--